

POSUDEK

o vlivech záměru

UHERSKÝ OSTROH

**TĚŽBA A ÚPRAVA ŠTĚRKOPÍSKU
V MNOŽSTVÍ 400 000 TUN ROČNĚ**

na životní prostředí

**Posudek dle §9 zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých
souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
(zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)**

únor 2007

PROHLÁŠENÍ ZPRACOVATELE POSUDKU

Zpracovatel posudku prohlašuje že je odborně způsobilou osobou a držitelem autorizace podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu § 24 odst. 1 citovaného zákona, podle požadavků vyplývajících z § 9 citovaného zákona, respektive jako držitel Osvědčení o odborné způsobilosti č.j.: 8200/1309/OPV/93 vydaného dne 25.10.1994 Ministerstvem životního prostředí v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví podle zákona ČNR č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů (viz přílohy posudku).

Zpracovatel posudku prohlašuje, že se nepodílel na zpracování oznámení ani dokumentace, které jsou předmětem tohoto posudku.

Zpracovatel posudku dále prohlašuje, že na zpracování tohoto posudku se podílely pouze osoby výslovně uvedené v seznamu spolupracujících osob.

V Brně dne 26.2.2007

RNDr. Ivo Staněk
zpracovatel posudku

OBSAH

Strana

PROHLÁŠENÍ ZPRACOVATELE POSUDKU	2
ÚVOD	5
I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE	7
I.1. NÁZEV ZÁMĚRU	7
I.2. KAPACITA (ROZSAH) ZÁMĚRU	7
I.3. UMÍSTĚNÍ ZÁMĚRU	7
I.4. OBCHODNÍ FIRMA OZNAMOVATELE	7
I.5. IČ OZNAMOVATELE	7
I.6. SÍDLO (BYDLIŠTĚ) OZNAMOVATELE	7
I.7. OPRÁVNĚNÝ ZÁSTUPCE OZNAMOVATELE:	7
II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE.....	8
II.1. ÚPLNOST DOKUMENTACE	8
II.2. SPRÁVNOST ÚDAJŮ UVEDENÝCH V DOKUMENTACI VČETNĚ POUŽITÝCH METOD HODNOCENÍ	11
Část A - Údaje o oznamovateli.....	11
Část B - Údaje o záměru.....	11
B.I. Základní údaje	11
B.II. Údaje o vstupech	13
B.II.1. Půda	13
B.II.2. Voda	14
B.II.3. Surovinové a energetické zdroje.....	15
B.II.4. Nároky na infrastrukturu	15
B.III. Údaje o výstupech	17
B.III.1. Ovzduší.....	17
B.III.2. Odpadní vody	19
B.III.3. Odpady	19
B.III.4. Ostatní.....	20
B.III.5. Doplňující údaje	21
ČÁST C – Údaje o stavu životního prostředí v dotčeném území.....	22
C.1. Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik.....	22
C.2. Současný stav životního prostředí	23
C.3. Kvalita životního prostředí z hlediska jeho únosného zatížení	24
ČÁST D – Komplexní charakteristika a hodnocení vlivů záměru na obyvatelstvo a životní prostředí	24
D.I. Charakteristika předpokládaných vlivů záměru na obyvatelstvo a životní prostředí a hodnocení jejich velikosti a významnosti.....	24
D.I.1. Vlivy na obyvatelstvo.....	25
D.I.2. Vlivy na ovzduší a klima	28
D.I.3. Vlivy na hlukovou situaci.....	29
D.I.4. Vlivy na povrchové a podzemní vody.....	30
D.I.5. Vlivy na půdu	38
D.I.6. Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje	38
D.I.7. Vlivy na faunu, flóru a ekosystémy.....	39

D.I.8.	Vlivy na krajinu	40
D.I.9.	Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky	41
D.II.	Komplexní charakteristika vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti a možnosti přeshraničních vlivů	42
D.III.	Charakteristika environmentálních rizik při možných haváriích a nestandardních stavech	43
D.IV.	Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí.....	44
D.V.	Charakteristika použitých metod prognózování a výchozích předpokladů při hodnocení vlivů	46
D.VI.	Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitostí, které se vyskytly při zpracování dokumentace	48
	Část E - Porovnání variant řešení záměru (pokud byly předloženy).....	49
	Část F - Závěr	50
	Část G - Všeobecně srozumitelné shrnutí netechnického charakteru.....	51
	Část H - Přílohy	51
II.3.	POŘADÍ VARIANT (POKUD BYLY PŘEDLOŽENY) Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	52
II.4.	HODNOCENÍ VÝZNAMNÝCH VLIVŮ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PŘESAHUJÍCÍCH STÁTNI HRANICE	52
III.	POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	53
IV.	POSOUZENÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ K PREVENCII, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, POPŘÍPADĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	53
V.	VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH OBRŽENÝCH VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI.....	54
VI.	CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	76
VII.	NÁVRH STANOVISKA	80
	SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ	92
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	94

Přílohy:

- Příloha č. 1 Doklady odborné způsobilosti
Příloha č. 2 Kopie vyjádření k dokumentaci

ÚVOD

Předložený posudek o vlivech záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ na životní prostředí je zpracován na základě zadání Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, podepsaného vedoucím odboru RNDr. Alanem Urcem (dopis zn. KUSP 44455/2006 ŽPZE-VU ze dne 2.1.2007).

Na uvedený záměr bylo ve smyslu §6 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí) zpracováno v květnu 2006 oznámení v rozsahu dokumentace dle přílohy číslo 4 zákona a záměr byl předmětem zjišťovacího řízení podle §7 zákona. Na základě provedeného řízení dospěl Krajský úřad Zlínského kraje k závěru, že předložené oznámení nelze považovat za dokumentaci a původní oznámení je třeba dopracovat do podoby dokumentace ve smyslu závěru řízení KUSP 44455/2006 ŽPZE-ZJ ze dne 9.8.2006. Dopracovaná dokumentace byla předložena v listopadu 2006. Zpracovatelem obou dokumentů byla firma VEGI s.r.o., držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků dle zákona č.100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, Ing. Stanislav Hrouzek, osvědčení č.j. 3162/335/OPVZP/95.

Posudek dle §9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je zpracován na základě oznámení a dokumentace, všech vyjádření dotčených správních úřadů, dotčených územních samosprávných celků a veřejnosti které k nim byly podány, závěru zjišťovacího řízení a veřejného projednání. Posudek je zpracován v rozsahu stanoveném přílohou č. 5 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Předkládaný posudek zpracoval RNDr. Ivo Staněk, který je autorizovanou osobou oprávněnou zpracovávat dokumentace a posudky podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, respektive je držitelem Osvědčení o odborné způsobilosti č.j.: 8200/1309/OPV/93 vydaného dne 25.10.1994 Ministerstvem životního prostředí v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví podle zákona ČNR č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů.

Předmětem hodnocení podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů je projekt „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“. Posuzovaný záměr představuje otvírku a těžbu výhradního ložiska štěrkopísku na pozemcích náležejících zemědělskému půdnímu fondu a úpravu těžené suroviny.

Těženo bude výhradní ložisko nevyhrazeného nerostu Moravský Písek (číslo ložiska 3 012 200), a to v jeho části. Těžba bude probíhat po jednotlivých etapách postupně od západu k východu. Nejprve bude odděleně sejmuta ornice a zúrodnění schopná podorniční vrstva a tyto uloženy na deponie zřízené v okrajové části těžebního prostoru. Následně budou použity na rekultivaci okolí těžebního prostoru. Dále budou odděleně deponovány odklizové zeminy (neproduktivní a zúrodnění neschopné zeminy), které budou použity pro rekultivaci těžebního prostoru.

Surovina bude dobývána z vody plovoucím pontonovým drapákovým bagrem na jednu etáž v mocnosti 25 m. Vytěžená surovina bude nakládána na plovoucí dopravníkové pásy, odtud bude dopravována na břeh a vynášecím pásem do úpravní. Bagr a dopravníkové pásy budou poháněny elektromotory s přívodem elektrické energie z nábřežního rozvaděče a rozvody NN z trafostanice, měnič proud z blízkého vedení VN.

Mobilní úpravna vytěžené suroviny bude sestávat ze dvou třídíčů s vodními pračkami. Zde bude surovina tříděna a současně zbavována jílových příměsí. Součástí bude odvodnění frakce 0 - 4 mm. Surovina bude předrcována dvěma kuželovými drtiči. Pohon všech strojů bude zabezpečen elektromotory z rozvodu z trafostanice. Stroje úpravní budou umístěny na ploše zpevněné betonovými panely. Voda pro praní suroviny v úpravně bude čerpána z jezera vzniklého obnažením hladiny podzemní vody při dobývání suroviny. Odpadní voda z procesu úpravy suroviny bude vypouštěna do kalových polí a po odsazení pevných částic vracena zpět do jezera. Vyrobene kamenivo bude po jednotlivých frakcích dopravováno vynášecími pásovými dopravníky na zemní skládky, odkud bude nakládáno dvěma kolovými nakladači na nákladní automobilové soupravy a po zvážení expedováno zákazníkům.

Příjezd ke štěrkovně bude zabezpečen po zpevněné účelové komunikaci vedoucí podél Nové Moravy na silnici I/54 Moravský Písek – Veselí nad Moravou. U vjezdu do štěrkovny budou zřízeny na upraveném terénu mobilní montované objekty kanceláří (buňky UNIMO), sociální buňka a mobilní sklad PHM. Pouze objekt váhy bude mít charakter trvalé stavby.

Na veřejné komunikaci I/54 Moravský Písek – Veselí nad Moravou je předpokládáno rozdělení dopravy na poloviny do výše uvedených směrů. Po příjezdu do Moravského Písku se bude doprava dále dělit do směrů na Bzenec a Nedakonice v předpokládaném poměru 1:1 a druhá polovina dopravy se bude po dosažení města Veselí nad Moravou dělit do směrů: Strážnice, Uherský Ostroh a Blatnice v předpokládaném poměru 40%:50%:10%.

Průběžně s těžbou bude po etapách probíhat technická a biologická rekultivace vytěžených prostor. Břehy vznikající vodní nádrže budou upravovány do členitého tvaru nahrnutím odklizové zeminy do vody, čímž vznikne i litorální pásmo vhodné pro rozvoj rostlin a živočichů vázaných na tento biotop. Břehy budou překryty ornici, zatravněny a osázeny původními dřevinami.

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

I.1. NÁZEV ZÁMĚRU

Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok

I.2. KAPACITA (ROZSAH) ZÁMĚRU

Těžba štěrkopísku na ploše cca 30 ha,
400 tis. t/rok, tj. 234,7 tis. m³/rok,
celkové zásoby 6 791 tis. m³

I.3. UMÍSTĚNÍ ZÁMĚRU

Kraj: Zlínský
Obec: město Uherský Ostroh (těžba),
město Veselí nad Moravou a obec Moravský Písek (doprava)

I.4. OBCHODNÍ FIRMA OZNAMOVATELE

František Jampílek

I.5. IČ OZNAMOVATELE

IČ : 49495950

I.6. SÍDLO (BYDLIŠTĚ) OZNAMOVATELE

Na Pruhu 335, 250 89 Lázně Toušeň

I.7. OPRAVNĚNÝ ZÁSTUPCE OZNAMOVATELE:

RNDr. Pavel Josefus, Slunečná 353/2,
748 01 Hlučín – Bobrovníky
tel.: 724 135 612,
e-mail: josefus@corelia.cz

II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE

II.1. ÚPLNOST DOKUMENTACE

Dokumentace o hodnocení záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ na životní prostředí (dále jen dokumentace) je zpracována v členění podle přílohy číslo 4 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů. Všechny dokumenty jsou přehledně shromážděny ve svazku s názvem posuzovaného záměru, který obsahuje vlastní dokumentaci s mapovými a textovými přílohami a specializované studie.

Dokumentace je zpracována v rozsahu 39 stran textu včetně seznamu příloh. Nedílnou součástí dokumentace jsou přílohy:

1. Situace zájmového území 1:50 000
2. Situace lokality 1:25 000
3. Vyjádření příslušného stavebního úřadu
4. Rozhodnutí MŽP ČR – předchozí souhlas k podání návrhu na stanovení DP
5. Stanovisko KÚ Zlínského kraje – vyloučení vlivu na území systému NATURA 2000
6. Vyjádření Archeologického ústavu AV ČR
7. Mapa situování lokalit NATURA 2000 a ÚSES
8. Posouzení vlivu těžby na vodní režim krajiny
9. Rozptylová studie
10. Hluková studie
11. Biologické hodnocení vlivu záměru
12. Posouzení vlivu na veřejné zdraví

V úvodu dokumentace je uvedeno vypořádání připomínek a požadavků vzešlých ze zjišťovacího řízení.

Hodnocení zpracovatele posudku

Dokumentace záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ je zpracována v členění podle přílohy číslo 4 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Formální úplnost předložené dokumentace proto byla posouzena ve vztahu ke kritériím stanoveným výše uvedenou přílohou zákona.

Dokumentace splňuje po stránce obsahové všechny potřebné náležitosti a z tohoto pohledu odpovídá požadavkům citovaného zákona. Z hlediska formálního ne vždy nadpisy dílčích pasáží zcela odpovídají příloze 4, smysl a obsah kapitol však odpovídá potřebě. Jedná se většinou pouze o zkrácení příliš dlouhých nadpisů nebo vynechání těch složek, které nejsou - s ohledem na absenci při realizaci záměru - relevantní.

Jediným scházejícím bodem je „Výčet navazujících rozhodnutí“ v části BI. V době podání oznámení již byla v platnosti novela zákona, která povinnost uvedení navazujících rozhodnutí stanovuje.

Ložisko je výhradní a dosud nemá stanoven dobývací prostor – je udělen předběžný souhlas. Lze proto předpokládat, že bude následovat žádost o stanovení dobývacího prostoru. Stanovení dobývacího prostoru spadá pod posouzení EIA v gesci MŽP (kategorie I. bod 2.3.). Z formálního hlediska byla předložená dokumentace zařazena oznamovatelem do kategorie II. bodu 2.5. Z hlediska vlivu záměru na životní prostředí a posouzení dokumentace je tato záměna nepodstatná. Posuzována by byla vždy těžba a její vlivy, protože dobývací prostor představuje pouze administrativní vymezení území ve kterém je těžbu za definovaných podmínek možné realizovat.

Dokumentace uvádí objem těžby za rok, avšak podle studií bude probíhat mimo období prosinec - březen. Bude tedy přerušovaná bez sobot nedělí a svátků po dobu cca 200 dní ročně. Opět se jedná o formální záležitost, která neovlivňuje výpovědní schopnost dokumentace.

Porovnáním posuzované dokumentace s původně předloženým oznámením v rozsahu dokumentace je zřejmé, že se jedná o takřka identický text. Jedinou změnou je předřazené vypořádání připomínek a v textu pak komentář k pochybení při výpočtu dopravní zátěže. Tento postup je značně neobvyklý: ve zjišťovacím řízení byla vznesena řada výhrad a požadavků, které vedly k vrácení oznámení k dopracování. V dokumentaci však k žádnému dopracování nedošlo. Pouze byly ve vypořádání připomínek požadavky odmítány nebo vysvětlovány. Tento postup neodpovídá smyslu zákona 100/2001 Sb. v platném znění.

V dokumentaci tím pádem není věnována odpovídající pozornost všem zásadním aspektům vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví spojeným s posuzovaným záměrem. S ohledem na charakter a umístění posuzovaného záměru nebyla zvýšená pozornost věnována zejména problematice povrchových a podzemních vod, ovzduší, hluku a veřejného zdraví a vlivu na faunu, flóru a krajinný ráz.

Informace o vlivech na kvalitu ovzduší, hlukovou situaci, zdravotní rizika, faunu a flóru, podzemní a povrchové vody jsou soustředěny převážně do příslušných příloh dokumentace. Důležité ale je zapracování všech podstatných informací a údajů z příloh do textu dokumentace, aby případný čtenář získal z dokumentu ucelený pohled na vlivy záměru i v případě, že přílohy nemá k dispozici (verze uveřejněná na www.ceu.cz), nebo je nechce studovat. Také v tomto ohledu má dokumentace určité rezervy. Stejně jako u textu dokumentace se i u příloh jedná o identické studie, které byly ve stejném rozsahu předloženy v oznámení.

Dokumentace neodpovídá dané etapě přípravy záměru a jeho charakteru. Zpracovatel posudku konstatuje, že z metodického hlediska se dokumentace sice správně soustřeďuje na rozhodující aspekty spojené s posuzovaným záměrem, ale hodnotí je na základě nedostatečných vstupních podkladů. Předložená dokumentace neodpovídá po metodické stránce požadavkům správné praxe hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Celkově lze posuzovanou dokumentaci hodnotit z hlediska jejího rozsahu a kvality jako průměrnou a zejména neodpovídající výsledkům zjišťovacího řízení.

Obsah a rozsah dokumentace je možno považovat, vzhledem k charakteru záměru a jeho lokalizaci a s ohledem na vyžádané podklady a další údaje nezbytné pro zpracování posudku, za nedostačující pro posouzení vlivů předmětného záměru na životní prostředí, avšak dostatečné pro formulování návrhu stanoviska pro příslušný úřad a ukončení procesu posuzování záměru podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Pro objektivní posouzení dokumentace a vlivu záměru byly běžnou cestou (zdroje Geofond, MPO, MŽP, Krajský úřad Jihomoravského kraje) získány použité podklady, které jsou uvedeny v závěru posudku v seznamu literatury. Zásadními materiály byly:

Hosnedl P. a kol.: Sanace těkavých chlorovaných uhlovodíků v podzemní vodě v předpolí prameniště Bzenec. Aktualizace analýzy rizika 2005/Roční zpráva 2005. MS, Sakol – ekotechnologie spol. s r.o, Praha, 2006.

Zajíc J., Prinz J., Střemcha J.: Sanace těkavých chlorovaných uhlovodíků v podzemní vodě v předpolí prameniště Bzenec. Roční zpráva 2001. MS, Sakol – ekotechnologie spol. s r.o, Praha, 2006.

Poznámka:

Podrobné hodnocení jednotlivých částí a kapitol dokumentace je provedeno zpracovatelem posudku v následující kapitole II.2. Správnost údajů uvedených v dokumentaci (včetně použitých metod hodnocení). Neproloženým písmem je stručně charakterizován obsah příslušné kapitoly dokumentace. Hodnocení jednotlivých kapitol zpracovatelem posudku je uvedeno proloženým písmem.

II.2. SPRÁVNOST ÚDAJŮ UVEDENÝCH V DOKUMENTACI VČETNĚ POUŽITÝCH METOD HODNOCENÍ

Část A - Údaje o oznamovateli

Členění části A je provedeno ve struktuře přílohy č. 4 k zákonu č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení zpracovatele posudku

Část A - Údaje o oznamovateli obsahuje všechny stanovené náležitosti.

Část B - Údaje o záměru

B.I. Základní údaje

V kapitole B.I. je vedle základních údajů o záměru (název, rozsah a umístění) uveden popis technického a technologického řešení záměru a výčet dotčených územně samosprávných celků, které budou zasaženy předpokládanými vlivy záměru. V kapitole je rovněž podáno zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění. Možnost kumulace hodnoceného záměru s jinými záměry není v dokumentaci popsána.

Popis záměru je uveden stručnou a přehlednou formou a obsahuje údaje o způsobu a rozsahu těžby, úpravě suroviny a jejím transportu. Předpokládaný termín realizace uvádí zahájení v roce 2008 a ukončení v roce 2040. Nad rámec osnovy posudku je uvedeno zařazení záměru do příslušné kategorie dle zákona 100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení zpracovatele posudku

Kapitola „Název záměru“ uvádí název záměru.

Kapitola „Kapacita záměru“ je pojata stručně a uvádí pouze plochu těžby, roční objem těžby a celkové zásoby. Bylo by vhodné uvést, že těžba nebude realizována v zimních měsících.

Kapitola „Umístění záměru“ uvádí příslušnost dotčených pozemků k obci a kraji a uvádí katastrální území, na kterých je záměr situován. Území je specifikováno pouze pro prostor těžby, nezahrnuje prostory dotčené vlivem vyvolané dopravy.

V kapitole „Charakter záměru“ je uvedena základní charakteristika činnosti v území. Zcela schází uvedení možnosti kumulace s jinými záměry. Při konfrontaci s údaji Geofondu bylo zjištěno, že v místě předpokládané těžby se nalézají výhradní ložiska 301200 Moravský Písek – Uherský Ostroh a část nevýhradního ložiska 3062000 Moravský Písek.

Stanovené CHLÚ 01220000 Moravský Písek pak rozlohou pokrývá jak výhradní ložisko, tak část ložiska nevýhradního. Důvod není zřejmý, neboť podle legislativy by CHLÚ mělo pokrývat pouze výhradní ložisko. Jedná se patrně o administrativní pochybení, které nemá ve své podstatě žádný důsledek na hodnocení vlivu záměru na životní prostředí.

V Hydrogeologické studii se uvádí, že těžba bude probíhat mimo období prosinec až březen po dobu 275 dní v roce. To by znamenalo provoz včetně sobot a nedělí a svátků. Jedná se patrně o omyl ve výpočtu. Tato formální chyba nemá vliv na hodnocení vlivu záměru na životní prostředí.

V kapitole „Zdůvodnění potřeby záměru“ je stručně jako důvod potřeby otevření nové těžebny nerostných surovin uveden rozvoj jižní části Zlínského kraje. Toto odůvodnění je velmi obecné - zásadním důvodem je ve skutečnosti podnikatelský záměr investora. Na tomto místě postrádáme alespoň rámcový popis stávající těžby této suroviny v regionu a vyčíslení vyčerpávání zásob na existujících a provozovaných ložiscích. Schází také výčet dalších evidovaných ložisek včetně přípravy jejich těžby. Je možné předpokládat, že největší objem výrobku bude směřovat přímo či nepřímo do rozvoje dopravní infrastruktury. Přímo může být materiál využíván do náspů, nepřímo k výrobě živičných směsí a betonů. Kapitola uvádí obecný hlavní důvod, který vede investora k realizaci záměru. Nejsou zde však uváděny a hodnoceny žádné další varianty, tj. zejména možnost získat suroviny v odpovídajícím objemu a kvalitě v jiné lokalitě.

V evidenci Geofondu bylo v roce 2004 na území ČR přes 400 ložisek štěrkopísku z toho cca 80 těžných. Roční těžba se dlouhodobě pohybuje okolo 13 mil m³. Od roku 2002 bylo v procesu EIA posouzeno přes 50 záměrů na těžbu štěrkopísku. Větší část se týkala nových záměrů. Z těchto údajů je možné předpokládat, že štěrkopísky nepředstavují nerostnou surovinu, které by byl nedostatek. Zajištění potřeby by tak s velkou pravděpodobností mohlo být kryté z jiných zdrojů.

Část „Popis technického a technologického řešení záměru“ je zpracována poměrně obsáhle. Popisuje technologii otvírky, dobývání, zpracování a přepravu suroviny a také použitou mechanizaci a její umístění. Popis je vcelku vyhovující. Některé podstatné podrobnosti však neobsahuje. Tyto údaje nejsou ani na jiných místech dokumentace.

Poměrně podstatné se z hlediska možných vlivů na životní prostředí zdá být doplňování pohonných hmot do obslužných mechanismů a výměna jejich provozních náplní. Popis stáječícího místa ani pracovní postupy nejsou v dokumentaci ani přílohách uvedeny.

V popisu chybí některé další důležité údaje (údaje o účelové komunikaci podél Nové Moravy a jejím napojení na veřejnou silniční síť, objem skrývek, rozsah deponií, objem a rozsah meziskládek produktu, popis ohrázení jezera, popis procesu praní, popis rekultivace, popis stáčiště PHM a pod).

Část „Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení“ uvádí předpokládaný časový horizont zahájení a ukončení činnosti, který vychází z celkového objemu zásob a předpokládaného objemu roční těžby. Pasáž je zpracována odpovídajícím způsobem.

Část „Výčet dotčených územně samosprávných celků“ není zpracována zcela dostačujícím způsobem. Obsahuje neúplný výčet dotčených samosprávných subjektů jak pro území těžby, tak pro dopravu surovin. V zásadě chybí vyjmenované dotčené kraje (Zlínský a Jihomoravský). V tomto případě znamená absence uvedení krajů mj. i pochybení v podání. V případě, že záměr zasahuje na území dvou krajů by podání mělo být učiněno na MŽP. Jedná se o nedostatek formální, který nemá vliv na hodnocení vlivu záměru na životní prostředí.

Část „Výčet navazujících rozhodnutí“ v dokumentaci zcela schází. Z hlediska hodnocení vlivu záměru na životní prostředí se opět jedná o nedostatek formální. Nicméně pokud by výčet byl uveden, vyplynula by z něj nutnost stanovení dobývacího prostoru a patrně by bylo zjištěno, že záměr patří do jiné kategorie posuzování v procesu EIA. Také by mělo být uvedeno, že realizace záměru v plném rozsahu vyžaduje změnu Rozhodnutí o stanovení ochranného pásma vodního zdroje Bzenec – komplex.

Část dokumentace B.I. „Základní údaje“ sleduje strukturu přílohy číslo 4 k zákonu číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Dokumentace po formální stránce neobsahuje všechny náležitosti a údaje požadované zákonem. Jedná se o položky, které nejsou pro hodnocení vlivu záměru na životní prostředí podstatné, avšak jsou velmi významné v procesu povolovacích řízení.

Zpracovatel konstatuje, že informace o technickém a technologickém řešení záměru, uvedené v dokumentaci jsou elementárně dostačující k posouzení vlivů záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ na životní prostředí.

B.II. Údaje o vstupech

B.II.1. Půda

Realizace záměru vyžaduje nový zábor půdy, neboť bude probíhat v ploše, která byla dosud využívána převážně k zemědělským účelům. V tabelárním přehledu jsou uvedeny rozlohy pozemků určených k trvalému odnětí ze zemědělského půdního fondu (ZPF), příslušnost k BPEJ a třídě ochrany zemědělské půdy.

Celkem se jedná o zábor 30 ha. Další 3 ha budou využity dočasně pro umístění zázemí a mezideponií ornice, výklizu a suroviny. Tato plocha bude ze ZPF vyňata dočasně.

Hodnocení zpracovatele posudku

Z tabelárního přehledu je zřejmé, že pozemky náleží ke dvěma typům BPEJ a dvěma třídám ochrany zemědělské půdy. Jedná se o půdy s průměrnou a podprůměrnou produkční schopností. Rozsah záboru je značný.

Protože dokumentace předpokládá vytvoření mezideponií kulturních vrstev a nevyužitelných vrstev, bylo by vhodné uvést jejich předpokládané situování, kubatury a tvary. Jak vyplývá z dalších částí dokumentace, těžba a následná rekultivace bude probíhat po úsecích v rozsahu cca 3 ha.

Kubatury mezideponií a jimi způsobené zábory tak nebudou nijak velké. Pokud se jedná o uváděnou plochu dotčenou činností, nikde v dokumentaci nejsou uvedeny souřadnice nebo jiné údaje, ze kterých by bylo možné skutečný zábor ověřit.

Pro účely posouzení je kapitola je zpracována v dostatečném rozsahu.

B.II.2. Voda

Pitná voda bude používána pro pokrytí potřeby obsluhy a dalších osob, které budou příležitostně využívat toto zařízení. Předpokládá se běžná spotřeba, pokrytá dodávkou balené vody.

Sociální zařízení bude nezávislé na dodávce vody.

Užitková voda v množství 30 l.s⁻¹ bude využívána pro praní suroviny. Odběr bude z otevřené vodní plochy vzniklé těžbou. Vypouštění bude do kalových polí a po odsazení zpět do jezera.

Hodnocení zpracovatele posudku

Odběr pitné vody bude zanedbatelný a bude zajištěný externím dodavatelem. Odběr užitkové vody bude mít charakteru čerpání důlních vod a bude pokrytý z vlastních zdrojů. Vliv na prostředí tak bude zanedbatelný.

Na tomto místě je uváděno, že sociální zařízení je nezávislé na dodávce vody. V kapitole, která pojednává o produkci odpadních vod je však na str. 16 dokumentace uvedena produkce odpadních vod a jejich akumulace v nepropustných jímkách.

Pokud jde o navrácení vody po praní, s tímto množstvím není počítáno v části D dokumentace ani specializované příloze H8 pravděpodobně proto, že voda bude vypouštěna do odkalovacích polí a bude tak de facto navracena do místa odběru. Z hlediska kvantitativního se nejedná o zásadní problém. Z hlediska kvalitativního se může jednat o podstatnou záležitost. Tyto údaje dokumentace neobsahuje.

Pro účely posouzení je kapitola je zpracována v dostatečném rozsahu.

B.II.3. Surovinové a energetické zdroje

V kapitole je uvedena potřeba elektrické energie 256 000 kWh za rok pro pohon těžebních strojů a zařízení. Odběr bude realizován přes NN trafostanici ze stávající sítě VN.

Spotřeba pohonných hmot a provozních náplní nakladačů byla vyčíslena na 32 000 l nafty a 830 l olejů. Uskladnění se předpokládá v zabezpečeném skladu v sudech po 200 l při celkovém okamžitém objemu 1200 l.

Jako surovina bude těžen štěrkopísek a písek v množství 400 tis. t ročně, tj. cca 234,7 tis. m³ ročně. Za 30 let bude vytěženo cca 12 mil. t suroviny, tj. cca 7 mil. m³.

Hodnocení zpracovatele posudku

Elektrická energie bude využívána k provozování těžebních zařízení a čerpadel, ale pravděpodobně také osvětlení těžebny a rozvodu nízkého napětí. Údaje se nebudou příliš lišit od uváděných a nebude se jednat o spotřebu nijak významnou.

Spotřeba pohonných hmot a maziv bude s ohledem na situování záměru významnější a je uvedena odhadem. Podstatné jsou údaje jak o celkové spotřebě, tak o okamžitém maximálním skladovaném množství. Z uváděných údajů je zřejmé, že se předpokládá dovoz PHM balených v sudech. Uváděné roční spotřeby a skladová kapacita odpovídají návozu přibližně jednou týdně a doplňování PHM cca dvakrát týdně. Popis doplňování PHM a výměny provozních náplní není zde - ani jinde - v dokumentaci uveden.

Pro účely posouzení je kapitola je zpracována v dostatečném rozsahu.

B.II.4. Nároky na infrastrukturu

Kapitola obsahuje popis účelové panelové komunikace před napojením na veřejnou silniční síť a zpevněné plochy pro umístění technologie a zázemí pro obsluhu.

V kapitole je uvedeno předpokládané napojení na rozvodnou síť pro dodávky elektrické energie.

Na tomto místě ani v kapitole III nejsou uvedeny stávající a výhledové intenzity dopravy na silniční síti. Předpokládá se vyvolaná doprava cca 128 těžkých nákladních vozidel denně (pouze v pracovní dny a denní dobu) po účelové komunikaci podél Nové Moravy, kde po dosažení silnice Veselí nad Moravou – Moravský Písek dojde k rozdělení frekvence dopravy v poměru cca 1:1, po dosažení prvních obcí se pak bude doprava dále dělit.

Hodnocení zpracovatele posudku

Text dokumentace obsahuje pouze nejzákladnější údaje o vlastním záměru v přehledné formě. Kapitola neobsahuje údaje o stávajících a výhledových intenzitách dopravy a popis předpokládaných veřejných komunikací k přepravě využívaných. Tyto údaje lze nalézt na str. 29 dokumentace a zejména v hlukové a rozptylové studii.

V těchto přílohách je uvedena také stávající intenzita na předpokládaných přepravních trasách. Z uvedených údajů je patrné, že již v současné době je intenzita dopravy v sídlech vysoká a pohybuje se na jednotlivých úsecích od pěti do jedenácti tisíc vozidel denně.

Na tomto místě dokumentace chybí alespoň odkaz na potřebné údaje. Popisu přepravních tras by prospěla větší srozumitelnost, které by bylo možné dosáhnout užitím číselného značení komunikací v textu (např. I/54 apod.) a znázorněním přepravních tras do přehledové mapy. Mapky ve studiích hlukové a rozptylové vyžadují představují pouze dílčí výseče přepravních tras bez topografického podkladu.

Poměrně důležité jsou informace o využití zpevněné komunikace podél Nové Moravy. V dokumentaci schází informace, zda se jedná o již existující komunikaci a není jasná její kategorizace resp. majitel či správce. Jedná se o úsek více jak 1 km dlouhý, který je napojen na silnici I/54 západě od mostu přes Novou Moravu. Toto napojení vnímáme z dopravního hlediska jako problematické, stejně jako přechod Polešovického potoka. Tyto údaje dokumentace neobsahuje.

Zpevněná komunikace však nevede pouze k jihu, ale probíhá podél Nové Moravy (a tedy de facto podél připravované těžebny) také k severu, kde je možné se napojit na silnici II/495. Tato komunikace spojuje Moravský Písek a Uherský Ostroh. Výjezd z těžebny je tímto směrem podstatně kratší. Domníváme se proto, že přeprava směrem do severních úseků území by probíhala prioritně tímto směrem. Dokumentace však s touto možností nepočítá.

Otázka vyvolané dopravy je jedna z podstatných. V dokumentaci je několik různých údajů, které navzájem zcela nekorespondují. Jedná se o objem přepravovaného materiálu a objem přepravních mechanismů. V přílohách je uvedeno, že těžba bude sezónní a po tři zimní měsíce nebude provozována. To v reálu znamená, že 400 000 t bude vytěženo a přepraveno za 9 měsíců. Bez sobot a nedělí je to cca za 200 dní. Přepravit tak bude třeba denně 2000 t. Pokud budeme (tak jak je uvedeno na jiných místech dokumentace) uvažovat shodně s autorkou rozptylové studie přepravu běžnými prostředky typu TATRA a LIAZ s užitnou hmotností 15 – 20 t pak by počet TNA denně byl 100 - 133, tj. 200 - 266 jízd. To odpovídá počtům, se kterými počítají specializované studie a na které bylo provedeno hodnocení. Pokud by šlo o dopravu s převahou TNA s užitnou hmotností 10 t pak by počet automobilů vzrostl na 200 tj. 400 jízd. Pokud bychom uvažovali větší soupravy, se kterými nepočítá hluková studie, ale které předpokládá autor dokumentace v textu dokumentace, pak by se jednalo o 66 – 75 TNA tj. 122 – 150 jízd denně.

Přesnou skladbu vozového parku nelze předjímat, protože dopravci budou spotřebitelé, nikoliv oznamovatel záměru. Očekávat lze všechny typy vozů, přičemž lze spíše předpokládat vozy s užitnou hmotností do 20 t. Uvažované počty jízd v rozptylové a hlukové studii tak dle názoru zpracovatele posudku odpovídají realitě.

Do prostoru těžebny zasahuje síť vysokého napětí. V případě realizace záměru by byla pravděpodobně nutná její přeložka. Tuto problematiku dokumentace na tomto místě neřeší.

Zpracovatel posudku konstatuje, že pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí není kapitola zpracována v dostatečném rozsahu, avšak potřebné údaje dokumentace obsahuje na jiných místech a zejména v přílohách.

B.III. Údaje o výstupech

B.III.1. Ovzduší

V textu dokumentace je na tomto místě uveden přehled hlavních znečišťujících látek PM₁₀, NO₂ a benzenu a přehled bodových a liniových zdrojů znečišťování ovzduší.

Kapitola neobsahuje údaje o emisních charakteristikách nakladačů a automobilů. Tyto údaje nelze dohledat ani v rozptylové studii. Ta se odkazuje na jednotné emisní faktory (program MEFA v. 2.0). V této příloze jsou uvedeny také platné imisní limity.

Výpočty imisní zátěže jsou v rozptylové studii provedeny pro varianty bez realizace záměru a s realizací záměru. Vypočítána je prakticky pouze imisní situace, související s dopravou na veřejných komunikacích.

Další text dokumentace se již věnuje vyhodnocení výsledků výpočtů rozptylové studie a poměrně vyčerpávajícím způsobem uvádí a komentuje příspěvky k imisní zátěži ovzduší vyvolané realizací záměru.

Po uvedení těžebny do provozu by se roční koncentrace NO₂ pohybovaly od 1,63 do 3,56 μg.m⁻³ v lokalitě Moravský Písek a od 2,16 do 7,46 μg.m⁻³ v lokalitě Veselí nad Moravou (tj. max. 12,4 % limitu pro r. 2007). Maximální hodinová koncentrace NO₂ byla v Moravském Písku vypočtena od 14,12 do 39,86 μg.m⁻³ a od 21,79 do 74,97 μg.m⁻³ ve Veselí nad Moravou (tj. max. 32,6 % limitu pro r. 2007). Imisní příspěvek NO₂ posuzovaného záměru ke stávající imisní situaci (nárůst ročních koncentrací) je minimální a pohybuje se u hodnocené zástavby od 0,05 do 0,27 μg.m⁻³.

Po uvedení těžby do provozu by se roční koncentrace PM₁₀ pohybovaly od 0,25 do 0,62 μg.m⁻³ v Moravském Písku a od 0,34 do 1,27 μg.m⁻³ ve Veselí nad Moravou (tj. max. 3,2 % limitu pro r. 2007). Maximální denní koncentrace PM₁₀ byla vypočtena od 2,37 do 5,20 μg.m⁻³ v Moravském Písku a od 3,05 do 13,75 μg.m⁻³ ve Veselí nad Moravou (tj. max. 27,5 % limitu pro r. 2007).

Imisní příspěvek posuzovaného záměru ke stávající imisní situaci (nárůst ročních koncentrací PM₁₀) je minimální a pohybuje se u hodnocené obytné zástavby od 0,01 do 0,07 μg/m³. Limitní koncentrace PM₁₀ nejsou v žádném případě překročeny i při započtení uvažovaného imisního pozadí dle měření imisního monitoringu (průměr ze stanic Uherské Hradiště a Hodonín – 31,25 μg/m³).

Stejně tak by nedocházelo k výraznému nárůstu obsahu benzenu a v žádném případě k překračování platných hygienických limitů.

Hodnocení zpracovatele posudku

Rozptylová studie obsahuje veškeré údaje o emisních tocích a imisní zátěži vyvolané související dopravou. Výpočet je proveden variantně pro stav bez realizace záměru a pro stav při těžbě ve formě příspěvků. Není ve stejném výhledu a rozsahu uveden jako stav celkový – včetně započítání imisního pozadí.

Z výsledků vyplývá, že příspěvek záměru je poměrně nízký a akceptovatelný. S těmito závěry se autoři posudku ztotožňují. Problematický je výhledový celkový stav zátěže, protože imisní pozadí není v posuzovaných místech sledováno. Použití průměru ze dvou monitorovacích stanic značně vzdálených není ideální.

U výsledné imisní zátěže schází zhodnocení případného překračování imisních limitů 24 hodinového průměru pro suspendované částice. Jsou uvažovány pouze roční koncentrace. Poněkud zavádějící je uváděná výsledná celková imisní zátěž, pokud ke stávajícímu pozadí je přičítán vliv stávající dopravy, která je logicky již jeho součástí. Výsledky tak trpí značnou mírou nejistoty.

V rozptylové studii nejsou přiloženy mapy znázorňující imisní zátěž území pro jednotlivé polutanty a příslušné maximální koncentrace (roční, denní, hodinové).

Rozptylová studie neobsahuje simulaci vlivu provozem těžby, a to zejména činnostmi na ploše dobývání (skrývka), tak na mezideponiích. Jak je zřejmé z popisu záměru, dojde před vlastním otevřením těžebního jezera k plošné skrývce produktivních a neproduktivních půd a jejich uložení na mezideponiích. Podle popisu záměru se bude jednat v jednotlivých etapách vždy o cca 3 ha. Deponie budou existovat po celou dobu těžby i když budou průběžně využity k dílčím rekultivacím. Lze očekávat, že od zahájení skrývkových prací do doby konsolidace (zatravnění) mezideponií bude oblast těžebny zdrojem zvýšené prašnosti. Obdobně tomu bude pak v době rekultivačních prací. Vliv těchto činností na imisní situaci rozptylová studie neobsahuje. Také provoz na komunikaci podél Nové Moravy bude v suchých obdobích zdrojem zvýšené prašnosti.

Z hodnocení imisní zátěže v roce 2005 je zřejmé že území bylo nadměrně zatěžováno suspendovanými částicemi PM_{10} . V oznámení i dokumentaci se však pracuje s rokem 2004, přestože výsledky za rok 2005 byly již k dispozici.

Simulován nebyl vliv na depozici prašného spadu na hranicích těžebny s ohledem na těžbu a úpravu mokrou cestou. Jak již bylo řečeno lze očekávat že prostor těžebny bude plošným zdrojem emisí.

Provoz záměru bude zdrojem zvýšené prašnosti jak z vlastní činnosti těžebny, tak z vyvolané dopravy.

Zpracovatel posudku konstatuje, že s ohledem na danou etapu rozpracovanosti záměru a jeho lokalizaci dostahuje dokumentace spolu s rozptylovou studií pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí.

B.III.2. Odpadní vody

Jako odpadní vody jsou uvažovány pouze vody splaškové, které budou mít původ v sociálním zázemí provozu a budou shromažďovány v jímkách a pravidelně odváženy na ČOV.

Při úpravě štěrkopísku budou vznikat odpadní vody praním suroviny v množství 30 l.s^{-1} . Odpadní voda bude vypouštěna do kalových polí v prostoru ložiska a následně vrácena po odsazení pevných částí do těžebního jezera.

Hodnocení zpracovatele posudku

Nakládání se splaškovými odpadními vodami bude zajištěno standardním způsobem na externí ČOV. S ohledem na předpokládaný objem a kvalitu vod nepředstavují splaškové odpadní vody ze sociálního zázemí významný objem. Z formálního hlediska se jedná o určitý rozpor s popisem záměru a užíváním vod, kde se spotřeba vody v sociálním zázemí vylučuje.

Systém nakládání s odpadními vodami z praní není podrobněji popsán. Z popisu záměru je zřejmé, že při zpracování produktu bude odpadat voda s vysokým podílem nerozpuštěných látek v objemu cca 30 l.s^{-1} . Předpokládané kvalitativní parametry vypouštěné vody dokumentace neobsahuje. Tato voda bude vypouštěna do kalových polí a po sedimentaci bude navracena zpět do jezera. Umístění ani rozsah kalových polí nejsou z dokumentace zřejmé. Použití koagulantu není uvedeno. Z formálního hlediska se nejedná o vody odpadní, ale o vody důlní.

Zpracovatel konstatuje, že s ohledem na danou etapu rozpracovanosti záměru je kapitola zpracována v elementárně dostatečném rozsahu.

B.III.3. Odpady

Při přípravě dobývání a při vlastní těžbě budou vznikat běžné odpady z provozu stavebních mechanismů a automobilů a odpad z údržby strojního parku technologie těžby a úpravy. Dokumentace přehledně shrnuje předpokládané druhy vznikajících odpadů. Množství není specifikováno. V dalším textu je stručně popsán způsob nakládání s odpady.

Skrývkové hmoty, které budou ukládány do mezideponií, nejsou z pohledu zákona o odpadech 185/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, odpadem. Jedná se o produkty hornické činnosti v režimu zákona 61/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení zpracovatele posudku

Objem ani skladba odpadů, produkovaných v souvislosti se záměrem, nepředstavují významnou složku záměru.

Přestože skrývka nebude odpadem ve smyslu zákona o odpadech, bude nakládání se značným objemem jílovitých zemin jedním z podstatných výstupů celého záměru.

Práce budou probíhat po etapách po 3 ha. Při zahajování prací tak bude muset být zřízena vnější mezideponie. Jedná se však o materiál inertní. Do doby konsolidace a rekultivace může v důsledku povrchového splachu a ronu docházet k rozplavování částic mezideponií do okolí. Zásadní problém představují mezideponie v období povodní (viz. dále).

Zpracovatel posudku konstatuje, že pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí je kapitola zpracována v dostatečném rozsahu.

B.III.4. Ostatní

Hluk

Za provozu se uvažuje hluk z externí dopravy vytěžené suroviny a pohybu a práce strojů v lomu. Text dokumentace shrnuje nejdůležitější závěry za specializované hlukové studie, která je nedílnou součástí dokumentace jako příloha H10.

Již za stávajícího stavu hluk z dopravy u výpočtových bodů v obci Moravský Písek dosahuje 62,4 dB – 70,4 dB. V zástavbě Veselí nad Moravou byly vypočteny hodnoty 59,5 – 71,7 dB. Po zahájení provozu v r. 2007 dochází u výpočtových bodů v denní době k nárůstu hladin hluku o 0 – 0,4 dB. Autor uvádí, že tento údaj je nadhodnocen (pro hlukovou studii byly zadány vstupní údaje uvažující s vozidly s nižší přepravní kapacitou, v praxi však bude přeprava prováděna soupravami s vyšší užitnou hmotností. Tím bude nižší doprava a také hluková zátěž).

Hluk způsobený provozem těžebních strojů a úpravny se projeví v nejbližší obytné zástavbě na okraji Uherského Ostrohu a Moravského Písku v denní době ve výši okolo 30 dB. Autor opět uvádí, že se jedná o nadhodnocený údaj (v hlukové studii nebyla zohledněna existence ohrázení Nové Moravy, vyvýšení silnice Uherský Ostroh – Moravský Písek a vybudování nových protipovodňových hrází u Moravského Písku, které budou dílčí překážkou pro šíření hluku).

Dále se uvádí, že záměr nebude zdrojem záření ani zápachu.

Hodnocení zpracovatele posudku

Autor dokumentace správně uvádí, že doprava je v okolních sídlech zdrojem velké hlučnosti již v současné době. Hodnoty překračují v okolí hlavní komunikace prakticky v celé trase značně 60 dB, ojediněle pak i 70 dB a to jak v Moravském Písku, tak ve Veselí nad Moravou. Vyvolaná doprava způsobí nárůst hluku max. o 0,4 dB. Autorem uváděné nadhodnocení vlivu považujeme za neodůvodněné s ohledem na určitou míru nejistoty (typy přepravních vozidel, trasování přepravy apod.). Stejně tak by bylo možné spekulativně uvažovat s vyšším podílem přepravy materiálu směrem od těžebny po komunikaci II/495 přes Moravský Písek do místní obalovny živických směsí a pod.

Podíl hlukové zátěže přepravy štěrkopísku zůstane vždy relativně velmi nízký a to i při výraznějších odchylkách přerozdělení přepravních tras nebo užitné hmotnosti vozidel.

Důvod je zcela zřejmý – současná vysoká dopravní zátěž. Při existujícím průjezdu několika tisíc TNA by se nárůst přetížením z přepravy štěrkopísku projevil jako minimální i při vyšších intenzitách jízd. Nicméně je třeba připomenout i nejistotu nároků na přepravu materiálů na vybudování ostrova při finální rekultivaci (potřebný objem nebude v místě k dispozici). Podrobnosti jsou uvedeny na jiném místě posudku.

Hluk z provozu těžby a úpravy štěrkopísku bude v obytné zástavbě relativně nízký – 30 dB. Výsledky reprezentují spíše minimální zátěž v období, kdy bude těžba zahájena a veškeré činnosti budou probíhat v prostoru nejméně vzdáleném od obytné zástavby. Postupem času se však těžba bude k obytné zástavbě přibližovat a hluk tak bude mírně narůstat. Výrazný útlum však nastane vlivem ohrázení Nové Moravy, jak autor uvádí. Není zřejmé, proč v hlukové studii nebyl tento útlum zohledněn ve výpočtu. Hráze Nové Moravy budou plnit funkci účinného protihlukového valu.

V dokumentaci není uvažován vliv hluku na ptačí oblast Bzenecká doubrava – Strážnické pomoraví a to patrně proto, že příslušný úřad vlivy vyloučil. Určité obecné zmínky je možné dohledat ve studii biologického hodnocení H11 na str. 9. Zpracovatelé posudku mají za to, že provoz těžebních mechanismů, úpravny a těžká nákladní doprava v bezprostřední blízkosti chráněného území měly být posouzeny. Zatímco o zasažení ptačí oblasti hlukem z těžby a úpravy je možné si představu z hlukové studie učinit, adekvátní výpočet pro přepravu produktu mezi Novou Moravou a ptačí oblastí proveden nebyl.

Pro účely posouzení je dokumentace, včetně akustické studie, zpracována v elementárně postačujícím rozsahu s tím, že většina informací o zdrojích hluku uvažovaných při provozu těžby je soustředěna ve specializované studii, která je přílohou dokumentace.

B.III.5. Doplňující údaje

Těžba na ložisku bude znamenat zásah do krajiny. Přesuny skryvky na vnější mezideponii při zahájení těžby vytvoří nové terénní vlny a plochy. V době těžby vlivem odvozu surovin mimo území naopak dojde k nevratné ztrátě části hmot z území a vznikne otevřená vodní plocha. Po ukončení každé etapy těžby se předpokládá využití skryvkových hmot na vytvoření zálivů a poloostrovů, podél břehů pak bude vytvořeno litorální pásmo. Okraje jezera budou ohrázeny, zatravněny a osázeny dřevinami. Tímto vzniknou podmínky pro rozvoj vodních a na vodu vázaných živočichů a rostlin, rovněž bude takto vodní plocha začleněna do krajiny.

V dalším textu je vyloučen vliv na jímací území a povrchové toky.

Hodnocení zpracovatele posudku

Popis změny charakteru krajiny odpovídá potřebě. Schází však popis ohrázení proti záplavám, jak je uveden v části dokumentace, která navrhuje opatření pro eliminaci a minimalizaci vlivů záměru na prostředí. Není zřejmé, zda se bude ohrázení realizovat již před zahájením těžby, v jejím průběhu, nebo až po ukončení těžby.

Logicky lze odvodit, že pokud má plnit funkci, tak je třeba jej realizovat před zahájením těžby a musí v území zůstat natrvalo. Rozsah (zejména výška) hrází není v dokumentaci uvedena, stejně jako předpokládaná kubatura. Absence těchto údajů má vztah zejména k případným nárokům na přepravu materiálů a tím na hlukovou a imisní zátěž. Zásadní vliv pak má při povodňových stavech, kdy bude měnit výrazným způsobem odtokové poměry. Alespoň rámcový popis ohrázení je důležitý.

Pasáž vylučující vliv na jímací území a povrchové toky je na tomto místě předčasná a správně náleží do kapitoly D.

Pro účely posouzení je kapitola zpracována v dostatečném rozsahu.

ČÁST C – Údaje o stavu životního prostředí v dotčeném území

Dokumentace je v části „C – Údaje o stavu životního prostředí v dotčeném území“ členěna, v souladu s přílohou číslo 4 zákona číslo 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na následující kapitoly:

- Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik
- Současný stav životního prostředí
- Kvalita životního prostředí z hlediska jeho únosného zatížení.

C.1. Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik

Tato kapitola dokumentace se nejstručnější možnou formou věnuje popisu environmentálních charakteristik dotčeného území a obsahuje údaje o územním systému ekologické stability, zvláště chráněných územích, evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech, chráněné oblasti CHOPAV a OP vodních zdrojů, významných krajinných prvcích a území historického, kulturního nebo archeologického významu. Text kapitoly odkazuje na mapové přílohy dokumentace, ve kterých jsou uváděné skutečnosti zakresleny.

V kapitole nejsou popsány staré ekologické zátěže a není diskutována únosnost stávající zátěže území.

Hodnocení zpracovatele posudku

Obsah kapitoly je opravdu minimální. S ohledem na výsledky zjišťovacího řízení by bylo vhodné uvést podrobněji alespoň údaje o jímacích územích a jejich ochraně, průběhu CHOPAV, zátopovém území apod. Poněkud lepší situace je v případě mapových výstupů, ze kterých jsou některé podstatné údaje poměrně dobře čitelné.

Kapitola je jako celek zpracována pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí v elementárně dostatečném rozsahu.

C.2. Současný stav životního prostředí

Tato kapitola dokumentace obsahuje velmi stručný popis současného stavu životního prostředí v zájmovém území. Konstatuje výskyt chráněných živočichů i rostlin. Podrobnosti jsou uvedeny ve specializované studii biologického hodnocení.

V dalším textu se zmiňuje o nivě řeky Moravy jako o významném fenoménu vodohospodářském a ochraně vodních zdrojů. Následuje popis vztahu k zemědělské a průmyslové činnosti v území.

V závěru konstatuje nadměrnou zátěž sídel hlukem z dopravy.

Hodnocení zpracovatele posudku

Tato kapitola standardně obsahuje popis ovzduší a klimatu, vody, půdy, horninového prostředí a přírodních zdrojů, fauny a flóry, ekosystémů, krajiny, obyvatelstva, hmotného majetku, kulturních památek a pod.

V hodnocené dokumentaci jednotlivé složky životního prostředí buď nejsou popsány vůbec, nebo pouze několika větami. Podrobnější údaje lze nalézt částečně ve specializovaných studiích. V kapitole v zásadě schází odkazy na tyto studie.

Opět je třeba zopakovat, že výsledky zjišťovacího řízení měly v důsledku vést k doplnění dokumentace v rozsahu, který by umožnil detailnější a odpovědnější posouzení vlivů záměru zejména na podzemní a povrchové vody. Tímto doplněním by bezesporu měly být i údaje o stávajícím stavu místních poměrů a v příslušné části dokumentace také o stavu předpokládaném (výhledovém). Text je však identický s oznámením a žádné doplnění provedeno nebylo.

Schází tak podrobnější popis hydrogeologických poměrů jak vlastního ložiska, tak jeho širšího okolí, elementární popis průtoků na Moravě a Polešovickém potoce (N-leté a M-denní vody) a údaje o kvalitě vod v jímácích územích a vodotečích, vliv čerpání v jímácích územích a sanačního čerpání podzemních vod a podobně. K objektivnímu posouzení vlivu záměru na životní prostředí je třeba mít odpovídající rozsah informací.

Jako poměrně podstatné se autorům posudku jeví vodohospodářské úpravy v širším zájmovém území – ať již to byla regulace Moravy v minulosti nebo v současnosti postupně budovaná protipovodňová opatření. Zmínku o těchto skutečnostech dokumentace neobsahuje.

Kapitola C.2. není pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí zpracována v dostatečném rozsahu, některé základní údaje jsou obsaženy ve specializovaných studiích. Tyto skutečnosti nebrání vypracování posudku a návrhu stanoviska.

C.3. Kvalita životního prostředí z hlediska jeho únosného zatížení

V kapitole se nachází stručný popis historického a současného využívání území. Dokumentace uvádí, že území není průmyslově využíváno a není osídleno a jeho zatížení je tedy únosné. V širším zájmovém území uvádí znečištění podzemních vod chlorovanými ethyleny, které má původ v průmyslové činnosti před brokem 1989.

Hodnocení zpracovatele posudku

V kapitole prakticky není provedeno stručné celkové zhodnocení kvality životního prostředí v širším okolí zájmového území pro realizaci záměru z hlediska jeho únosného zatížení. Uvedené údaje v první části pouze konstatují výraznou změnu krajiny v důsledku lidských zásahů a kontaminaci podzemních vod chlorovanými ethyleny, která se nachází v širším okolním území.

Zásadní změnu kvality prostředí představovala regulace Moravy, provázená změnami režimu povrchových a podzemních vod. Spolu s lidskými zásahy do komplexu lužních lesů tak došlo k velmi výrazné změně. Krajina se stala intenzivně zemědělsky využívanou, původní ekosystémy doznaly zásadních změn a zůstaly zachovány pouze v části území kde jsou dnes většinou předmětem ochrany.

Na tomto místě by bylo vhodné zopakovat údaje o neúnosné zátěži sídel hlukem podél hlavních silničních tahů.

Z hlediska vodárenského postrádáme vztah k citlivým a zranitelným oblastem.

Text, který popisuje změnu území v důsledku provozu těžby a jeho vliv na krajinu náleží do kapitoly D dokumentace a na tomto místě je uveden předčasně.

Vzhledem k charakteru záměru a jeho situování považuje zpracovatel posudku údaje uvedené v části C3 dokumentace za elementárně dostačující k posouzení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví.

ČÁST D – Komplexní charakteristika a hodnocení vlivů záměru na obyvatelstvo a životní prostředí

D.I. Charakteristika předpokládaných vlivů záměru na obyvatelstvo a životní prostředí a hodnocení jejich velikosti a významnosti

V úvodu kapitoly je obšírně vysvětlen použitý systém odhadu významnosti vlivů záměru na jednotlivé složky životního prostředí. Systém vychází z přiřazování bodů podle velikosti vlivu, doby trvání vlivu, reversibility vlivu, citlivosti území, nejistotám při odhadu vlivů a realizovatelnosti a účinnosti ochranných opatření pro jednotlivé ovlivněné složky životního prostředí.

Hodnocení zpracovatele posudku

Protože autor dokumentace sám upozorňuje na určitou míru subjektivity provedené klasifikace, je vhodné se u numerického hodnocení pozastavit, neboť se z něj vyvozují zásadní závěry o ovlivnění prostředí záměrem - a tudíž o jeho přijatelnosti.

Během hodnocení jsou přiřazeny „body“ k jednotlivým položkám (složkám životního prostředí) podle významu. U některých z nich jsou možnosti poměrně jednoznačné (doba trvání vlivu, reversibilita), u některých z nich je klasifikace výrazně závislejší na subjektivním názoru autora (citlivost území) a u zbývajících (velikost vlivu, ochranná opatření a nejistoty) se míra subjektivity hodnocení výrazně zvyšuje. V první fázi tento postup hodnotí vliv záměru před realizací technických a kompenzačních opatření. Pokud je autor hodnocení erudovaný, má tato klasifikace použitelnou výpovědní hodnotu. (Nutno podotknout, že dílčí výpočet vlivu záměru na prostředí je v posuzované dokumentaci proveden nikoliv v příslušných kapitolkách hodnotících vliv na jednotlivé složky prostředí, ale až v sumární tabulce).

Jedná se o první krok hodnocení, protože výsledné hodnoty vlivu jsou výrazně determinovány druhým krokem výpočtu. Nejvýraznější roli při výpočtu výsledného vlivu záměru tak hraje použití hodnoty „možnost ochrany“, kterou se násobí předchozí výsledek.

Protože rozsah možnosti ochrany je stanoven v intervalu od 0 do 1, je každá desetina poměrně důležitá. V našem případě popis „ochrany“ u většiny složek životního prostředí chybí a není tak jasné, jak se číslo stanovilo. V některých případech jde o zjevný omyl (zdraví, hluk, ovzduší – u těchto složek nikde žádná ochrana doporučená není a v podstatě ani není možná). V jiných případech máme na účinnost opatření poněkud odlišný názor.

D.I.1. Vlivy na obyvatelstvo

Kapitola dokumentace D.I.1. „Vlivy na obyvatelstvo“ odkazuje na specializovanou studii posouzení vlivů záměru na veřejné zdraví, která je jako příloha nedílnou součástí dokumentace.

Vliv záměru na zdraví obyvatel při expozici populace transportem znečištění vzduchem hodnotí dokumentace jako přijatelný pro oxidy dusíku a benzen, bez zvýšeného zdravotního rizika. Pro suspendované částice PM₁₀ se vliv na zdraví připouští, přičemž podíl záměru na tomto stavu je zanedbatelný.

Již v současnosti je hluk v sídlech neúměrně vysoký a může způsobovat nejen pocity nelibosti, ale má patrně negativní zdravotní důsledky. Po zprovoznění záměru u nejbližší obytné zástavby v obcích dotčených záměrem dojde k nárůstu hlukové zátěže, nárůst však bude prakticky nezatelný.

Dokumentace shrnuje, že zdravotní riziko způsobené realizací záměru ve srovnání se současnou zátěží životního prostředí nebude s výjimkou prašnosti významné.

Sociální a ekonomické důsledky nejsou popsány.

Hodnocení zpracovatele posudku

Dokumentace uvádí, že hodnocení zdravotních rizik a vlivu na veřejné zdraví bylo provedeno na základě hlukové a rozptylové studie. V této souvislosti považuje zpracovatel posudku za důležité uvést, že posouzení vlivů vlivu na veřejné zdraví bylo zpracováno specialistou, který je držitelem osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví, které vydalo Ministerstvo zdravotnictví.

Na základě studií akustické, rozptylové a vlivu na zdraví lze ve vztahu k ochraně veřejného zdraví konstatovat, že ani při dodržení navržených podmínek ochrany životního prostředí nebude ovlivnění obyvatelstva zanedbatelné.

Jako určitý rozpor vnímáme údaje o imisní situaci v území, které v příslušné části C dokumentace uvádějí, že v daném území se stav imisní zátěže nepovažuje za problematický a touto částí dokumentace a hodnocením vlivu na zdraví, kde je jako problematické uváděno zatížení prostředí suspendovanými částicemi. To je v textu uváděné v závěru také jako problematické u posuzovaného záměru, přestože v počátečních konstatacích a závěrečném hodnocení je vliv dokladován jako nízký.

Výsledky sledování znečištění ovzduší za rok 2005 dokladují nadlimitní obsahy suspendovaných částic v zájmovém území, stejně jako na většině území ČR. Přestože tyto výsledky byly v době zpracování dokumentace k dispozici, ta pracuje s výsledky za rok 2004.

Podle názoru posuzujícího týmu nebyly při vlivech na ovzduší posouzeny některé činnosti, které budou zdrojem zvýšené prašnosti. Jedná se zejména o kampaňovité skryvky v rozsahu cca 3 ha a tvorbu mezideponií v prostoru těžebny. S ohledem na charakter jílovito-písčitých hlín bude docházet k úletu lehkých částic a zvyšování prašnosti po dobu zemních prací a konsolidace povrchu mezideponií. Obdobně by tomu bylo při tvorbě ostrova ve fázi finálních technických rekultivací. Zátěž lidského zdraví prachem je tak patrně podceněna.

Stejně tak z výsledků akustické studie vyplývá, že hygienické limity budou takřka dosahovány (a v některých případech dokonce překračovány) na přepravních trasách. Intenzita hluku by dosahovala u řady domů až k 70 dB, což je platný hygienický limit. Tato intenzita pravděpodobně musí mít negativní zdravotní projevy u obyvatel.

Skutečnost, že již stávající hluková zátěž je neúnosná, nemůže být argumentem pro povolení jejího dalšího navýšení, byť by bylo smyslově nepostižitelné. Je zjevné, že intenzita pojezdů těžkých nákladních automobilů bude značná. Zde je třeba opět připomenout určitou míru nejistoty počtu vozů, která vychází z nejednoznačně doloženého systému výpočtu. Není přesně jasné, zda byl uvažován provoz pouze v pracovní dny během aktivní činnosti v období březen – listopad a jaká byla uvažována přepravní hmotnost automobilů a souprav.

I pokud bychom míru nejistoty ignorovali, tak jak je tomu v dokumentaci, je zjevné, že malá změna hlukové zátěže není způsobena nízkou dopravou vyvolanou záměrem (cca 1 TNA za 4 minuty), ale stávající vysokou intenzitou dopravy. Další přetížení je tak ve výpočtech sice nevýznamné – nicméně v realu je vysloveně nežádoucí.

Není jednoznačně jasné, jakou ochranu uvedenou v tabulce koeficientem 0.3 má autor dokumentace na mysli. V dokumentaci ani studiích nebyl dohledán návrh na opatření vedoucí ke snížení vlivu záměru na zdraví obyvatel.

U prvního obrázku na str. 8 hlukové studie je v záhlaví nesprávně uvedeno Uherský Ostroh (jedná se o Moravský Písek).

Vlivy na veřejné zdraví jsou pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí zpracovány v dokumentaci v dostatečném rozsahu.

Oblast sociálně-ekonomických důsledků výstavby a provozu záměru je autorem dokumentace pojednána odpovídajícím způsobem na jiném místě a postačuje k posouzení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví.

D.1.2. Vlivy na ovzduší a klima

Hodnocení vlivů na ovzduší a klima vychází z výsledků rozptylové studie, která je jako příloha H9 nedílnou součástí dokumentace. Do hodnocené kapitoly dokumentace jsou převzaty podstatné údaje o vývoji imisní situace. Výpočet byl proveden pro tuhé znečišťující látky frakce PM₁₀, oxid dusičitý a benzen. Uvažovanými zdroji emisí byly pouze liniové zdroje emisí (doprava).

Podle rozptylové studie se příspěvky záměru z hlediska ročních a denních průměrných imisních koncentrací pohybují v nejbližší obytné zástavbě v úrovních, které nezpůsobí u žádné z posuzovaných látek překročení imisních limitů.

Příspěvky záměru k dlouhodobým i ke krátkodobým imisním koncentracím jsou malé, jak ve vztahu k pozadí, tak i z hlediska imisních limitů. Na základě výsledků rozptylové studie lze konstatovat, že z pohledu stávající legislativy je záměr z hlediska vlivů na životní prostředí akceptovatelný.

V pasáži o vlivech na klima je zmíněn zanedbatelný vliv výparu z otevřené vodní hladiny.

Hodnocení zpracovatele posudku

Dokumentace a rozptylová studie se správně zaměřily na nejvýznamnější znečišťující látky, které budou při realizaci a provozu záměru emitovány do ovzduší. Těmito látkami jsou zejména tuhé znečišťující látky (suspendované částice frakce PM₁₀), benzen a oxid dusičitý (NO₂).

Výpočty jsou provedeny pro vliv příspěvku dopravy srovnáním stávajícího a výhledového stavu. Nejsou uvedeny pro cílový stav celkové imisní zátěže při započítání imisního pozadí s výjimkou ročních průměrů. Komentář k tomuto postupu a nejistotám je v posudku již dříve uveden v části posudku, která se zabývá výstupy.

Schází definování vlivů činnosti v těžebně (skrývky, deponie, rekultivace) a dopravě na účelové komunikaci.

V numerickém hodnocení máme za to, že se jedná o oblast citlivou (suspendované částice) a hodnocení vlivu záměru je tak mírně podceněno.

U prvního obrázku na str. 10 rozptylové studie je v záhlaví nesprávně uvedeno Uherský Ostroh (jedná se o Moravský Písek).

Vlivy záměru na ovzduší a klima jsou pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví zpracovány v dokumentaci, včetně rozptylové studie, v podmíněčně dostatečném rozsahu.

D.I.3. Vlivy na hlukovou situaci

Text dokumentace pouze rekapituluje zejména tabelární formou hlukovou zátěž z dopravy v referenčních bodech ve Veselí nad Moravou a Moravském písku a nárůst hluku podmíněný realizací záměru maximálně o 0.4 dB.

Konstatuje, že hluk nepřekročí povolené hygienické limity se započítáním korekce na starou zátěž z dopravy v místech, kde není dosahován.

Hluk z provozu těžebny bude v okolních obcích na úrovni cca 30 dB a nebude představovat významný vliv.

Hodnocení zpracovatele posudku

Hluk na přepravních trasách je již v současnosti velmi vysoký. Výsledky jsou výstupy z matematického modelu, který pracuje s určitou chybou. Je třeba tak počítat s tím, že ve skutečnosti může být hluková zátěž poněkud nižší i poněkud vyšší. V každém případě se pohybuje na hodnotách, které buď takřka naplňují, nebo překračují platný hygienický limit.

Dokumentace sice správně uvádí, že nárůst hluku vlivem realizace záměru bude minimální a smyslově nepostižitelný – to nicméně nemůže znamenat, že přetížení komunikací vyvolanou dopravou nepředstavuje problém. Minimální změna nenastává v důsledku malé intenzity dopravy štěrkopísku, ale vlivem vysoké stávající zátěže. Konstatování o minimálním vlivu je tak účelové – posuzovat je třeba vždy celkový výsledný stav a ten je nepřijatelný. Další přetížení dopravy spojené s nárůstem hluku – byť minimálním – je nežádoucí.

Určitou roli hraje i míra nejistoty (počty vozů, přepravní trasy, podíl dopravy na trasách). Nelze předjímat cílové odběratele produktu. S ohledem na přípravu výstavby velkých staveb dopravní infrastruktury v kraji však lze předpokládat, že značný objem štěrkopísku by mohl být přepravován přednostně v některé z popisovaných tras, nebo dokonce v trase jiné. Nárůst hluku by se však patrně ani tak příliš změnil.

Vliv hlukové zátěže z těžebny pomíjí stěhování těžebního stroje směrem k zástavbě. Nicméně hluková zátěž obyvatel z provozu se nepředpokládá ve významnějším rozsahu s ohledem na protihlukovou funkci ohrázení Nové Moravy.

Zpracovatelům posudku schází na tomto místě alespoň elementární hodnocení vlivu těžby a zpracování štěrkopísku a jejich přepravy po účelové komunikaci před napojením na veřejnou komunikační síť silnici I/54. Úprava v JZ části těžebny je situována v malé vzdálenosti od hranice ptačí oblasti a trasa přepravy míjí tuto oblast v bezprostřední blízkosti. Je zjevné, že jak těžba a úprava, tak přeprava tyto prostory hlukem zasáhne a měly by tak být k dispozici relevantní údaje, které by následně velikost a význam tohoto vlivu umožnily vyhodnotit.

Hodnocení významu hluku chápeme nikoliv jako význam příspěvku záměru, ale celkového stavu v území. Z tohoto pohledu je numerický výstup značně podceněný. Také není zřejmé opatření, které sníží hlukovou zátěž, jak vyplývá z numerického hodnocení. Žádný návrh totiž dokumentace neobsahuje.

Vlivy záměru na hlukovou situaci jsou v dokumentaci, včetně hlukové studie, zpracovány pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví v nedostatečném rozsahu. Pro vypracování posudku údaje postačují.

D.I.4. Vlivy na povrchové a podzemní vody

V úvodu kapitoly se konstatuje situování ložiska do prostoru vyhlášeného ochranného pásma 2 stupně významného vodního zdroje Bzenec – komplex. Dále se stručně konstatuje, že ohrožení kvality v JÚ Bzenec I v důsledku záměru lze vyloučit. JÚ Bzenec III by za určitých okolností mohlo být teoreticky ohroženo, pro eliminaci rizik jsou dále navržena opatření. Podrobnosti jsou uvedeny ve specializované studii vlivu na povrchové a podzemní vody, která je v přílohové části H8 dokumentace a na kterou autor odkazuje.

Všechny připomínky ze zjišťovacího řízení autor stručně vypořádává v úvodu dokumentace. Vychází přitom zejména právě z výsledků hydrogeologické studie.

Tato studie čítá 13 stran textu, mapu zájmového území, tabelární přehled záměrů hladin, křivku překročení týdenních stavů hladiny podzemní vody na vrtu VB203 a mapu hydroizohyps a směrů proudění podzemní vody. Studii vypracoval specialista s osvědčením projektovat, provádět a vyhodnocovat geologické práce v oboru hydrogeologie, který je současně osvědčenou osobou ručící za celou dokumentaci.

V textu přílohy lze po úvodu v kapitole 2 nalézt některé základní obecné údaje o území (geomorfologie, klima, geologie a hydrogeologie, hydrologie). Následující kapitola 3 popisuje podrobně způsob získání údajů o úrovních hladin na povrchových tocích a na podzemních vodách. Z vytipovaných 107 vrtů byla dohledána pouze část. Část byla nepřístupná v důsledku vysokých hladin a neprůchodnosti terénu. Ve výsledku byly použitelné údaje získány na devatenácti vrtech a dvou vodočtech.

Z výsledků interpretace měření autor vyvozuje, že Nová Morava drénuje území jak levobřežní, tak pravobřežní. Spád hladiny na pravém břehu je větší. Na levém břehu je směr proudění přibližně V - Z ovlivněný čerpáním v JÚ Bzenec III. Na pravém břehu je směr proudění S – J až SV – JZ. Směrem k JÚ Bzenec I se spád hladiny zvyšuje.

V kapitole 4 jsou stručně popsána tři jímací území: Bzenec I, Bzenec III a Polešovice a klasifikovány vypočtené zásoby v kategoriích C2 a C1.

Kapitola 5 obsahuje posouzení vlivu záměru a je rozdělena na vliv vlastní těžby, vliv výparu, vliv odstranění krycí vrstvy, vliv odstranění kolektoru, vliv povodní a riziko kontaminace ze skladu PHM. Jedná se o 7 stran textu.

Vliv těžby je uvažován jako důsledek úbytku pevné fáze (štěrkopísku) z kolektoru, jejíž objem bude nahrazen přítokem podzemních vod z okolí těžebny. V dalších pasážích je uveden výpočet založený na objemu vod, které nahradí štěrkošek během roční těžby. Z doby těžby je vypočítán průměrný přítok do těžebny vyvolaný odběrem pevné fáze z kolektoru. Ten byl vyčíslen na $8,18 \text{ l}\cdot\text{s}^{-1}$.

Vliv výparu byl vyčíslen v době dosažení maximálního rozsahu vodní plochy na $7,35 \text{ l.s}^{-1}$. Autor sumarizuje celkové ztráty podzemní vody v jednotlivých etapách realizace záměru v tabelárním přehledu. Nejvyšší ztráty cca $15,5 \text{ l.s}^{-1}$ budou v konečných fázích těžby. Tou dobou bude docházet ke kumulaci výparu a přítokem za dobývanou surovinu.

V části studie, která je nazvána „Vliv odstranění krycí vrstvy“, jsou shromážděny prakticky všechny nejdůležitější poznatky o potenciálním ovlivnění okolí v důsledku těžby – jsou zde jak údaje o přímých vlivech hydraulických, tak také o vlivech na transport znečišťujících látek. V úvodu je stručně komentován ochranný vliv krycích hlín, jejichž odstraněním bude umožněn přímý průnik potenciálního znečištění do podzemních vod. V dalším textu jsou již rozebírány vzdálenosti jímacích území Bzenec I a Bzenec III od těžebny, směry proudění a možnost ohrožení zdrojů. Studie uvádí, že podzemí voda neproudí z prostoru těžby do JÚ Bzenec I a odvolává se na mapu hydroizohyps z vlastního měření a na směry šíření chlorovaných ethylenů. Krátkodobou změnu směru proudění připouští v obdobích vysokých průtoků na Moravě. Z parametrů zvodně a vzdálenosti jímacích studní JÚ Bzenec I vyvozuje závěr, že ohrožení je vyloučené. Jako znečišťující látku uvažuje naftu a oleje.

Bližší jímací území Bzenec III je od plánované těžebny odděleno korytem Nové Moravy, která funguje jako hydraulická bariéra proti šíření znečištění z pravobřežní části na levobřežní a naopak. V případě znečištění by kontaminace odtékala samovolně do Moravy (autor polemizuje, zda by jí dosáhla pokud by šlo o běžně se rozkládající látky). Za splnění koexistence několika podmínek by mohlo dojít k vzezování říční vody do jímacích objektů. Autor však předpokládá, že uniklé množství polutantu nemůže být velké s ohledem na charakter činnosti a že při ředění, sorpci, biodegradaci apod. by koncentrace v jímadlech již byly prakticky nedetekovatelné. Pro zcela bezpečné zajištění JÚ Bzenec III jsou navržena opatření pro eliminaci možného znečištění tohoto vodního zdroje. Jedná se o používání snadno biodegradabilních látek, zabezpečení skladu s těmito látkami a vybudování a provozování monitorovacího systému.

V další dílčí části autor věnuje pozornost důsledkům odtěžby štěrkopísku (odstranění kolektoru). Volná hladina podzemních vod se ustálí jako vodorovná, což v důsledku vyvolá hladinový skok na nátokové i výtokové hraně jezera. Dosah ovlivnění se předpokládá do vzdálenosti cca 40 m. Při povodních, pokud by znečištění bylo transportováno s povodňovou vlnou do území, pokládá autor možnost kontaminace z prostoru těžebny za minimální v důsledku nízkých koncentrací znečištění, doby potřebné k migraci k jímadlům a atenuačním procesům. Jako podstatně vyšší riziko označuje přímé zasažení prostorů JÚ kontaminací s povodňovou vlnou.

V poslední části studie se samostatně hodnotí riziko znečištění ze skladu PHM. Nejprve je zopakováno, že stávající právní stav zřízení skladu neumožňuje. V dalším textu polemizuje, zda je rozhodnutí správně koncipováno (uvádí se rozdíl možných vlivů zařízení diametrálně odlišných kapacit a pod). Bez bližšího vysvětlení se uvádí, že zřízení skladů s malým objemem skladovaných látek a dostatečně zabezpečených by neměl být problém. Následuje výčet podmínek, které autor považuje za dostačující k tomu, aby sklad mohl být povolen.

Závěr rekapituluje nejdůležitější poznatky studie a považuje záměr za realizovatelný.

Hodnocení zpracovatele posudku

Protože vliv na podzemní vody byl v procesu zjišťovacího řízení reflektován účastníky procesu jako nejzávažnější, měla tomuto tématu být věnována v dokumentaci daleko větší pozornost. Dokumentace však obsahuje naprosto stejné údaje jako oznámení – s výjimkou vypořádání připomínek. Vypořádání připomínek reaguje na požadavky víceméně pouze tím, že buď uvádí, že problém byl v oznámení vyřešen, opakuje názory z hydrogeologické studie, nebo na ni odkazuje. Nepřipouští tak v podstatě skutečnost, že se účastníkům procesu oznámení jeví jako nedostatečně zpracované a trvá na tom, že údaje jsou správné a postačující. Také studie je naprosto stejná jako v oznámení a nedoznala jakýchkoliv změn. Jako zásadní nedostatek je třeba označit rezignaci na provedení opakovaného záměru hladin podzemních vod a konstrukci odpovídající mapy proudění. Vždyť sám autor připouští, že během vysokých stavů nebylo možné měření provést v potřebném rozsahu!

V této hodnocené kapitoly by přesto mohl být učiněn ještě odkaz na vypořádání připomínek a některé základní údaje ze specializované studie měly být převzaty do textu dokumentace.

V úvodních částech specializované studie se jedná se o informace vcelku obecné bez větší podrobnosti. Nejrozsáhlejší pasáže se týkají rozkolísanosti hladiny na vrtu VB204. Ten je však od posuzovaného území značně vzdálený a o režimu rozkolísanosti hladiny v prostoru plánované těžby mnoho nevypovídá - uváděné údaje jsou spíše ilustrativní. Naopak postrádáme údaje podstatnější (M-denní a N-leté průtoky na Nové Moravě a Polešovickém potoce, údaje o kvalitě vod v provozovaných vodních zdrojích a povrchových tocích, vlivu čerpání vod na čerpací stanici v prostoru Polešovického potoka, vlivu přehloubených koryt na možnosti šíření znečištění a pod).

V pasáži věnované měření hladin je daleko větší prostor věnován popisu vytipování vrtů a terénním pracím než-li vlastním výsledkům. Popis získání dat považujeme za důležitý, avšak interpretace měla být poněkud obsírnější.

Z textu je zjevné, že se jednalo o období s vysokým až mimořádně vysokým stavem hladin podzemních vod, který mj. v důsledku vedl k tomu, že přibližně ke čtvrtině vytipovaných vrtů nebylo možné se dostat. Mapa hydroizohyps by měla pokrýt celé hodnocené území, nikoliv pouze jeho část. Z mapy by měl být patrný reálný stav hladin a směru proudění v území, nebo alespoň stav který se tomu blíží. V případě mapy ze specializované studie máme určitou pochybnost o její výpovědní hodnotě. Studované území bylo pokryto poměrně řídkou nepravidelnou sítí pozorovacích vrtů. Největší nedostatek spatřujeme v absenci záměrů hladin na jímacích studnách jímacích území Bzenec I a Bzenec III a také na sanačních vrtech pro snižování zátěže území chlorovanými ethyleny (nebo údaj o jejich odstavení z provozu). Také není jasný vliv Polešovického potoka a přečerpávání vody na Polešovickém potoce. Je třeba brát v potaz, že přeprava štěrkopísku po zpevněné cestě má probíhat v blízkosti jímacího území Bzenec I.

V interpretaci měření je několik různých údajů o spádu hladiny, aniž je vysvětlen původ rozdílu hadin na levém a pravém břehu a spádového gradientu – navíc s některými údaji již dále není pracováno.

Autor si je patrně sám vědom ne zcela dostatečného souboru měření – ten však nelze odůvodnit nevhodnými podmínkami v době měření. Jestliže dokumentace byla dokončována v říjnu, od dubna se jistě naskytla možnost provést nové záměry na větší ploše (zvláště jestliže požadavky ve zjišťovacím řízení byly vedeny k precizaci posouzení vlivu na jímací území). K dispozici jsou pravděpodobně také měření jiných autorů (Hosnedl a kol, 2006 a pod). Mapy hydroizohyps a směrů proudění by měly být k dispozici pro normální a extrémní stavy.

Členění kapitoly 5 by patrně správně mělo být provedeno pro běžný stav a pro stavy havarijní. Za běžné stavy by bylo třeba považovat jak průměrné tak i nízké a vysoké stavy hladin povrchových a podzemních vod při bezproblémovém průběhu činností a to nejen při těžbě, ale i přepravě. Za havarijní stavy je pak třeba považovat úniky látek závadných vodám za všech vodních stavů.

Důležité je pracovat nejen s aktuálním, ale také výhledovým stavem. Jímací území Bzenec – komplex má být - podle strategických dokumentů zpracovaných pro potřeby Jihomoravského kraje - dále posíleno jak významově, tak kapacitně. To v důsledku bude znamenat vyšší odběry vody a změnu depresí a směrů proudění. Takovéto úvahy dokumentace vůbec nezohledňuje. Z již vypracovaných materiálů (Zajíc, Prinz, Sřemcha 2002) je z výsledků matematických simulací zřejmé, jak se změní dosah depresí a směrů proudění podzemních vod při zvyšování odběrů. Zásadní změny nastanou zejména v důsledku vysoké exploatace vrtů S13 – S20 v jímacím území Bzenec I. Posílení odběru až na 100 l.s^{-1} v tomto prostoru v důsledku změny směry proudění a podzemní voda z prostoru uvažované těžby bude směřovat z větší části přímo k jímacím studnám JÚ Bzenec I. Stejně tak se prakticky celý prostor přepravní trasy podél Nové Moravy bude nacházet v prostoru rozvodnice mezi Novou Moravou a jímacím územím. Také posílení odběru v jímacím území Bzenec III bude znamenat rozšíření deprese zejména severním směrem. Významnou měrou posílí funkce Nové Moravy, která pravděpodobně ztratí na významu jako drenážní prvek a naopak posílí její funkce dotační. Pomínutí těchto výhledových stavů a jejich možných důsledků a souvislostí je základním nedostatkem dokumentace.

Jako stavy havarijní by bylo vhodné popsat možné způsoby úniků látek nebezpečných vodám jak na těžebně (skrývání, mezideponie, úprava a návoz a doplňování provozních kapalín), tak na přepravních trasách (zejména na účelové komunikaci podél Nové Moravy) a jejich důsledky za běžných tak extrémních stavů povrchových i podzemních vod. Právě tato kombinace je pravděpodobně nejzávažnější. To jsou však pouze havárie, které mohou nastat při provozu v těžebně. Jako značné riziko je však třeba vnímat i jiné stavy. Např. jezero bude otevřeno v těsné blízkosti silnice II/495 a bude poměrně dobře z této komunikace přístupné. Pokud by se neukáznění obyvatelé zbavovali nelegálně do jezera odpadů, došlo by k vážnému ohrožení vod.

U výpočtu předpokládaného přítoku do otevřené těžby vlivem úbytku štěrkopísku z kolektoru je uvažovaný provoz 275 dní v roce. Protože se nebude těžit nejen v zimních měsících, ale ani v soboty neděle a svátky, bude provoz cca 200 dní v roce. V takovém případě by byl přítok vyšší - cca 11 l.s^{-1} . To by v důsledku znamenalo také větší snížení resp. dosah deprese. Je třeba však počítat s tím, že při vysokých propustnostech a přerušovaném provozu bude průběh deprese rozkolísaný. S největší pravděpodobností dojde k uzavření deprese v poměrně krátké době po ukončení směny. Jak posudek správně uvádí, tyto vlivy lze očekávat pouze omezeně při zahájení těžby.

Vlivy na změnu režimu hladiny podzemní vody tak opravdu budou zanedbatelné. Ochuzení přítoku do jímacích území nehrozí a vliv na okolní flóru by měl být minimální. Je třeba podotknout, že zásadní roli při výpočtech hraje koeficient propustnosti. Z podkladů, které jsou běžnou cestou k dispozici, je zřejmé že koeficienty filtrace i transmisivity se v širší oblasti liší. Podle dostupných podkladů lze očekávat zejména v JZ části těžebny a prostoru jímacího území Bzenec I podmínky, které by v důsledku znamenaly rychlejší transport znečištění než dokumentace uvádí.

Pasáž, která se věnuje ztrátám podzemních vod je založena na výpočtu, jehož vstupy jsou více méně kvalifikovaně odhadnuté. Nejistotu představuje mj. přítok podzemních vod (viz. předcházející komentář). Srážky budou na těžební plochu dopadat také v době těžby – jejich objem však ve výpočtech není uveden. Ve výpočtu spíše schází i předpokládaný odpar z praní a drcení - ani ten však nebude patrně nijak významný. Jakékoliv řádové odchylky však nepřicházejí v úvahu a závěry o minimálním vlivu na kvantitativní parametry podzemních vod jsou v zásadě správné.

Text hodnotící možnost zasažení jímacího území Bzenec I se odvolává na mapu hydroizohyps, která je ve studii obsažena a také na směr šíření CIU. V mapě však není prostor u jímacího území Bzenec I podchycen odpovídajícím měřením a údaje znázorňující migraci CIU ve studii doloženy nejsou. Pokud jde o dočasné změny proudění podzemních vod v důsledku vysokých vodních stavů na Nové Moravě, tyto také nejsou ve formě hydroizohyps a směrů proudění ve studii doloženy. Není tak zřejmé, zda by směr proudění byl z prostoru těžby do jímacího území Bzenec I. Podrobnější komentář k vlivu na JÚ Bzenec I již byl uveden v předchozím textu posudku.

Zasažení vodních zdrojů je vztaženo pouze k případu úniku látek nebezpečných vodám do jezera otevřeného těžbou. Uvažován není únik látek na přepravní trase od úpravy na silnici I/54.

Drenážní funkce Nové Moravy po většinu roku je pravděpodobná, nicméně míra kolmatace koryta není známá. Odtok znečištění do vodoteče v případě zasažení podzemní vody je v současnosti pravděpodobný i s ohledem na funkci přečerpávací stanice na Polešovickém potoce. Míra podtékání koryta je složitou otázkou která má význam pro dlouhodobou migraci látek s vyšší specifickou hmotností než voda, nebo kontaminantů volně rozptýlitelných či rozpustných v celém sloupci vody. Za takové je třeba považovat zejména dusíkaté látky, stejně jako mikrobiologické oživení. V budoucnu dojde ovšem v důsledku posílení odběrů k výrazné změně proudění a také ke změně funkce koryta Nové Moravy, (viz. dříve). Tyto stavy dokumentace vůbec neuvažuje, přestože se jedná o stavy zásadní.

Uváděné závěry nejsou správné, neboť se nezabývají výhledovým stavem provozu jímacích území a jeho důsledků na změny proudění. Je zcela nepochybné, že při těžbě nelze zcela jednoznačně vyloučit havárii spojenou s únikem ropných látek do horninového prostředí málo mocných krycích hlín, nebo za určitých nepříznivých konstelací, přímo do otevřené hladiny podzemních vod. Otevření volné hladiny povede ke zvýšené zranitelnosti zvodně jak v důsledku povodňových událostí, tak intenzivního zemědělského využívání okolních ploch. Havarijní stavy mohou nastat i v důsledku jiných než popisovaných událostí a také v jiných místech. Jak zhoršená kvalita vody v jezeře v důsledku postupné degradace, tak v důsledku havárie, mohou ohrozit kvalitu vod v JÚ Bzenec I a Bzenec III.

Opatření, uváděná pro minimalizaci znečištění, nejsou zcela dostačující. Prvním zásadním problémem je zákaz zřizování skladů PHM v ochranných pásmech VZ Bzenec - komplex. I pokud bychom odhlédli od vylučující podmínky, pak minimálně stejně důležité jako zabezpečení skaldy je zabezpečení stáčení PHM do strojů. Popis této činnosti nikde není uveden a máme za to, že představuje jedno z velmi slabých míst záměru.

Návrh monitorovacího systému ani studie ani dokumentace neobsahují v konkrétní formě. Z textu však lze usuzovat, že se nepředpokládá vznik „skrytého znečištění“, neboť únik by musel být vždy okamžitě zaregistrován (havárie vozidla, únik při stáčení, průraz nádrže nebo sudu...). Není tak jasné co a jakým způsobem by mělo být monitorováno. Poměrně malá vzdálenost těžebny a přepravní trasy od povrchových toků a jímacích území, spojená s vysokými propustnostmi sledované zvodně, by si vyžádaly vybudování rozsáhlého monitorovacího systému. Ten by navíc musel být sledován s vysokou četností.

Otevření vodní hladiny jezera, provázené rozdíly hladin na jezeře a ve zvodni na návodní a odtokové hraně v rozsahu cca 0.5 m bude ve větší vzdálenosti bez pozorovatelného vlivu. Je možné souhlasit s autorem, že dosah snížení v severní části prostoru by nemělo zasahovat do oblasti významné aleje lip. Již přirozená rozkolísanost úrovně hladiny podzemních vod je v oblasti vysoká a je ještě výrazně posílena dotační funkcí Nové Moravy v období vysokých průtoků. Závažnější jsou patrně jiné stavy. Malá vzdálenost těžebny od koryta Nové Moravy v důsledku povede k rychlým změnám hladiny v jezeře v reakci na stav průtoků zejména za vyšších N-letých vod. Protože nejsou uvedeny žádné konkrétní údaje o maximální výšce vody v řece, není možné spekulovat o kótě nástupu hladiny v jezeře. Studie neuvažuje žádný vztah těžebny a Polešovického potoka. Při vyšších a vysokých stavech vody je pravděpodobné, že přítoky do této vodoteče se značně zvýší a může docházet k rozlivům na terén, nebo zvýšeným nárokům na přečerpávání vod do Nové Moravy.

Vliv povodní na případné znečištění se odhaduje poměrně problematicky. Autor správně uvádí, že kontaminantem může být jakákoliv látka. Také předpokládaná koncentrace znečištění látek rozpuštěných ve vodě by byla patrně velmi nízká. Poněkud jinak je tomu však u látek špatně rozpustných - ať již jsou to látky lehčí nebo naopak těžší než voda. Popsat jejich možné transportní cesty a koncentrace je ovšem nemožné. Obecné závěry o vlivu zasažení jímacích území havarijním znečištěním jsou vcelku odpovídající pro stávající stav, avšak mylné pro stav výhledový.

Mimo pozornost však zůstávají „nehavarijní“ vlivy - kolísání hladin v povrchovém toku a zejména vliv povodně na „běžný“ chemismus vody. Podzemní voda je poměrně kvalitní a její složení se v čase příliš nemění a osciluje okolo určitých standardních hodnot (to se týká zejména hlubších partií zvodnělého kolektoru v tzv. přehloubených korytech). Výjimkou mohou být některé složky, jejichž obsah závisí zejména na antropogenní činnosti v ploše infiltrace (zejména dusičnany a amonné ionty). Pozitivem je absence mikrobiálního znečištění. Postupný průtok neznečištěnými kolektory v důsledku vede k zlepšování kvality (a naopak).

Naproti tomu povrchová voda má kvalitu horší a hodnoty jsou podstatně rozkolísanější. Z tohoto pohledu je rychlá a přímá infiltrace říční vody do vodárensky chráněných a využívaných zvodní nežádoucí.

Odkrytí volné hladiny podzemních vod jejich kvalitu nezlepší. Autor uvažuje s oxidací železa a manganu vzdušným kyslíkem a pod. Ve skutečnosti lze spíše očekávat zhoršení kvality vlivem splachů z okolních zemědělsky využívaných ploch a k postupnému navýšení CHSK, BSK, dusičnanových a amonných iontů apod. Právě tento pohled je jedním z podstatných z hlediska posouzení – je nežádoucí postupně vytěžovat ložiska v CHOPAV a zvyšovat tak zranitelnost oblasti.

Dokumentace uvádí praní produktu a vracení vody do kalových polí a následně zpět do jezera. Kvalita vody na výstupu z technologie ani na výstupu z odkalení v ukazateli rozpuštěné látky není v dokumentaci nikde diskutována.

Povodňové stavy je třeba vnímat také z principiálního pohledu přispění realizace záměru k jejich vzniku, nebo naopak eliminace. Odtěžba půdy spojená se ztrátou vegetačního krytu a otevření vodní hladiny sníží retenční schopnost krajiny a nepatrnou měrou zhorší stav v území. Povodně by komplikovaly podstatně větší mírou překážky – těmi by byly bezesporu mezideponie skrývky a deponie výrobku a navýšená terénní plošina pro umístění sociálního zázemí, skladu a parkování techniky. Zásadní překážkou by byly protipovodňové hráze okolo ložiska. Pokud by měly plnit funkci pravděpodobně by narušily funkci již budovaných protipovodňových opatření v území. Vztah záměru k protipovodňovým opatřením dokumentace neřeší.

Vliv odtěžení velké mocnosti štěrkopísku podél hráze Nové Moravy nebude mít podle studie vliv na její stabilitu. Toto konstatování vychází pouze z předpokladu běžných stavů. Pokud by však došlo k povodni s vyšším průtokem vody prostorem těžebny (což je při předpokládané době těžby velmi pravděpodobné), pak by mohlo docházet v okolí překážek (protipovodňové hráze, mezideponie atd.) k usměrněnému proudění, které by narušovalo hráz na její patě. Tato situace není v dokumentaci uvažována.

Určitý vliv na změnu poměrů bude patrně mít i zřízení kalových polí. Na jejich ploše dojde k vytvoření poměrně nepropustných kalových lavic. Význam bude však minimální.

Pasáž hodnotící ovlivnění vod zřízením skladu PHM je velmi obecná a nedostatečně zpracovaná. Především není zřejmý způsob tankování vozidel ani doplňování provozních náplní a míst kde by se tato činnost odehrávala. Pokud vlastní existenci skladu nevidíme bez problémů, pak stáčení a výměnu náplní považujeme v daném místě za naprosto nepřijatelné. Provoz po dobu více než 30 let s vysokou frekvencí pojezdů mechanismů a potřeba častého doplňování PHM zvyšuje pravděpodobnost vzniku havarijního stavu. Kontaminaci zemin, povrchových a podzemních vod v CHOPAV a zejména ochranných pásmech vodních zdrojů je třeba předcházet primárně nepovolováním nových činností tohoto druhu resp. vymisťováním těchto činností z území.

Ochrana významných vodárenských území, která má v obecné poloze formu CHOPAV a v konkrétní poloze formu ochranného pásma vodního zdroje se snaží znečištění vodárensky využitelných zásob podzemních vod preventivně zabránit stanovením podmínek, které je třeba respektovat (obdobně je tomu i u ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů).

Narřízení vlády, kterým byla vyhlášena CHOPAV je poměrně stručné a opakuje ve své podstatě příslušný paragraf vodního zákona (zákaz těžit nerosty povrchním způsobem pokud by to vedlo k odkrytí souvislé hladiny podzemních vod), „změkčený“ možností tuto činnost provádět v případě budoucího vodohospodářského využití vodní plochy (výjimka se připouští po souhlasu MŽP). Vodohospodářské využití není právně kodifikováno. Otázkou tak zůstává, zda „de jure“ lze pěstování ryb považovat za takovouto činnost. Zpracovatel posudku není oprávněn vykládat zákon. De fakto ovšem budoucí využití jezera pro pěstování ryb považuje pouze za nutnost „vyhovění“ podmínce. Pěstování ryb nepředstavuje v porovnání s potřebou zabezpečení obyvatel pitnou vodou závažný vodohospodářský zájem. Pokud je pěstování ryb vodohospodářským využitím, ke kterému je třeba zřídit „prostor“, pak navržený rozsah je velmi naddimenzovaný. Plocha 30 ha a hloubka 25 m nadevší pochybnost nejsou pro pěstování ryb nutné.

Změna Rozhodnutí o ochranných pásmech vodních zdrojů je problematická – ochranné pásmo by mělo obsahovat obecné zásady. Vodoprávní úřad tak mj. stanoví, které činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje nelze v pásmu provádět. Jestliže je tedy stanoven obecný zákaz budování skladů PHM a tento by byl zrušen novým rozhodnutím, pak by mohly být sklady PHM bez problémů zřizovány. Změna rozhodnutí „ad hoc“ prováděná na základě momentální potřeby se zdá být z právního i administrativního hlediska irelevantní. U skladů nerozhoduje jen jejich objem, ale také jejich obrátkovost a lokalizace. Problém kontaminace je třeba vidět nejen jako masivní úniky látek škodlivých vodám, ale také jako dlouhodobé a pomalé vnášení cizorodých látek do vodního prostředí.

Pro obhajobu záměru by neměly být používány postupy a argumenty, které se standardně vyskytují v procesu nápravy starých ekologických zátěží. Jako nepřijatelné jsou v případě záměru úvahy o sorpci, atenuaci, ředění apod. Takovýto přístup by znamenal, že v řadě nově vzniklých havárií by nebylo třeba činit žádná opatření a nebylo by třeba původce sankcionovat.

U numerického hodnocení vlivů na vodu se - na rozdíl od autora dokumentace - domníváme, že vlivy budou dlouhodobé až trvalé (při malém zhoršení kvality vody v OP VZ), nebo krátkodobé při havarijním zasažení zvodně v CHOPAV (OP VZ) a bezprostřední sanaci. Také reverzibilita vlivu i možnost a účinnost ochrany jsou diskutabilní. Jsme si vědomi velké subjektivity hodnocení, přesto je zřejmé, že vlivy na vody jsou velmi výrazně podceněné. Zásadním důvodem je zejména pomínutí plánovaných změn provozu prameništ a důsledek na dosah depresí, směrů proudění podzemních vod a funkce povrchových toků. U hodnocení vlivů na hydrologický režim platí konstatování také (patrně nereflektuje změny odtokových poměrů).

Ve studii bychom považovali za přínosné uvést kopii rozhodnutí o stanovení ochranných pásem vodních zdrojů, sledování kvalitativních a kvantitativních parametrů při provozu jímacích území v časovém vývoji, přehled o hladinách N-letých vod na Nové Moravě a Polešovickém potoce, uvedení počtu zásobovaných obyvatel, hydrogeologické řezy apod. Rozhodující však jsou korektní mapy hydroizohyps a směrů proudění pro stávající a výhledové stavy provozování jímacích území. Tyto údaje bylo možné v době zpracovávání oznámení a dokumentace získat, neboť byly vypracovány odbornými firmami.

Dokumentace je pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí zpracována v nedostatečném rozsahu. Hodnocení vlivu záměru na vody je jako takové velmi významně podceněno. Hodnocení je účelově vedeno k podpoře realizovatelnosti záměru. Tyto skutečnosti nebrání zpracování posudku a návrhu stanoviska.

D.I.5. Vlivy na půdu

Realizací záměru dojde k trvalému odnětí cca 30 ha a dočasnému odnětí cca 3 ha půdy ze zemědělského půdního fondu. Tento vliv je považován za významně negativní. Znečištění půd se za běžného stavu nepředpokládá, v případě havárie by byla provedena sanace a vliv je tak hodnocen jako minimální. Také vliv produkce odpadů a nakládání s nimi jsou považovány za vcelku bezproblémové.

Hodnocení zpracovatele posudku

Odnětí půdy ze ZPF resp. její ztrátu a náhradu vodní plochou považujeme za akceptovatelnou z hlediska vlivů na půdu (z hlediska vlivů na vodu bylo hodnocení provedeno již v předcházejících pasážích posudku). Hodnocení negativního významu považujeme v tomto případě za poněkud nadhodnocené. Půdy nejsou nijak zvláště hodnotné ani produktivní a zábor 30 ha i když značný - není extrémní. Skrytí ornice a její následné využití navíc význam zásahu snižuje.

Vlivy na půdu v případě havárie jsou hodnoceny odpovídajícím způsobem. Stejně tak je tomu v případě vzniku odpadů a nakládání s nimi.

Kapitola je zpracována pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí v dostatečném rozsahu.

D.I.6. Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje

Realizací záměru dojde k odtěžení 6 791 tis. m³ štěrkopísku, které jsou neobnovitelnými zdroji. Z důvodu objektivní potřeby se nelze tomuto vlivu vyhnout. Dílčím řešením je zvýšení podílu recyklace stavebního odpadu v rámci širší oblasti.

Hodnocení zpracovatele posudku

Objektivní potřeba materiálu je v dokumentaci deklarována pouze v obecné poloze (rozvoj kraje). Jestliže je záměr připravován, patrně existuje předpoklad zajištění odbytu produktu. Z hlediska snížení zásob štěrkopísku je vliv záměru malý. Problémem je jednoznačně situování záměru. Protože ani přesnější využití štěrkopísku není v dokumentaci pospáno, je obtížné spekulovat o alternativních řešeních. Jendou z možností je těžba stejné suroviny na jiném ložisku, které se nenachází v oblasti ochranných pásem vodního zdroje a některých dalších významných území (CHOPAV, Natura 2000, NRBK, VKP). Druhou možností je náhrada suroviny v cílových technologiích jinou (drcené kamenivo příp. zmíněný recyklát).

Není nám známo, že by se v nejbližších letech očekával výpadek tak velkého objemu suroviny v užším regionu. Z toho lze usuzovat, že hlavní objem štěrkopísku bude směřován na stavby rychlostních silnic a dalších komunikací v regionu. A to ať přímo jako násypové zeminy, nebo nepřímo k výrobě živičných směsí nebo betonů. Ve všech těchto případech je drcené kamenivo plnohodnotnou surovinou.

Zásadním problémem je tak přepravní vzdálenost. Běžně se udává, že bilanční je těžba za předpokladu přepravy štěrkopísku do vzdálenosti 20 km, v extrémních případech 30 km. V takovémto dosahu se žádný kamenolom se surovinami odpovídající kvality v území nenachází. Argument ekonomické návratnosti těžby ložiska není v dokumentaci uveden, ale zjevně musel být při zvažování záměru brán v potaz – jde tedy nikoliv o potřebu pokrytí regionu surovinou, ale o klasický podnikatelský záměr.

Pokud jde o ložiska štěrkopísku, pak v ČR je evidováno přes 150 dobývacích prostorů pro těžbu štěrkopísku. Významná část těžby bude realizovaná i na nevýhradních ložiscích, kterých je registrováno přes 140. V rámci ČR bylo za posledních 5 let do procesu EIA zařazeno přes 50 záměrů těžby štěrkopísku. Řada těžných ložisek se nachází i v posuzovaném regionu.

Numerické hodnocení je patrně opět mírně podhodnoceno. Jednak neklasifikuje území jako citlivé a jednak opatření pro minimalizaci ztrát zásob nejsou v reálu uvažována.

Dokumentaci by prospělo uvedení avizované předběžné hodnocené jiných ložisek štěrkopísku v regionu z hlediska potenciálních střetů zájmů.

Kapitola je zpracována pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí v dostatečném rozsahu.

D.I.7. Vlivy na faunu, flóru a ekosystémy

Bude potřeba smýtit remízky o ploše cca 1200 m². V ploše těžebny postupně zaniknou stanoviště ohrožených druhů. Vzhledem k navrženým revitalizačním opatřením není vliv pokládán za velmi významný. Ztráta potravních stanovišť avifauny je pokládána za nevýznamnou vzhledem k výskytům podobných stanovišť v okolí. K pozitivnímu vlivu záměru je počítán vznik vodní plochy a mokřadových biotopů, neboť tato nově vzniklá stanoviště se mohou stát refugiem pro mnohé vzácné a ohrožené druhy. Dále je předpokládána možnost nepřímého negativního působení na vzácné či zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů zjištěné v blízkosti těžby, která bude kompenzována opatřeními (transfer pryšce bahenního).

Vliv na ekosystémy je hodnocen pouze numericky.

Hodnocení zpracovatele posudku

Hodnocení se v podstatě týká pouze prostoru těžby a jejího nejbližšího okolí. Hodnocení je vcelku objektivní a odpovídá předpokládaným vlivům záměru na prostředí. Jako formální nedostatek vnímáme v numerickém hodnocení nižší bodové hodnocení v položce velikosti. Zde je již patrně počítáno s efektem revitalizačních a kompenzačních opatření – ta jsou zahrnuta však již v položce možnosti ochrany. Také citlivost území není brána v potaz. Výsledné hodnocení tak vnímáme jako mírně podhodnocené.

Hodnocen není vliv hluku na faunu. Hlavní činnost bude soustředěna do blízkosti hranice ptačí oblasti a převoz výrobku bude probíhat v její těsné blízkosti. Vliv bude po celou dobu realizace záměru. Uváděná adaptibilita avifauny na hluk se netýká všech druhů. Navíc problémem je rušení ptactva v době hnízdění. Vliv provozu na faunu nebude rozhodně zanedbatelný.

Vliv na ekosystémy v textu verbálně hodnocen není. Numericky se hodnocení od vlivů na faunu a flóru mírně liší v položkách velikost (v tomto případě větší negativní význam), časový rozsah (v tomto případě menší význam) a v citlivosti oblasti (v tomto případě větší negativní význam). Důvody rozdílů v hodnocení nejsou zřejmé. Zásahy do ekosystémů se totiž ve významnějším rozsahu nepředpokládají a vliv by tak měl být přibližně stejný či spíše nižší než u fauny a flóry.

Dokumentace je pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí zpracována v dostatečném rozsahu.

D.I.8. Vlivy na krajinu

Dokumentace uvádí, že vznik jezera po těžbě změní zásadním způsobem vzhled krajiny v daném prostoru. Při citlivě provedené rekultivaci se nová vodní plocha stane organickou součástí krajiny a neměla by být negativním vlivem. Tomu v podstatě odpovídá i numerické hodnocení významu vlivu.

Do této kapitoly jsou zařazeny mimo to také vlivy na dopravu, estetické kvality území a jeho rekreační využití. Hodnocení dopravy je v podstatě numerické. Hodnocení vychází jako mírně nepříznivé. U vlivů na estetické kvality a využití k rekreaci je záměr hodnocen neutrálně až spíše pozitivně.

Hodnocení zpracovatele posudku

Zpracovatel posudku se ztotožňuje s hodnocením pouze částečně. Krajina je silně antropogenní a při citlivě prováděných rekultivacích by mohl být ve výsledku záměr pro krajinu spíše přínosem. Nicméně do finálního stavu bude území 30 let postiženo těžbou a dopravou a do doby finální rekultivace bude vliv na krajinu spíše negativní. Navržená rekultivace patrně nemůže být realizována za pouhého použití místních přebyteků odklizových zemín. Při hloubce jezera 25 m se zdá být deficit materiálu. Pokud by měl být realizován ostrov je deficit zcela jednoznačný.

U dopravy máme za to, že trpí určitou mírou nejasností (počty vozidel a přepravní trasy), což numerické hodnocení nezohledňuje. Opatření pro omezení dopravy nejsou prakticky proveditelná. Z tohoto pohledu je výsledný vliv podhodnocen.

Pokud jde o estetické kvality a rekreaci hovoříme o finálním stavu po ukončení činnosti v území po cca 30ti letech. Do té doby bude s největší pravděpodobností vliv na estetické kvality území spíše mírně negativní (mezideponie, těžební mechanismy a pod) a rekreační využití nebude možné. Zásadní vliv na ráz krajiny i její estetické hodnoty by patrně měly hráze okolo těžebny. Ty však nikde popsány nejsou. O jejich pozitivním vlivu však lze vcelku jednoznačně pochybovat. Z tohoto pohledu je tak vliv mírně podhodnocen.

Kapitola dokumentace je pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí zpracována v dostatečném rozsahu.

D.I.9. Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky

Dokumentace uvádí, že realizací záměru nebudou ovlivněny geologické, paleontologické či architektonické památky, rovněž nelze předpokládat vlivy na kulturní hodnoty nehmotné povahy. Dobývací prostor je však nutné pokládat za území s archeologickými nálezy, a proto je zde nezbytný předstihový archeologický průzkum. Realizací záměru dojde k likvidaci několika starších průzkumných hydrogeologických vrtů. Vliv na stabilitu protipovodňových hrází podél Nové Moravy nelze předpokládat. Numerické hodnocení těmto závěrům odpovídá.

Hodnocení zpracovatele posudku

Numerické hodnocení se zdá být odpovídající – velikost vlivu bude patrně zanedbatelná. Vliv je dostatečně kompenzován realizovatelnými opatřeními. Existuje však patrně určitá míra nejistoty, která není zohledněna: vliv na stabilitu hrází je v dokumentaci diskutován pouze ve vypořádání připomínek a to ve vztahu vzdálenosti hrany těžby a úhlů svahu těžební stěny. Z tohoto pohledu patrně žádný problém neexistuje. Diskutován však není vliv kolísání hladiny v těžebním jezeru při extrémních průtocích na Nové Moravě. Při vysokých stavech bude velmi rychle stoupat hladině v jezeře a mohlo by docházet patrně k podmáčení hráze z vnější strany, při povodních k podemílání v důsledku usměrněného proudění.

Není diskutován vliv na stavbu a provoz přečerpávací stanice na Polešovickém potoce.

Kapitola dokumentace DI je pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí zpracována v dostatečném rozsahu. Verbálnímu hodnocení vlivů resp. podrobnějšímu vysvětlení postupu, který vedl k hodnocení numerickému by v dokumentaci měla být věnována větší pozornost.

D.II. Komplexní charakteristika vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti a možnosti přeshraničních vlivů

V této části dokumentace jsou tabelární formou shrnuty základní poznatky o vlivech záměru na prostředí. Tabulka de facto shrnuje numerická hodnocení jednotlivých složek životního prostředí jak byla uvedena v předcházejících textech ve sloupci „koeficient významnosti vlivu“. Po vynásobení numerickým hodnocením možnosti ochrany vzniká nový sloupeček s výsledným číselným hodnocením a sloupeček s verbálním hodnocením vlivu.

Dokumentace uvádí, že i při realizaci navržených opatření dojde k dotčení některých složek. Dle použité metodiky Bajer et al. (1998) byl vliv na horninové prostředí a přírodní zdroje vyhodnocen jako významný nepříznivý. Tomuto vlivu však nelze zabránit, neboť je podstatou záměru a vychází z objektivní potřeby společnosti, která se bez nerostných surovin neobejde. Dílčím řešením je zvýšení podílu recyklace stavebního odpadu v rámci širší oblasti, což se však již vymyká řešení posuzovaného záměru. Jako nepříznivé vlivy byly vyhodnoceny zábor půdy ze ZPF, vliv na ekosystémy a na dopravu. Tyto vlivy budou částečně kompenzovány navrženými opatřeními. Všechny ostatní vlivy jsou hodnoceny jako nevýznamné až nulové s výjimkou vlivů na estetické kvality území a rekreační využití území, které jsou pokládány za příznivé.

Žádné nepříznivé vlivy přesahující státní hranice nejsou očekávány

Hodnocení zpracovatele posudku

Popis vlivů na životní prostředí verbální formou je v celé kapitole velmi stručný. Použitý systém bodového hodnocení již byl komentován v předcházející části posudku. Z pohledu posuzujícího týmu jsou přeceňovány možnosti opatření ke snížení vlivu na prostředí. Nicméně odchylky jsou v normě subjektivit autora dokumentace. Jako nepřijatelný je nutný označit postup, kdy výsledkem hodnocení je nepříznivé i po zahrnutí vlivu kompenzačních a eliminačních opatření a přesto se v dalším textu hovoří o minimalizaci vlivů opatřeními. V hodnocení již jsou tato opatření zahrnuta. Vliv tak bude negativní i při jejich realizaci.

V principu je možné konstatovat, že hodnocení není provedeno správně jak co do významu vlivů, tak co do pořadí významnosti ovlivnění jednotlivých složek. Poněkud větší význam přikládají autoři posudku vlivům na dopravu, hluk, ovzduší a zdraví obyvatel a faunu. Na rozdíl od hodnocené dokumentace, která považuje vlivy za nulové až nevýznamné, považujeme vlivy na hranici mezi nevýznamnými až nepříznivými. Podstatně větší negativní význam přikládají autoři posudku vlivům na vodu – zde vliv považujeme za významný nepříznivý s minimálními možnými opatřeními na eliminaci a kompenzaci.

Hodnocení celkové situace v ovlivněném území dokumentace samostatně neobsahuje. Z kontextu vyplývá, že část obyvatel na trasách uvažovaných k přepravě je nadměrně zatěžována hlukem.

Komplexní charakteristika vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti a možnosti přeshraničních vlivů je pro účely posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví zpracována v dokumentaci v dostatečném rozsahu. Hodnocení neodpovídá významu vlivů záměru na některé složky životního prostředí.

D.III. Charakteristika environmentálních rizik při možných haváriích a nestandardních stavech

Za havarijní stav je považován pouze únik látek škodlivý vodám do horninového prostředí nebo přímo do podzemních vod, povodňový stav provázený šířením znečištění z jiných zdrojů a požár. Popis rizik není v této části dokumentace obsažen.

Hodnocení zpracovatele posudku

Rizikové stavy a jejich důsledky jsou popsány ve specializované studii H8. Ta prakticky vylučuje zasažení využívaných vodních zdrojů i v případě vzniku havarijního znečištění v těžebně. Vylučuje také vliv na sanaci chlorovaných ethylenů. Jak je podrobněji uvedeno v předcházejících částech posudku, havárie vozidel mohou nastat i mimo těžebnu na přepravních trasách. Z tohoto pohledu chybí posouzení rizik zejména v případě havárie na účelové komunikaci z těžebny k silnici I/54.

Havárie stavebního stroje nebo nákladního automobilu by se projevila pouze lokálně, především jako kontaminace horninového prostředí ropnými látkami. Ovlivnění podzemních vod se nepředpokládá s ohledem na nutnost provedení rychlého sanačního zásahu. Přepravované materiály budou většinou sypké konzistence, prakticky bez nebezpečných vlastností.

Případný požár by byl neprodleně uhašen a jeho dopady na životní prostředí by byly minimalizovány jak v čase, tak v rozsahu.

V této části schází také popis rizik při nestandardních stavech – tj. povodních (rozplavování mezideponií, vliv na stabilitu hrází vlivem podmáčení, vzdouvání vod).

Za riziko je třeba považovat také možné využití jezera pro divoké a nepovolené ukládání odpadů.

Chybí popis havárie spojené s úniky splaškových vod.

V zásadě chybí predikce případných důsledků havárií v obdobích změny dosahu depresí a změny směrů proudění podzemních vod vyvolaných zvýšenou exploatací v jímacích územích. Podrobnosti jsou v předcházejících částech posudku.

Dokumentace spolu s hodnocením zdravotních rizik uvedeným v příloze je pro účely hodnocení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví zpracována v nedostatečném rozsahu. K charakteristice potenciálních environmentálních rizik při možných haváriích a nestandardních stavech má zpracovatel posudku vzhledem k charakteru záměru zásadní připomínky – chybí predikce havarijních stavů při změnách odběrů v jímacích územích.

D.IV. Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí

- Vyřešit s vodoprávním úřadem a provozovatelem jímacích území možnost skladování PHM ve vnějším ochranném pásmu 2. stupně vodního zdroje Bzenec – komplex.
- Limitovat množství ropných látek skladovaných na lokalitě na max. 1200 l
- Projednat se správcí toků Nové Moravy a Polešovického potoka případnou možnost většího přiblížení těžby k vodotečím za účelem zvýšení výtěžnosti ložiska
- Uzavřít před zahájením těžby smlouvu na předstihový archeologický průzkum.
- Rozpracovat v dalším stupni projektové dokumentace podrobněji způsob rekultivace a revitalizačních opatření dle doporučení uvedených v biologickém hodnocení (příloha č. H.11) a to především:
  - tvorbu plošných mokřadů (litorální záliv, mokřadní biotopy a drobné tůně)
  - revitalizační úpravu břehové linie (rozčlenění a sklon břehů)
  - realizaci speciálních revitalizačních prvků (ostrov)
- Rozpracovat v projektové dokumentaci podrobně bilanci zemin, která by měla být vyrovnaná. Předmětem rekultivace bude i plocha 3 ha s předpokladem dočasného odnětí ze ZPF pro umístění deponií zemin, materiálů a mobilních montovaných zařízení
- Projektovat stavební objekty jsou jako demontovatelné a tedy použitelné i na další lokalitě.
- Provést v předstihu měření hluku autorizovanou firmou současného pozadí během denních hodin (další měření hluku provést po zahájení těžby)
- Sejmout a odděleně uložit ornici, zúrodnění schopné podorniční vrstvy a zúrodnění neschopné odklizové zeminy
- Použít odklizové zeminy pro rekultivaci a vysvahování, ornici a zúrodnění schopné podorničí na rekultivaci okolí těžebního prostoru.
- Omezit prašnost zpevněním příjezdové cesty a vnitropodnikových komunikací, v případě potřeby i jejich skrácením.
- Omezit těžbu na pracovní dny a denní dobu.
- Provádět těžbu z vody se snahou o maximální vytěžení zásob
- Využít všechny zrnitostní frakce suroviny
- Nemanipulovat v průběhu těžby ani po jejím ukončení s vodní hladinou s výjimkou odběru vody z jezera pro praní suroviny
- Vracet vodu po odsazení pevných částic v kalových polích vracet zpět do jezera
- Provádět těžbu po etapách v délce cca 3 roky, takto vyjímat půdu ze ZPF
- Používat biologicky odbouratelné oleje a pohonné hmoty.
- Parkovat mechanismy na vyhrazené uzamknuté ploše, zajištěné proti únikům olejů a nafty ocelovými vanami.
- Vypracovat provozní řád, havarijný plán a povodňový plán.
- Zabezpečit Mobilní sklad PHM bude dle ČSN 75 3415 a nádrže v něm umístít nad nepropustnými vanami
- Shromažďovat vytríděné odpady v patřičně zajištěných shromažďovacích prostředcích odděleně v objektu skladu PHM a následně předávat oprávněným osobám k odstranění, pokud je nebude možné využít či recyklovat

- Rekultivovat postupně prostor bude s postupující těžbou (odklizové zeminy budou rozhrnuty do vody a tak bude vytvořeno litorální pásmo a mokřady zajišťující existenci vodních a na vodu vázaných rostlin a živočichů. Členité břehy těžebního jezera budou zatravněny a osázeny autochtonními dřevinami).
- Zřídit monitorovací systém podzemních vod, který bude provozován v průběhu těžby
- Shromažďovat odpadní vodu ze sociálního zařízení v nepropustných jímkách zabezpečených před účinky povodňových vod a odtud odvážet na ČOV
- Kontrolovat pravidelně všechny stroje, vozidla a zařízení se zaměřením na případný únik ropných látek
- Vybavit lokalitu základními prostředky pro zvládání případných úniků ropných látek (sorbenty, skladovací prostředky, zachytivé vany, norná stěna).
- Provádět trvalou údržbu nevyužívaných ploch v průběhu těžby
- Zvýšit terén pod mobilními montovanými objekty kanceláří, sociální buňky a především skladu PHM pro případ záplav
- Přesadit za dohledu specialisty vyskytující se trsy pryšce bahenního na jiné vhodné stanoviště
- Zabránit povrchové kontaminaci podzemní vody v těžebním jezeře při povodních jeho ohrázkováním
- Zřídit trvalou ostrahu areálu těžebny s cílem mimo ochrany majetku i zabránění úniku ropných látek ze zaparkovaných mechanismů a skladu PHM cizím zásahem.

Hodnocení zpracovatele posudku

Zpracovatel posudku by opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí uvedená v dokumentaci rozdělil pro větší přehlednost na opatření územně plánovací, technická a kompenzační.

Zásadním problémem je potřeba dosáhnout rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru. Ten představuje svým způsobem územně plánovací opatření – je územním rozhodnutím opravňujícím k těžbě.

Možnost vyřešit skladování PHM v místě je možné jediným způsobem – změnou Rozhodnutí o stanovení ochranného pásma vodního zdroje. Toto opatření ve svém důsledku nemůže vést ke snížení nebo eliminaci vlivu záměru na životní prostředí – ale právě naopak. V této pasáži se však ocitá z pochopitelných důvodů. Přejezd stavebních strojů pro PHM mimo OP VZ je z hlediska investora značnou komplikací. Také limitní objem skladovaných PHM není opatřením k minimalizaci vlivů – je pouze možným snížením vlivů - a zejména vstřícným krokem k případné dohodě. Podstatný je spíše roční obrát PHM a ten je značný. Z pohledu posuzujícího týmu je zřízení skladu PHM v OP VZ nežádoucí.

Stejně tak snaha po maximální těžbě je motivována jinými spíše důvody než potřebou racionálního využití ložiska.

Dalším diskutabilním opatřením se zdá být tvorba „ostrova“. Jeho rozměry nejsou nikde uvedeny - s výjimkou náčrtku ve specializované studii biologického hodnocení. Odhadovaná plocha s litorálem je asi 7500 m². Při hloubce jezera asi 25 m a potřebném sklonu svahů ostrova by se kubatura mohla pohybovat okolo 400 000 m³.

Takový objem materiálu však nebude na místě k dispozici a jeho dovoz (včetně uvažovaného kameniva) by patrně těžbu učinil nerentabilní. Problém by byla i kontrola kvality dováženého materiálu a další nežádoucí navýšení dopravy. Ostrov proto není k realizaci z řady důvodů vhodný. Negativa při jeho realizaci by silně předčila pozitiva.

Stejně nejasné je opatření ohrázení – není jasný materiál, jeho původ, výška hrází apod. Pokud by měly být hráze ve finálním stavu okolo celé těžebny znamenalo by to řádově vyšší tisíce kubíků zemin. Materiál by neměl být snadno rozplavitelný vodou a v místě patrně nebude k dispozici. To by v důsledku opět vedlo k navýšení dopravy. Navýšení hrází do bezpečné výšky nad hranici rozlivu by v důsledku znamenalo vybudování překážky, která by vodu mohla vzdouvat směrem k silnici II/495 a směrem k Moravskému Písku. Není vyloučeno narušení funkce realizovaných protipovodňových opatření obce.

Dokumentace není pro účely posouzení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví zpracována v dostatečném rozsahu. Postačuje však k vypracování posudku a návrhu stanoviska.

D.V. Charakteristika použitých metod prognózování a výchozích předpokladů při hodnocení vlivů

V této kapitole dokumentace stručně uvádí, že dokumentace vychází zejména ze specializovaných studií – zejména hlukové, rozptylové, hydrogeologické, zdravotních rizik a biologického hodnocení. Ty byly provedeny na základě výpočtů a průzkumů.

Významnost jednotlivých vlivů na životní prostředí byla hodnocena metodikou podle Bajera et al. (1998).

Hodnocení zpracovatele posudku

Kapitola obsahuje pouze základní informaci. Potřebné údaje je možné nalézt ve specializovaných studiích.

Informace o stavu prostředí v daném prostoru byly získány z veřejně dostupných zdrojů, místním šetřením a také rešerší dřívějších prací provedených v prostoru těžebny a jejího okolí. Podstatné vlivy byly hodnoceny na základě výpočtů, méně podstatné vlivy byly posouzeny na základě odborného odhadu.

Vstupní údaje pro výpočet byly získány z běžně dostupných podkladů a z vlastních šetření a výpočtů.

K posouzení vlivů záměru na kvalitu ovzduší bylo použito programu SYMOS 97, verze 2001. Akustická situace související s realizací záměru byla hodnocena programem HLUK+, verze 6.27.

Hodnocení zdravotních rizik bylo provedeno autorizovanou osobou podle v současnosti platné metodiky pro působení škodlivin transportem vzdušnou cestou a pro působení hluku.

Pro inventarizaci fauny a flóry byl proveden biologický průzkum v jarním období. Ovlivnění bylo hodnoceno odborným odhadem.

Pro posouzení vlivu na hydrologické a hydrogeologické poměry včetně ovlivnění kvalitativních a kvantitativních parametrů vodárensky využívaných vod v jímacích územích bylo provedeno jednorázové expediční měření hladin a byla zkonstruována mapa úrovně hladiny podzemních vod a směrů proudění.

Všechny použité metody lze označit za správné a odpovídající potřebě záměru. Otázkou je spíše rozsah vstupních údajů resp. simulování dostatečných počtů možných variant stavů. Jak již bylo uvedeno vždy v komentářích k příslušné části dokumentace u vlivu hluku podle našeho názoru poněkud schází simulace dopravy podél Nové Moravy po účelové komunikaci. U vlivu na vody schází relevantní mapy úrovní hladin podzemních vod za minimálních, běžných a maximálních stavů (konstruované na základě dostatečné sítě pozorovaných objektů a při využití údajů o úrovních hladin na jímacích objektech vodárenských zařízení a sanačního systému CIU). Zásadně schází predikce spolupůsobení záměru a navyšování odběrů z jímacího území.

Ve zjišťovacím řízení požadovalo Povodí Moravy a.s. zpracování matematického modelu šíření znečištění. Doporučené zpracování hydrologického modelu šíření kontaminace nepokládá autor dokumentace za nutné, neboť s ohledem na existující zkušenosti a reference by model patrně nepřinesl efektivní informace použitelné v praxi a adekvátní vynaloženým prostředkům.

V dokumentaci není blíže vysvětleno, o jaké zkušenosti se jedná a proč by model informace nepřinesl. Použití modelování šíření znečištění je poměrně běžnou praxí. Je pravdou, že použitelnost a výpovědní hodnota matematických simulací se liší případ od případu. Zásadním problémem je množství a kvalita vstupních dat. Modely jakožto programové produkty jsou již v současnosti na takové úrovni, že pokud jsou zadány odpovídající parametry, výsledky se od praktické situace diametrálně neliší. Náklady na zpracování modelu nemusí být nijak vysoké a v porovnání s finančními toky při realizaci záměru jsou zanedbatelné.

Podle našeho názoru by využití matematického modelu na podporu uváděných tvrzení bylo užitečné. Mohly být simulovány běžné a extrémní stavy na vodách a šíření znečištění z různých míst (jezero, příjezdová účelová komunikace apod.). Výsledky by byly využitelné také pro návrh monitorovacího systému. Model nemusel být vytvářen nově – k dispozici jsou výsledky modelování firmy Sakol-ekotechnologie, které potřebné údaje v rozsahu odpovídající potřebě posouzení vlivu záměru na vody obsahují.

V dokumentaci se pracuje však s jiným postupem – každé znečištění bude neprodleně odstraněno a nebude tak moci dojít k migraci na větší vzdálenost. Objem úniku je předpokládán malý (limitace zřejmě objemem skladu). Vzdálenost ke zdrojům natolik velká, že znečištění nemůže s ohledem na atenuační procesy, sorpci a ředění do zdrojů proniknout.

Takovýto stav je sice do určité míry pravděpodobný, avšak nelze jej zcela jednoznačně garantovat. Při stáčení může docházet k dlouhodobým relativně malým únikům PHM, stejně jako při pojezdu nakladačů a nákladních automobilů. Může dojít k havárii na přepravní trase. Může nastat stav, kdy do jezera budou deponovány nelegálně odpady.

Zachycení úniků monitorovacím systémem by mělo fungovat, ale také není jednoznačně garantováno. Monitorovací systém a způsob jeho provozování není v dokumentaci ani naznačen. Muselo by se jednat o mnoho vrtů sledovaných s vysokou četností.

Program rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje předpokládá, že se zdroje systému Bzenec – komplex, stanou nejdůležitějšími a rozhodujícími zdroji pro celý územní celek Hodonín a pro část územního celku Břeclav.

Ke třem stávajícím, využívaným prameništím Bzenec I, Bzenec III a Bzenec IIIa se uvedou do provozu další tři zdroje. Jedná se o opětovné uvedení do provozu zdroje Bzenec V o vydatnosti $Q = 18 \text{ l.s}^{-1}$. Dalšími zdroji budou dvě nová prameniště Bzenec II a Bzenec IV. Každé z nich bude mít vydatnost $Q = 50 \text{ l.s}^{-1}$. Současně se provede zvýšení vydatnosti stávajícího prameniště Bzenec I, u něhož se zvýší vydatnost na hodnotu $Q = 100 \text{ l.s}^{-1}$. Zdroje Bzenec II a Bzenec IV se uvedou do provozu v roce 2015. Výše uvedené údaje (Smolová, Plachá 2004) jsou již delší dobu k dispozici na internetových stránkách Jihomoravského kraje. Vliv těchto změn v území není uvažován.

Dokumentace je pro účely posouzení charakteristik použitých metod prognózování a výchozích předpokladů při hodnocení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví zpracována v nedostatečném rozsahu. Pro hodnocení jsou použity standardní metody. V případě posouzení vlivu na vody je však použita pouze metoda kvalifikovaného odhadu, založená na neúplných a nesprávných podkladech. Tyto skutečnosti nebrání vypracování posudku a návrhu stanoviska.

D.VI. Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitostí, které se vyskytly při zpracování dokumentace

V dokumentaci se uvádí, že není známa spotřeba PHM při rozvozu a není známo množství odpadů. Hydrogeologický posudek vycházel z jediné záměry hladin podzemní vody, přičemž část vrtů byla nepřístupná.

Hodnocení zpracovatele posudku

Podle názoru posuzujícího týmu je nedostatků ve znalostech a neurčitostí podstatně více a zejména závažnějších.

Určitá nejistota panuje u objemu přepravovaných materiálů: pokud by byl realizován v rámci revitalizace ostrov, pak by to v důsledku patrně znamenalo potřebu návozu značného objemu materiálu. Částečně se týká i případu ochranných hrází. V důsledku se pak tato nejistota odrazí i v nárocích na dopravu.

Značná nejistota panuje také u přepravních tras. Výjezdy na severní úseky jsou výhodnější přes komunikaci II/295, než přes I/54. Percentuální rozdělení dopravy vychází z předpokladu poměrně rovnoměrné spotřeby produktu v regionu. V praxi však může nastat situace, kdy značný podíl dopravy bude veden v tras jediné na cílové zařízení (betonárka, obalovna) nebo stavbu (silnice).

Nejistoty objemu materiálu a tras přepravy v důsledku vedou k určité míře nejistoty u výpočtů hlukové a imisní zátěže a tím také hodnocení zdravotních rizik.

Značná nejistota panuje u úrovní hladin podzemních vod a směrů proudění při různých stavech. Jak sám autor uvádí, pro optimální situování monitorovacích vrtů bude potřebné provést další zaměření hladin za průměrných a nízkých stavů, a to zvláště v prostoru mezi dobývacím prostorem a jímacím územím Bzenec I. Toto konstatování však neplatí jen pro návrh monitoringu, ale pro celou pasáž posouzení vlivu na podzemní vody.

Dokumentace není pro účely posouzení vlivů zpracována v dostatečném rozsahu. S ohledem na charakter záměru lze podle názoru zpracovatele posudku konstatovat, že posuzovaný záměr vykazuje některé nedostatky ve znalostech, které by mohly významným způsobem ovlivnit hodnocení provedené v dokumentaci.

Zpracovatel posudku prohlašuje, že se seznámil s dostupnými údaji o stávajícím a výhledovém stavu provozu jímacích území a jejich vlivu na úrovně hladin a směry proudění v materiálech, zpracovaných odbornými firmami. Z těchto podkladů jednoznačně vyplývá, že ohrožení vodních zdrojů Bzenec I a Bzenec III nejen že nelze vyloučit, ale je reálně možné.

Část E - Porovnání variant řešení záměru (pokud byly předloženy)

Záměr je posuzován v jediné variantě, jak co do situování záměru, tak technologie těžby. Absence variant je dána situováním ložiska a návrhem optimální technologie těžby.

Vzhledem k objektivní potřebě nerostných surovin by v případě nerealizace posuzovaného záměru došlo k otevření jiného ložiska štěrkopísku s obdobnými dopady na životní prostředí, pouze s jiným situováním.

V okolí zájmového území existují i jiná ložiska štěrkopísku, o jejichž těžbě oznamovatel uvažoval. V těchto případech však byly zjištěny výrazně větší střety zájmů než na ložisku šetřeném.

Hodnocení zpracovatele posudku

Varianty nebyly posuzovány a nelze je tak porovnat. Jako poněkud nepřesné tak vnímáme konstatování, že těžba jiného ložiska štěrkopísku by měla obdobné dopady pouze s jiným situováním. Bez přesnější lokalizace ložiska, přepravních tras, vzdálenosti sídel a stavu ekosystémů je takovéto vyjádření spekulativní. Pokud bychom totiž připustili tento přístup, pak by pro všechna ložiska štěrkopísku postačovalo jediné hodnocení vlivu záměru na životní prostředí. Že tomu tak ve skutečnosti není je zřejmé z dalšího textu dokumentace, kde se uvádí, že byly prověřovány možnosti těžby na jiných ložiscích. Výsledky prokázaly existence výrazně větších střetů zájmů než na ložisku posuzovaném. Na tomto místě by bezesporu bylo vhodné uvést, která jiná ložiska byla prověřována a s jakým výsledkem.

Nerealizace záměru nemusí nutně vést k otevření jiného ložiska. Dokumentace neobsahuje žádné bilanční údaje, které by dokládaly vyčerpání surovinových zdrojů v regionu. Potřeba suroviny může být patrně kryta z jiných provozovaných ložisek. Otázkou je patrně pouze cena suroviny.

Potřeba materiálu a ekonomičnost jeho zajištění nemůže být důvodem pro tlak na otevření ložiska v citlivém území.

Vzhledem k charakteru záměru a jeho lokalizaci považuje zpracovatel posudku předložené porovnání variant řešení záměru za dostačující pro ukončení procesu posuzování podle zákona 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Část F - Závěr

Závěr stručně rekapituluje výsledky hodnocení vlivu na životní prostředí. Na základě komplexního zhodnocení všech dostupných podkladů o předkládaném záměru, o současném a výhledovém stavu jednotlivých složek životního prostředí a s přihlédnutím ke všem souvisejícím skutečnostem konstatuje, že navrhovaný záměr je při dodržení všech navržených opatření ekologicky přijatelný.

Hodnocení zpracovatele posudku

Se závěry dokumentace se posuzující tým rozchází. Záměr je situován do území vodohospodářsky citlivého, významného, chráněného a využívaného. Záměr je situován v záplavovém území.

Těžba by znamenala zásah do režimu podzemních vod a to jak z hlediska kvantitativních tak kvalitativních. Otevření souvislé vodní hladiny není proto žádoucí. Znečištění vodních zdrojů Bzenec I a Bzenec III nelze zcela vyloučit. Jakékoliv znehodnocování zásob podzemních vod v CHOPAV a OP VZ je nežádoucí. Odstraňování kolektoru v důsledku těžby představuje nežádoucí nevratný zásah do vodního režimu. Těžba je plánovaná do míst tzv. přehloubených koryt. Ta jsou významná nejen z důvodu vyšší akumulace štěrkopísku, ale podstatně významnější z hlediska kumulace a kvality podzemních vod.

K ochraně celé vodárensky významné zvodně je směřována i díkce vodního zákona a nařízení vlády. Budoucí využití k chovu ryb vnímáme jako účelové naplnění požadavku nařízení vlády směřující k možnosti otvírky ložiska. Také skladování PHM a manipulace s nimi je v území nežádoucí. Vymístění těchto činností z OP je pochopitelné preventivní opatření, které by nemělo být zpochybňováno v případě potřeby hydrogeologickým posouzením možnosti potenciální kontaminace vodních zdrojů.

Doprava štěrkopísku by byla realizována přes sídla, kde jsou obyvatelé již nyní nadměrně zatěžováni hlukem a suspendovanými částicemi. Hluk z vyvolané dopravy a těžby by patrně mohl částečně negativně ovlivnit hnízdění ptactva v ptačí oblasti systému Natura 2000.

Realizace záměru v záplavovém území by výrazně zhoršila odtokové poměry a nelze vyloučit ohrožení stability hrází Nové Moravy. Nelze vyloučit ani omezení funkčnosti již realizovaných protipovodňových opatření obce Moravský Písek.

Zpracovatel dokumentace v závěru stručně shrnuje základní informace a hlavní výsledky hodnocení uvedené v dokumentaci. Záměr považuje za přijatelný. Zpracovatel posudku se závěrem nesouhlasí a záměr považuje za nepřijatelný.

Část G - Všeobecně srozumitelné shrnutí netechnického charakteru

V kapitole je provedeno zopakování základních informací o záměru a je konstatováno, že vlivy záměru na životní prostředí budou přijatelné.

Hodnocení zpracovatele posudku

S ohledem na stručnost a srozumitelnost dokumentace tato pasáž v podstatě pouze přebírá závěrečné hodnocení a sumární tabelární hodnocení vlivů záměru na jednotlivé složky životního prostředí.

Zpracovatel posudku konstatuje, že vzhledem k charakteru záměru a jeho lokalizaci a s ohledem na předpokládané výstupy do životního prostředí a údaje o vlivech záměru na životní prostředí a veřejné zdraví shromážděné v průběhu procesu posuzování, je všeobecně srozumitelné shrnutí netechnického charakteru dostačující. Pokud jde o přijatelnost záměru v území zpracovatel posudku konstatuje, že záměr je v území nepřijatelný.

Část H - Přílohy

1. Situace zájmového území 1:50 000
2. Situace lokality 1:25 000
3. Vyjádření příslušného stavebního úřadu
4. Rozhodnutí MŽP ČR – předchozí souhlas k podání návrhu na stanovení DP
5. Stanovisko KÚ Zlínského kraje – vyloučení vlivu na území systému NATURA 2000
6. Vyjádření Archeologického ústavu AV ČR
7. Mapa situování lokalit NATURA 2000 a ÚSES
8. Posouzení vlivu těžby na vodní režim krajiny
9. Rozptylová studie
10. Hluková studie
11. Biologické hodnocení vlivu záměru
12. Posouzení vlivu na veřejné zdraví

Hodnocení zpracovatele posudku

Také přílohy nedoznaly oproti oznámení žádných podstatných změn a jsou uvedeny ve stejném rozsahu. Jejich rozsah a obsah tak prakticky nereaguje na požadavky zjišťovacího řízení. Komentovány byly vždy v příslušné části posudku.

Zpracovatel posudku nemá k části „H – Přílohy“ další připomínky.

II.3. POŘADÍ VARIANT (POKUD BYLY PŘEDLOŽENY) Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Stanovení pořadí variant umístění ani variant řešení záměru není v daném případě relevantní, protože záměr je navržen pouze v jedné variantě umístění.

II.4. HODNOCENÍ VÝZNAMNÝCH VLIVŮ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PŘESAHUJÍCÍCH STÁTNÍ HRANICE

Vzhledem k charakteru záměru a jeho lokalizaci a také s ohledem na předpokládané výstupy do životního prostředí a údaje o vlivech záměru na životní prostředí a veřejné zdraví shromážděné v průběhu procesu posuzování je zřejmé, že problematika přeshraničních vlivů na životní prostředí není v případě posuzovaného záměru relevantní. Se záměrem nejsou spojeny takové přeshraniční vlivy na životní prostředí, které by bylo třeba uvažovat a hodnotit.

III. POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Technické řešení záměru je pro potřeby jeho posouzení z hlediska dosaženého stupně poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí, zpracováno v dokumentaci v elementárně dostatečném rozsahu i podrobnosti.

Záměr „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ představuje, s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí, nepřijatelný způsob získávání stavebních materiálů. Důvodem je situování záměru do prostoru vodárensky významného a využívaného a negativní vliv dopravy výrobku. Na trasách může dojít k havárii přepravních mechanismů s negativními důsledky pro povrchové a podzemní vody, k rušení ptactva v době hnízdění a zejména k dalšímu navýšení již neúnosně vysoké hlukové zátěže obyvatel a zátěže polétavým prachem.

IV. POSOUZENÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, POPŘÍPADĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Opatření navržená k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí jsou souhrnně uvedena v kapitole „D.IV. Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí“.

Zpracovatel posudku konstatuje, že přes uvedená opatření nelze garantovat přijatelné vlivy záměru na životní prostředí v oblasti povrchových a podzemních vod, resp. celkovou přijatelnou zátěž na přepravních trasách.

V. VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH OBRŽENÝCH VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI

Zpracovateli posudku byla prostřednictvím příslušného úřadu, Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, předána následující vyjádření k dokumentaci obdržena ve smyslu § 6, odstavec 4 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (kopie obdržných vyjádření jsou obsaženy v příloze tohoto posudku).

Tabulka V.1 Přehled obdržných vyjádření

Dotčený subjekt	Kontaktní adresa	Č.j.:	Ze dne
Obecní úřad Moravský Písek	Velkomoravská 1, Moravský Písek 695 85	1829/2006/JT	9.1.2007
Městský úřad Veselí nad Moravou	Tř. Masarykova 119, Veselí nad Moravou 698 13	ŽP/684/2006-vyj.	4.12.2006
Městský úřad Uherské Hradiště	Masarykovo nám. 19, Uherské Hradiště 686 70	ŽP 58813/2006	8.12.2006
Krajský úřad Zlínského kraje	Tř. T.Bati 3792, Zlín 761 91	KUSP-44455/2006 ŽPZE-VU	21.12.2006
Krajský úřad Jihomoravského kraje	Žerotínovo nám. 3/5. Brno 601 82	JMK 157733/2006	13.12.2006
Krajská hygienická stanice Zlínského kraje	Havlíčkovo nábřeží 600, Zlín 760 01	ZL-9708/216/2006-01	21.12.2006
Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje	Jeřábkova 4, Brno 656 27	13229/2006/HO/HOK	11.12.2006
Česká inspekce životního prostředí OI Brno	Lieberzeitova 14, Brno 614 00	47/IPP/0621525.04/06/ BLV	20.12.2006
Ministerstvo životního prostředí odb. OV	Vršovická 65, Praha 100 10	4063/650/06 91595/ENV/06	10.1.2007
Ministerstvo životního prostředí OVSS VIII	Tř. Kosmonautů 10, Olomouc 772 00		
Obvodní báňský úřad v Ostravě	Veslavínova 18, PO Box 103, Ostrava 728 03	8484/2006- 630/Ing.Te/Nb	5.12.2006
Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s.	Purkyňova 2, Hodonín 695 11	2/ŠK/2006/6591	19.12.2006

Dokumentace nebyla rozeslána všem dotčeným subjektům. Pominuty byly Jihomoravský kraj město Veselí nad Moravou a obec Moravský Písek. Dokumentace však byla zaslána na příslušné odbory státní správy úřadů výše jmenovaných samosprávných celků.

Podstata příslušného vyjádření a hodnocení zpracovatele posudku

V následujícím přehledu jsou uvedeny postupně podstatné údaje z vyjádření podaných ke zveřejněné dokumentaci a jejich vypořádání zpracovatelem posudku. Plná znění vyjádření jsou ve formě kopií doložena v příloze číslo 2 tohoto posudku.

Obecní úřad Moravský Písek

- 1) Území bylo začleněno jako zóna záplavového území. Podle protipovodňových opatření bude třeba vybudovat na silnici II/495 Uherský Ostroh – Moravský písek inundační mosty a propustky pro zajištění odtoku při odlehčení pravého břehu Nové Moravy. Realizace záměru by tato opatření znemožnila. Dokumentace je v tomto ohledu v rozporu s „Generelem protipovodňových opatření v povodí Řeky Moravy“
- 2) Dokumentace řeší dopravu výrobku pouze na silnici I/54 Veselí nad Moravou – Moravský Písek napojením účelové komunikace. Neřeší směr s napojením na silnici II/495 a teprve následně na I/54 a I/55. Komunikace II/427 je již dopravně nadměrně zatížena pojazdem těžkých nákladních automobilů.
- 3) Obec se nachází v OP vodního zdroje a vynaložila značné finanční prostředky pro zabezpečení jeho ochrany. Proto nesouhlasí s umístěním velkého množství pohonných hmot v blízkosti vodního zdroje, které by ho mohly znehodnotit.
- 4) Těžbou by zanikla tzv. klidová zóna pro zvěř v důsledku intenzivní automobilové dopravy a byla by ovlivněna přírodní památka Kačeník (evropská rarita) a již existující nebo plánované biokoridory.
- 5) Chybí řešení problému přeložky vedení VN směřujících do katastru Moravský Písek.
- 6) Těžba štěrkopísku není ve schválené ÚPD – návrh změny územního plánu byl obecním úřadem rozporován.

Vypořádání posudku:

1) Vlastní těžba neznemožňuje realizaci propustků a mostů na komunikaci II/495. Pokud by však došlo k ohrázení těžebny, vznikly by nové překážky v záplavovém území ve směru odtoku prakticky ihned za zmíněnou silnicí. Vzduť by se tak prakticky pouze posunulo o minimální úsek směrem k JZ. Ohrázení by navíc patrně přispělo k vytvoření proudů mezi hrází Nové Moravy a hrází těžebny. To by v důsledku mohlo mít negativní vliv na stabilitu hráze.

2) Dopravní řešení v dokumentaci vychází z odborného odhadu přerozdělení do dopravních proudů rovnoměrně pokrývajících potřebu širšího okolí produktem (štěrkopískem).

Není možné zaručit kudy v reálu bude doprava vedena a v jakých intenzitách. Nelze vyloučit ani potvrdit uvažované trasy a tudíž intenzity. Trasa popsaná v připomínkách se zdá být logická a lze předpokládat její využití v závislosti na dopravních omezeních (nosnost mostů).

Doprava v území, spojená s hlukem a imisní zátěží suspendovanými částicemi, byla hodnocena posudkem jako neúměrně vysoká. Přestože příspěvek záměru k celkovému stavu je nízký je tomu tak proto, že již nyní je doprava intenzivní – nikoliv pro malý počet pojezdů vyvolaných záměrem.

3) Vynaložení prostředků v obci přímo nesouvisí s posouzením vlivu hodnoceného záměru na životní prostředí. Znehodnocení vodního zdroje ropnými látkami ze skladu dokumentace vylučuje. Lze souhlasit s dokumentací, že v případě havárie při okamžitém sanačním zásahu je ohrožující přímé zasažení vodního zdroje málo pravděpodobné. V budoucnu se tato situace však změní v důsledku vyšší exploatace zdrojů a ohrožení tak bude podstatně pravděpodobnější. Umístění a provozování skladu pohonných hmot s poměrně značnou obrátkovostí je v ochranném pásmu vodního zdroje a CHOPAV zdroje nežádoucí s ohledem na případnou kontaminaci horninového prostředí a podzemních vod i v případě, že by k zasažení vodního zdroje nedošlo. Kontaminace prostředí ve vodárensky významném území je v principu nežádoucí a naopak jsou žádoucí preventivní opatření, která její vznik vyloučí. Zatímco opatření navrhovaná v dokumentaci případný vznik kontaminace omezují (a to pouze částečně – neboť není uvažováno zabezpečení stáčiště), vymístění skladu možnost vzniku znečištění zcela vylučuje.

4) Plánované vedení dopravy po účelové komunikaci podél Nové Moravy až do napojení na silnici I/54 je vedeno v blízkosti ptačí oblasti a také lokality Kačeník. Přestože nebyly zpracovány v hlukové studii vlivy dopravy na tyto lokality a přestože byl vliv na ptačí oblast vyloučen, domníváme se, že poměrně intenzivní doprava by hlukem minimálně jejich okrajové části ovlivnila.

5) Absence řešení přeložky VN je spíše formálním nedostatkem. Je možné předpokládat, že přeložení trasy VN by nemělo činit větší problém.

6) Nesoulad s územním plánem města Uherský Ostroh byl řešen návrhem změny. K této změně se v bodu, který se týká změny využití území pro těžbu štěrkopísku, vyjádřila negativně řada dotčených subjektů. Zákon 100/2001 Sb. v platném znění připouští navrhování záměrů v rozporu s územně plánovací dokumentací pouze ve výjimečných případech a na základě zdůvodnění. Takovéto zdůvodnění v dokumentaci uvedeno není.

Vyjádření je nesouhlasné. Většina námitek je relevantních.

Krajská hygienická stanice Zlínského kraje

Obdobné stanovisko bylo uplatněno již ve zjišťovacím řízení.

1) Požaduje, aby dokumentace obsahovala hodnocení zdravotních rizik, které bude respektovat zásady vypracování hodnocení zdravotních rizik. V předložené studii nejsou zřejmé a uvedené příslušné expoziční dávky a výpočet jak byly získány a také nejsou uvedeny odpovídající referenční dávky. Hodnocení rizik musí z těchto hodnot vycházet. Srovnávání naměřených hodnot s hodnotami limitními není adekvátním hodnocením zdravotních rizik.

- 2) Požaduje podrobnější studii ovlivnění jímacích území. Ta musí obsahovat zejména výpočet šíření možné kontaminace znečišťujícími látkami a jejich koncentrací za normálních podmínek a při povodňových stavech.
- 3) Požaduje také zhodnocení vlivu záměru na stávající znečištění podzemních vod a případné změny šíření vyvolané záměrem za normálního a povodňového stavu.
- 4) Požaduje doplnění hlukové studie o návrh protihlukových opatření.
- 5) Požaduje provést měření hluku z dopravy před realizací záměru a po jeho realizaci.
- 6) Požaduje do procesu zapojit další dotčené orgány z důvodu vlivu realizace záměru na větší počet subjektů. Upozorňuje na význam vodního zdroje Bzenec – komplex a jeho znečištění chlorovanými ethyleny a probíhající sanaci.

Vypořádání posudku:

Přestože tak vyjádření výslovně neuvádí, je patrné, že dokumentace nereagovala v odpovídajícím rozsahu na požadavky KHS vznesené během zjišťovacího řízení. Beze změn byla předložena studie vlivu záměru na zdraví, která byla již součástí oznámení. Tato studie není vždy jednoznačně pochopitelná (značné množství překlepů, nejednotné značení, řada vzájemných odkazů na jednotlivé kapitoly - které však mají ve skutečnosti jiné názvy, nebo neobsahují údaje, na které je odkazováno a pod.). Reakce na požadavky KHS lze nalézt ve vypořádání připomínek. Zde jsou požadavky buďto odmítnuty, nebo vysvětleny jako neodůvodněné.

Hodnocení zdravotních rizik bylo provedeno expertem, který je držitelem platného osvědčení k výše uvedené činnosti. Specializovaná studie však obsahuje řadu nepřesností a rozporných informací.

V principu se jedná o zásadní záležitost – zda bude hodnocen pouze „příspěvek“ záměru nebo celkový vliv. Autor studie připouští neúnosné zatížení tras dopravy v obcích hlukem a suspendovanými částicemi. Z textu je zřejmé, že přestože nárůst znečištění způsobený záměrem v celkovém pozadí bude nízký, dojde k dalšímu navýšení již neúnosné zátěže.

Metodika výpočtu rizik je uvedena na str. 17-19 studie a týká se vlivu oxidu dusičitého, suspendovaných částic a benzenu. Studie uvádí na str. 18 teoretický postup pro stanovení referenční dávky (RfD) a referenční koncentrace (RfC) s odvolávkou na kapitolu „identifikace nebezpečnosti“, kde mají být uvedeny konkrétní hodnoty. Kapitola s tímto názvem ve studii není, patrně se jedná o kapitolu „Identifikace rizika“. Zde však hodnoty RfD a RfC uvedeny nejsou. Jediné údaje se týkají hodnot NOAEL (příp. TCL a LCL). Výpočty nebo převzaté údaje o hodnotách referenčních dávek a koncentrací studie neobsahuje a výsledky nejsou uvedeny. Nejsou zde uvedeny ani uvažované hodnoty faktorů nejistoty a modifikujícího faktoru. U textu pro výpočet referenční koncentrace je vzorec pro výpočet nesprávně označen RfD.

Hodnocení je založeno na výpočtu indexu nebezpečnosti HQ, který je poměrem měřené hodnoty k hodnotě limitní (značen HQ a také HI).

Za limitní hodnotu je zde uvažována referenční dávka. Protože hodnoty RfD a RfC nikde nejsou uvedeny, nelze provést kontrolu výpočtu. Výpočet pravděpodobně není založen na srovnání s limity legislativními. Jedná se patrně o nejasnost v důsledku užití vzorce $HQ=Cm\check{r}/Clim$ s nestandardním užitím označení hodnot (běžně spíše: $HQ=$ dávka/RfD). Ve skutečnosti byl výpočet patrně proveden podle obecně platných zásad. To ovšem poněkud popírá věta na str. 30 (cit.: „Realizace záměru se na změně HI založených na české legislativě neprojeví...“). U hodnoty Cm\check{r} není také jasné, které číslo bylo použito (zda celkový vliv včetně pozadí). Vzniká tak pochybnost, co čísla v tabulkách vlastně reprezentují. Nikde není uvedena hodnota indexu, za kterou je riziko považováno za nepřijatelné. Laik tak nemá jakoukoliv představu o reálném důsledku uváděných čísel. Není zcela zřejmé, jak by byl prokazován nárůst indexu nebezpečnosti empirickým měřením. Patrně se jedná o nevhodnou formulaci.

Největším problémem se zdá být rozpor mezi vypočítanými indexy nebezpečnosti a verbálním hodnocením. Indexy nebezpečnosti byly ve všech případech stanoveny o tři řády nižší, než signální úroveň významných zdravotních rizik. To by v důsledku znamenalo zcela zanedbatelný vliv na zdraví. (I když není ze studie jasné, jaké hodnoty byly pro výpočty užitý). Text však hodnotí imisní zátěž suspendovanými částicemi jako rizikovou. To v důsledku znamená, že je buď několika řádová chyba ve výpočtech, nebo neodpovídající závěr.

Nejistoty se nezabývají možností jiného přerozdělení dopravy na okolních komunikacích a zejména značnou nejistotou vstupních dat o stávající imisní situaci (vzdálené stanice imisního monitoringu).

Hodnocení připouští nadměrnou zátěž území a směřuje k poněkud alibistickému závěru, že k pozorovatelnému či měřitelnému zhoršení situace nedojde. Nevyhovující stav v území nenastal z důvodu existence nějakého významného velkého zdroje znečištění, ale právě postupným nárůstem velkého množství zdrojů malých.

2) Vypracování podrobnější studie potenciálního ovlivnění jímacích území bylo v dokumentaci odmítnuto na základě verbálního vysvětlení, že kontaminace jímacích území je prakticky vyloučena. Případné úniky znečišťujících látek podlehnou na místě biodegradaci a sorpci (v dokumentaci patrně omylem nesprávně užitá „sorpci“). Migrovat mohou rychleji pouze rozpuštěné ropné látky, zatímco volná fáze by migrovala výrazně pomaleji. Vzdálenost mezi těžebnou a jímacím územím by umožnila včasný sanační zásah, který by znečištění ve zdroji zamezil.

Přestože uváděné údaje jsou ve své podstatě částečně pravdivé, je třeba uvažovat s potenciálním znečištěním při kterém sanační zásah neproběhne (skryté úniky, zatažení havárie, zbavení se odpadů do jezera a pod.) nebo k únikům dojde mimo těžebnu na přepravní trase. Zabezpečení stoprocentně účinného monitoringu při vysoké rozkolísanosti hladin podzemních vod a značných propustnostech není patrně technicky zcela reálné. Těžba je plánovaná na dobu cca 30 let a pokud by docházelo k únikům látek nebezpečných vodám, pak by ke znečištění podzemních vod dojít mohlo. Dokumentace připouští, že za určitých okolností by mohlo k zasažení vodního zdroje dojít. Tomu odpovídají zejména očekávané změny směrů proudění a dosahu depresí při posilování odběrů z vodních zdrojů.

Pokud je sorpce a samovolná biodegradace považována za jeden z důležitých faktorů v procesu odstraňování starých ekologických zátěží, je tomu tak zejména z finančních důvodů. Tento přístup nelze považovat za přijatelný v případě nově vzniklých havárií. Přijetí tohoto postupu by totiž znamenalo možnost provádět pouze parciální sanace při nově vzniklých haváriích. Toto odůvodnění poroto vnímáme jako účelové.

Vycházíme-li z pokynů MŽP pro vypracování analýzy rizik pak je zjevné, že v místě odběru (nebo předpokládaného odběru) vody nesmí být překročena hodnota pro pitnou vodu. Splnění této podmínky by mělo být prokázáno. V případě posuzovaného záměru není uveden výhled využití vodního zdroje po dobu trvání záměru resp. po dobu možného působení znečištění vzniklého během realizace záměru. Není také použita alespoň rámcově objektivní metoda hodnocení vlivu – tj. matematický model proudění podzemních vod a potenciální šíření znečištění. Mapa hydroizohyps a směrů proudění uvedená ve specializované příloze zobrazuje pouze jeden ze stavů hladin (vysoký stav) a nepokrývá v dostatečném rozsahu a detailu celé hodnocené území. To připouští i její autor. Z dostupných podkladů jednoznačně vyplývá, že po posílení odběrů se proudění změní a voda z těžebny tak bude odtékat směrem do JÚ Bzenec I a za určitých podmínek také do JÚ Bzenec III.

Za havárii je považován pouze stav úniku znečištění při vlastním provozu a to pouze v oblasti těžebny. Ve skutečnosti je rizikových stavů podstatně více i když jsou méně pravděpodobné. Jedná se o již zmíněnou havárii mobilního prostředku mimo těžebnu na přepravní trase. Závažné může být i sekundární znečištění zavlečené do prostoru těžebny z jiných míst např. při povodni. Pokud bychom uvažovali transport látek těžších než voda (mj. chlorované ethyleny) mohlo by dojít k poklesu ke dnu těžebny a následnému transportu pod korytem Nové Moravy směrem k jímacímu území. Jedná se o scénář málo pravděpodobný, avšak vyloučit jej principiálně nelze. Také nelegální uložení odpadu do těžebny nelze jednoznačně vyloučit.

Území je třeba vnímat jako vodohospodářsky významné a je třeba s ním do budoucna počítat pro využití k zásobování obyvatel pitnou vodou. Zvodeň je třeba zachovat pokud možno v přírodním stavu a minimalizovat preventivně její možné zasažení kontaminanty. Odtěžba kolektoru a otevření vodní hladiny je z pohledu ochrany vodních zdrojů nežádoucí. Přehloubená koryta Moravy představují významné zásobárny kvalitních podzemních vod a zejména jejich hlubší partie jsou z vodárenského hlediska velmi významné. Těžba je tak směřována do neexponovanějších míst CHOPAV.

3) Vliv záměru na sanaci podzemních vod chlorovanými ethyleny by byl opravdu nulový za běžných stavů. Poněkud opominuta zůstala otázka vzájemné koordinace sanace znečištění pro případ nutnosti sanačního zásahu v těžebně nebo na přepravní trase. Lze však předpokládat možnost koordinace a tedy opět nulový vzájemný vliv. Hodnoceny nejsou stavy výhledové. Ve strategických rozvojových dokumentech se předpokládá posílení významu zdroje a zvýšení odběrů. Koordinaci sanace CIU by tak bylo přednostně třeba řešit s vodárnami (což se koneckonců děje).

4) V případě vysokých hladin hluku v obcích dokumentace s realizací protihlukových opatření nepočítá. To vyplývá z vypořádání připomínek. Jako důvod je uváděno, že podíl přepravy štěrkopísku na celkové situaci je zanedbatelný a také obtížná realizace v zastavěných částech obcí.

Komentář k podílu dopravy vyvolané záměrem již byl uveden na jiném místě posudku. Stávající zátěž je natolik vysoká, že ani významný objem dopravy se ve výsledku výraznější odchylkou již neprojeví. Celková hluková zátěž je však neúnosná a její další navyšování je bez realizace opatření nežádoucí.

5) S měřením hluku před realizací záměru a po jeho spuštění dokumentace počítá.

6) Požadavek na oslovení dalších dotčených subjektů nesouvisí s hodnocením vlivu záměru na životní prostředí.

Vyjádření neuvádí výslovný nesouhlas se záměrem. Požaduje však dopracování dokumentace v rozsahu již jednou vznesených připomínek.

Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje

KHS požaduje respektování požadavku uvedeného ve vyjádření ze dne 1.8.06 tj. uplatněného ve zjišťovacím řízení. Přestože tak výslovně neuvádí, nepovažuje patrně dokumentaci za dopracovanou v požadovaném rozsahu.

- 1) Je třeba vyhodnotit zdravotní rizika pro případ vzniku kontaminace při realizaci záměru.
- 2) Je třeba vyhodnotit zdravotní rizika pro případ nutnosti uzavření úpravy vody Bzenec – komplex a přechodu uživatelů na individuální zdroje zásobování pitnou vodou.
- 3) Je třeba zhodnotit rizika vyplývající z možného posunu kontaminačního mraku chlorovaných ethylenů v důsledku hydraulických změn souvisejících s realizací záměru.

Vypořádání posudku:

1 a 2) Hodnocení zdravotních rizik, které bylo požadováno ve zjišťovacím řízení ze strany KHS je v dokumentaci odmítnuto ve vypořádání připomínek. Jako důvod je uvedeno, že sice nebyla zcela vyloučena možnost kontaminace vodního zdroje, avšak byla navržena opatření, která kontaminaci vylučují.

S tímto zdůvodněním zpracovatel posudku nesouhlasí. Navržená opatření jsou pouze dílčí a jsou popsána pouze v obecné poloze. Řešena nejsou opatření pro případ havárie přepravního prostředku, dlouhodobých úniků z přepravních mechanismů a nakladačů, manipulace s PHM při naskladňování a výdeji apod. S ohledem na rozsah činností by bylo třeba vybudovat poměrně rozsáhlou síť monitorovacích vrtů a sledovat kvalitativní parametry vody s vysokou četností (s ohledem na deklarované propustnosti a blízkost JÚ). O monitorovacím systému však podrobnější údaje dokumentace neobsahuje. Uvažovaný sanační zásah do zvodně by v blízkosti Nové Moravy mohl být komplikovaný. Drenážní účinek Nové Moravy nelze považovat za jednoznačně prokázaný. Z matematických modelů sanace chlorovaných ethylenů v Moravském Písku jednoznačně vyplývá možnost překonávání toku kontaminantem v hlubších partiích zvodně.

Jako znečištění je třeba uvažovat nejen potenciální únik ropných látek v době provozu, ale také znečištění související s trvalým otevřením vodní hladiny (splachy, vlivy povodní, cizí zavinění a pod). Riziko snížení kvality ve vodním zdroji tak nelze prakticky spolehlivě eliminovat. Monitorovací systém je pouze indikátorem stavu a účinnost nápravných opatření nelze zcela jednoznačně garantovat.

Jak již bylo konstatováno na jiných místech posudku, pro zhodnocení rizik nepostačuje jednorázové expediční měření hladiny podzemních a povrchových vod na tak malém počtu objektů, které navíc nepokrývají celé zájmové území. Měření měla být provedena na pozorovacích vrtech i na jímacích studnách a vrtech sanačních. Mapa hydroizohyps měla být zkonstruována pro celé území. Jen tak je možné doložit verbálně uváděné hodnocení. Mapy by měly být zkonstruovány adekvátně pro stavy minimálních a standardních stavů hladiny podzemních vod. Velmi důležité je také započítání vlivů zvýšených odběrů a celkového posílení vodního zdroje Bzenec-komplex ve výhledu. Plán rozvoje s touto možností počítá a je třeba změny ve zvodni ve výhledu uvažovat.

Naopak zhodnocení rizik z užívání individuálních zdrojů v případě nutnosti odstavení vodního zdroje Bzenec-komplex chápeme jako obtížně realizovatelné. Pro vypracování takového hodnocení není dostatek vstupních podkladů a jejich opatření by bylo velmi náročné. V důsledku by to znamenalo odebrat vzorky ze všech studní a to pokud možno opakovaně a stanovit individuálně rizika pro každou skupinku (rodinu) uživatele. Otázkou je, jak velké skupiny by se tento průzkum týkal. Vodní zdroj zásobuje v současnosti desítky obcí a do budoucna bude význam ještě posilovat. Největší riziko by patrně bylo identifikováno jako bakteriální znečištění a patrně také zvýšené obsahy dusičnanů by mohly být příčinou zdravotních obtíží. V některých obcích by se pak mohlo jednat o důsledek lokálního znečištění (ať již známého nebo neznámého). Ve skutečnosti takovouto situaci nelze očekávat. I při vynucené odstávce by se takřka s určitostí nejednalo o odstavení všech vrtů v celém území, ale pouze o jejich část. Voda by byla patrně zajištěna posílením z jiného zdroje nebo cisternami do doby zjednání nápravy.

3) Stejně tak je odmítnuto hodnocení rizika z posunu kontaminačního mraku chlorovaných uhlovodíků v důsledku hydraulických změn vyvolaných záměrem. Ve vypořádání připomínek je jako důvod uvedena značná vzdálenost sanovaného území a směry proudění podzemní vody. I když je vcelku pravděpodobné, že vliv těžebny na průběh sanace bude nulový, bylo by vhodné tento předpoklad alespoň elementárně podpořit mapou úrovní hladin a směrů proudění (viz. předchozí bod), resp. mapami dokladujícími průběh sanačního zásahu.

Vyjádření neuvádí výslovný nesouhlas se záměrem. Požaduje však dopracování dokumentace v rozsahu již jednou vznesených připomínek.

Česká inspekce životního prostředí Brno

Stejně jako KHS také ČIŽP OIU Brno uvádí, že dokumentace na připomínky ze zjišťovacího řízení reaguje nedostatečně. Se záměrem nesouhlasí z následujících důvodů:

1) Lokalita záměru těžby štěrkopísku se nachází ve vnější oblasti II.ochranného pásma jímacího území Bzenec a velmi vážným způsobem by mohlo dojít k narušení a ohrožení podzemního zdroje pitné vody Bzenec-komplex.

2) Lokalita se nachází v CHOPAV - Kvartér řeky Moravy a zřízení dobývacího prostoru v této lokalitě by bylo v rozporu s ust. § 67 odst.2, písm. a) vodního zákona a ust. § 2 odst.1 písm. c) nařízení vlády č.85/1981 Sb.

3) Lokalita se nachází v záplavovém území řeky Moravy a v době záplav by mohlo dojít odkrytím zeminy a těžbou štěrkopísku k ohrožení podzemního zdroje pitné vody a k ovlivnění odtokových poměrů v dané oblasti.

4) Těžbou štěrkopísku tak může dojít k oslabení a porušení ochranných hrází řeky Moravy, což může mít rozhodující vliv pro celkovou stabilitu zvodní v uvedené oblasti.

5) Odkrytím souvislé hladiny podzemních vod při těžbě bude zdroj podzemní vody zranitelnější vůči jakémukoliv ohrožení a znečištění.

6) Provozem dopravy, jehož součástí jsou i ropné látky v uvedených dopravních prostředcích, vyvstává riziko havárie a ohrožení zdroje pitné vody Bzenec-komplex. Významným zdrojem havárie je i jakékoliv budování skladu ropných látek

7) Uvedený záměr není širším zájmem veřejnosti.

Vypořádání posudku:

Lokalizaci záměru do OP 2 stupně dokumentace uvádí. Není zcela zřejmé, co je míněno narušením zdroje a nelze tak na tuto připomínku reagovat. Pokud jde o ohrožení vodního zdroje, dokumentace vylučuje ohrožení jímacího území Bzenec I s ohledem na značnou vzdálenost od záměru ve směru proudění. Toto tvrzení však platí pouze pro stavy stávajícího rozsahu exploatace jímacích území a pro případ vzniku zaznamenané havárie přímo na těžebně.

Program rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje předpokládá, že se zdroje systému Bzenec – komplex stanou nejdůležitějšími a rozhodujícími zdroji pro celý územní celek Hodonín a pro část územního celku Břeclav. Ke třem využívaným prameništím Bzenec I, Bzenec III a Bzenec IIIa se uvedou do provozu další tři zdroje. Jedná se o opětovné uvedení do provozu zdroje Bzenec V o vydatnosti $Q = 18 \text{ l.s}^{-1}$. Dalšími zdroji budou dvě nová prameniště Bzenec II a Bzenec IV. Každé z nich bude mít vydatnost $Q = 50 \text{ l.s}^{-1}$. Současně se provede zvýšení vydatnosti stávajícího prameniště Bzenec I, u něhož se zvýší vydatnost ze $Q = 60 \text{ l.s}^{-1}$ na hodnotu $Q = 100 \text{ l.s}^{-1}$. Rekonstrukce a uvedení zdroje Bzenec V se předpokládá v roce 2008. Zvýšení vydatnosti zdroje Bzenec I bude provedeno v roce 2006. Zdroje Bzenec II a Bzenec IV se uvedou do provozu v roce 2015.

Za předpokladu navyšování čerpaného množství v jímacích územích dojde ke změnám rozsahu depresí a také k částečným změnám směrů proudění. Tyto skutečnosti dokumentace neuvažuje. Nejsou také uvažovány havárie mimo těžebnu a havárie skryté.

Ohrožení vodního zdroje Bzenec III dokumentace připouští. Zároveň však uvádí, že toto nebezpečí bude zcela eliminováno monitoringem a včasným sanačním zásahem. Monitoring není v dokumentaci popsán a představuje pouze pasivní ochranu. S ohledem na rozsah těžebny a délku přepravní trasy při blízkosti řeky a vysokých propustnostech – by musel monitorovací systém čítat desítky vrtů a musel by být sledován s vysokou četností. Skryté havárie nejsou řešeny. Stejně tak není uvažována ztráta kvality vody v jezeře ve srovnání s původní kvalitou ve zvodni (resp. je uvedeno, že kvalita se zlepší – tento názor nesdílíme).

Ohrožení vodních zdrojů tak podle názoru posuzujícího týmu nebylo jednoznačně vyloučeno a ve skutečnosti existuje. Nejedná se pouze o vlivy havarijních stavů ve smyslu úniku látek nebezpečných vodám, ale o postupnou ztrátu kvality vody a o ztrátu funkce štěrkopísku v přehloubeném korytu po jejich odtěžbě.

2) Posuzující tým není kompetentní k výkladu legislativy. Subjektivně vnímáme omezující podmínky pro těžbu v CHOPAV v tom smyslu, že těžba může být realizována pouze v případě, že je identifikována potřeba zajištění vodohospodářského zájmu, která bude pokryta využitím vzniklého vodního útvaru. Ten bude dimenzován podle této potřeby, nikoliv obráceně. Chov ryb nepovažujeme za vodohospodářskou potřebu ve smyslu citované legislativy. I pokud by tomu tak bylo, pak plocha jezera 30 ha hloubka 25 m je pro tyto účely neúměrná.

3) Ovlivnění vodních zdrojů v důsledku průchodu povodňové vlny jezerem bylo diskutováno v rámci bodu 1. Ovlivnění odtokových poměrů by bylo patrně závažné – i když není ani elementárně popsáno ohrázování jezera právě v důsledku ochrany před povodněmi – je pravděpodobné, že by se jednalo o značnou překážku. V důsledku by se odtok soustředil zejména do prostoru mezi těžebnou a hrází Nové Moravy a došlo by patrně i k nežádoucímu vzduť. Vliv na hráze nelze odpovědně stanovit, jednoznačné vyloučení vlivu však není na místě. Také mezideponie skrývek a produktu, zvýšená parkovací stání a sklad představují překážky pro plynulý odtok a jejich zřízení je nežádoucí a v rozporu s plány protipovodňových opatření a zejména platnou legislativou.

4) Vlastní těžba by neměla ohrozit stabilitu hrází Nové Moravy. V dalších fázích přípravy záměru by bylo třeba vypracovat plán otvírky ložiska, který by měl obsahovat výpočet ochranných pilířů stávající infrastruktury. Stabilita by mohla být ohrožena patrně při povodňových stavech (viz. 3).

5) Otevření vodní hladiny spojené s odtěžbou štěrkopísku ze zvodně opravdu představuje zvýšení zranitelnosti vodárensky významného území. Jednak je možný přímý kontakt znečištění (v extrémních případech může dojít k nelegálnímu uložení odpadu) a jednak dojde ke ztrátě akumulacní a filtrační funkce původního kolektoru. Otevřením vodní hladiny dojde spíše ke ztrátě kvality vody v území (i když nemusí být nutně havarijního charakteru). Zlepšení, které očekává dokumentace (snížení obsahu Mn, Fe) je spíše hypotetické.

6) Rizika havárií jsou záměrem výrazně eskalována. Ať již se jedná o dlouhodobý průjezd těžké automobilní techniky územím nebo o skladování a zejména stáčení pohonných hmot a maziv. Jakékoliv úniky konatminantů v zájmovém prostoru jsou nežádoucí (a to bez ohledu, zda existuje reálné ohrožení vodních zdrojů).

7) Záměr vnímáme jako podnikatelskou aktivitu, která není pro rozvoj území nepostradatelná.

Vyjádření je nesouhlasné. Námitky jsou relevantní.

Krajský úřad Zlínského kraje

1) Z hlediska ochrany ZPF upozorňuje na nesoulad uváděné plochy v dokumentaci a návrhu zadání změny č. 4 ÚP města Uherský Ostroh. Při stejném zákresu se jedná o 33 ha v dokumentaci a 55.4 ha v ÚP. Nesoulad popírá zásady ochrany ZPF. Záměr není v souladu s platným ÚP.

2) Z hlediska zákona o lesích bez připomínek.

3) Z hlediska vodního zákona upozorňuje opakovaně, že skladování PHM v OP je vyloučeno. K povolení je třeba změny Rozhodnutí o stanovni OP.

4) Z hlediska ochrany přírody a krajiny je nutné vytváření ostrůvků a mělčin již v době těžby. Dílčí plocha 3 s výskytem zvláště chráněných živočichů podél hráze Nové Moravy nesmí být těžbou přímo dotčena. Vylučuje se vliv na území Natura 2000.

5) Z hlediska ochrany ovzduší bez připomínek.

6) Z hlediska zákona o odpadech upozorňuje na povinnost zpětného odběru některých použitých výrobků.

7) Z hlediska státní správy na úseku geologie je otvírka ložiska možná až po vyloučení nebo omezení negativních vlivů těžby.

Vypořádání posudku

1) *Ověření rozsahu plošného záboru těžebny není možné. V dokumentaci jsou uvedeny pouze obecné údaje a zákresy v mapových podkladech bez uvedení souřadnic. Ani příloha o předběžném souhlasu se stanovením dobývacího prostoru souřadnice ani plochu neobsahuje. Z běžného srovnání se zdá, že plocha uvedená v mapových zákresech je opravdu větší než uváděných 30 ha, avšak menší než úřadem zmíněných 55 ha. Plošný rozsah těžebny přitom hraje významnou roli také při výpočtu zásob. Nesoulad s územním plánem existuje, avšak tato skutečnost nemá vliv na hodnocení dopadů na životní prostředí.*

3) *Dokumentace si je skutkové podstaty věci vědoma. Předpokládá, že na základě hodnocení bude možné vyvolat jednání o změně rozhodnutí o ochranných pásmech.*

Z předložených vyjádření je však velice nepravděpodobné, že by vůbec bylo řízení o změně OP zahájeno. Situování skladu PHM v OP tak není v této chvíli ani v budoucnu reálné. Toto hodnocení nesouvisí s vlivem záměru na životní prostředí a opírá se pouze o stávající právní stav. Hodnocení vlivu existence a provozu skaldy na životní prostředí již bylo učiněno na jiných místech posudku. Zde jen opakujeme, že zřízení a provozu jsou v daném místě nežádoucí s ohledem na ochranu vodárensky významného území a preventivní eliminaci rizik ohrožení podzemních a povrchových vod a potenciálně i jímacích území.

4) S průběžnou rekultivací dokumentace počítá. Tvorba ostrova se zdá být nereálná – zcela jistě nelze o jeho realizaci uvažovat během těžby – a patrně ani po jejím ukončení. Při hloubce jezera by to znamenalo návoz značného objemu materiálu z externích zdrojů. Tento postup není žádoucí jak z hlediska ochrany vody, tak z hlediska hlukové a emisní zátěže obcí. Ochranu plochy s výskytem zvláště chráněných druhů lze zajistit. Pokud jde o vliv na avifaunu, pak se náš názor liší. Doprava vedená podél Nové Moravy bude zdrojem hluku, stejně jako provoz těžebny. Hluk bude zasahovat do okrajových částí lesa (i když není vliv dopravy hodnocen, je to vysoce pravděpodobné).

6) Zpětný odběr použitých výrobků lze bez problémů zajistit. Jedná se tak spíše o formální nedostatek, který nemá vliv na hodnocení.

7) Z pohledu posuzujícího týmu představuje otvírka ložiska vznik takových negativních vlivů těžby, které opatřeními vyloučit ani omezit prakticky nelze. Jedná se zejména o vlivy na vody, imisní situaci a hluk v obcích na přepravních trasách.

Vyjádření neuvádí výslovný nesouhlas s celým záměrem. Jednoznačně nesouhlasný postoj zaujímá k realizaci skladu PHM. Neobsahuje návrh řešení (tj. např. dopracování dokumentace).

Krajský úřad Jihomoravského kraje

Opět se opakuje námitka, že zpracovatel dokumentace se nevypořádal s připomínkami, které k záměru uplatnil krajský úřad ve vyjádření během zjišťovacího řízení. Proto nadále trvá na svém původním vyjádření. Se záměrem nesouhlasí z důvodu situování do území CHOPAV, aktivní zóně záplavového území a OP vodního zdroje Bzenec – komplex. V dalším textu je uveden vztah výše uvedených skutečností k platným právním normám. Z textu vyplývá, že záměr je v rozporu s platnou legislativou.

Vypořádání posudku

Jak již bylo konstatováno, dokumentace s výjimkou vypořádání připomínek nereaguje změnami na požadavky vzešlé ze zjišťovacího řízení.

Stanovisko posuzujícího týmu k vlivu záměru na podzemní a povrchové vody již bylo několikrát uvedeno a podrobně je zejména ve vypořádání připomínek MěÚ Veselí nad Moravou - na tyto údaje odkazujeme. Ztotožňujeme se s tím, že realizace záměru v daném území je nežádoucí s ohledem na ochranu vodohospodářsky významného území a z důvodu potřeby ochrany před povodněmi.

Vyjádření je nesouhlasné. Námitky jsou relevantní.

Městský úřad Veselí nad Moravou

Opět se opakuje námitka, že zpracovatel dokumentace se nevypořádal s připomínkami, které k záměru uplatnil vodoprávní úřad ve vyjádření během zjišťovacího řízení.

Vyjádření MěÚ Veselí nad Moravou je velmi obsáhlé. Některé nejasnosti a nedostatky dokumentace konstatuje již v rekapitulaci popisu záměru. Vlastní vyjádření obsahuje zejména následující připomínky.

1) Z hlediska ochrany přírody a krajiny.

V dokumentaci chybí podrobnější informace k rekultivaci těžbou dotčeného území – k zmíněným etapám technické a biologické rekultivace. Jelikož se jedná o zásah devastující krajinu z pohledu krajinného rázu a biotopy po dobu 30ti let, je nutné klást důraz na začleňování těžebního prostoru již v průběhu těžby.

2) Stanovisko vodoprávního úřadu MěÚ Veselí nad Moravou.

Upozorňuje na skutečnost, že nebyly obeslány město Veselí nad Moravou ani obec Moravský Písek. Součástí záměru má být i nová účelová komunikace na pravém břehu podél Nové Moravy až k silnici I/54. Situování ani bližší popis této komunikace nejsou v dokumentaci obsaženy. Rovněž nové elektrické vedení VN, které je součástí záměru, má být situováno na území Obce Moravský Písek, a není blíže popsáno.

V dokumentaci není doložen soulad záměru s platnými územními plány dotčených obcí. Ve stanovisku MěÚ Uherský Ostroh, odboru výstavby a ŽP je uvedeno, že záměr je součástí změny č. 4 územního plánu města Uherský Ostroh lokalita č. 12. Zastupitelstvo města Uherský Ostroh schválilo zadání této změny územního plánu. Vlastní návrh změny č. 4 územního plánu Města Uherský Ostroh byl rozporován VHO MěÚ Veselí nad Moravou.

V této souvislosti se konstatuje, že pokud byl návrh zadání změny ÚP č. 4 zastupitelstvem Města Uherský Ostroh schválen včetně lokality č. 12, byl by tím porušen stavební zákon. MěÚ Veselí nad Moravou uplatnil k návrhu zadání změny stanovisko, ve kterém vyjádřil nesouhlas s lokalitou č. 12. Přesto návrh zadání změny ÚP č. 4 se MěÚ Veselí n. Moravou před jeho schválením dohodnut nebyl.

Uvádí se rozpor záměru s platnou legislativou. MěÚ uvádí, že vodní zákon v chráněných oblastech přirozené akumulace vod v rozsahu stanoveném nařízením vlády zakazuje těžit nerosty povrchovým způsobem nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemních vod.

Nařízení vlády č. 85/1981 Sb., které zůstalo v platnosti i po vydání nyní platného vodního zákona, tedy nadále především určuje plošný rozsah této vodohospodářsky chráněné oblasti. Zákon, jakožto obecně závazný právní předpis, je předpisem vyšší právní síly, vládní nařízení pak je pouhým jeho prováděcím předpisem, který nemůže být v rozporu se zákonem.

Zákaz těžby nerostů v uvedeném území je ve vodním zákoně formulován zcela jasně a teoreticky by výjimku z tohoto zákazu mohlo povolit pouze Ministerstvo životního prostředí po předchozím souhlasu vlády. Pokud výjimka v daném případě nebyla udělena, nelze vydat kladné stanovisko k záměru.

I v případě, že by bylo vycházeno jen z vládního nařízení č. 85/1981 Sb., musel by být záměr zamítnut, neboť zpracovatelem dokumentace deklarovaná následná možnost využívání těžebního jezera ...“pro vodohospodářské účely – chov ryb a významná funkce při zvyšování diverzity krajiny“... není využíváním prostoru ložiska pro vodohospodářské účely, jak má na mysli zmíněné vládní nařízení.

Záměr je v rozporu také s dalším ustanovením vodního zákona, které stanoví, že v aktivní zóně záplavového území je zakázáno těžit nerosty a zeminu způsobem zhoršujícím odtok povrchových vod a provádět terénní úpravy zhoršující odtok povrchových vod. Zpracovatel dokumentace se při vypořádání omezil na konstatování, že Krajský úřad Zlínského kraje vymezil záplavové území, avšak aktivní zónu záplavového území zde nevymezil. Skutečnost, že příslušný vodoprávní úřad v roce 2005 při vyhlášení záplavového území řeky Moravy nevymezil aktivní a pasivní zónu tohoto záplavového území, neznamená, že tyto zóny neexistují.

Pro případ, že záplavová území nejsou určena, vodní zákon stanoví, že vodoprávní a stavební úřady mohou při své činnosti vycházet z dostupných podkladů správců povodí a správců vodních toků o pravděpodobné hranici území ohroženého povodněmi. Území na pravém břehu Odlehčovacím ramene řeky Moravy až po západní okraj údolní nivy řeky Moravy je tzv. „průtočným suchým poldrem“ kam jsou odlehčovány průtoky přesahující kapacitu koryta řeky Moravy. Je tedy zcela nepochybně aktivní zónou záplavového území řeky Moravy (viz např. „Generel protipovodňových opatření v povodí Moravy..“, AQUATIS Brno 1998). V aktualizované mapě záplavového území řeky Veličky, u níž je část záplavového území společná s řekou Moravou, je tato aktivní zóna záplavového území řeky Moravy zcela jasně a srozumitelně vyznačena.

Zpracovatel dokumentace tedy nezjistil skutečný stav v této věci a vůbec se nezabýval otázkou zda a jak těžba a s ní související terénní úpravy ovlivní odtokové poměry v aktivní zóně záplavového území řeky Moravy. Přitom dokumentace uvádí, že ornice ani odklizové zeminy nebudou ze štěrkovny odváženy, nýbrž budou ukládány na deponie v prostoru štěrkovny. Hovoří o „ohrázování“ těžebního jezera. Také zde mají být mezisklady roztríděného kameniva. Lze tedy důvodně předpokládat, že záměr zhorší odtok povrchových vod, tudíž je v rozporu se shora zmíněným ustanovením vodního zákona a nemůže být odsouhlasen.

Záměr je v rozporu se zákonem o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, (zákon o vodovodech a kanalizacích) a v rozporu vodním zákonem.

Ochranná pásma zdroje vody Bzenec – komplex, na jehož území je záměr plánován, byla stanovena ve veřejném zájmu a stejně tak i související skupinový vodovod, zásobující obyvatelstvo okresu Hodonín pitnou vodou, je ze zákona provozován ve veřejném zájmu. Naopak plánovaný záměr není ve veřejném zájmu.

Zdroj vody Bzenec – komplex nelze přemístit jinam, naopak těžbu kameniva lze realizovat mimo ochranné pásmo tohoto vodního zdroje. Záměr není navrhován v alternativách, ač nepochybně alternativy má. Poněvadž nelze zcela vyloučit možnost ohrožení jakosti vod a tím ohrožení provozu zmíněného vodovodu pro veřejnou potřebu (možnost ohrožení vod předložená dokumentace o hodnocení vlivů na ŽP nevyklučuje), nemůže být záměr odsouhlasen.

Záměr je v rozporu s rozhodnutím o vyhlášení ochranného pásma zdroje vody Bzenec – komplex. Tuto připomínku nelze vypořádat tvrzením zpracovatele dokumentace, že navržené situování skladu PHM je možné povolit za podmínek, uvedených v oznámení. Zdejší vodoprávní úřad se změnou rozhodnutí o vyhlášení ochranného pásma zdroje vody Bzenec – komplex nesouhlasí a požaduje jeho dodržování. Za těchto okolností nelze záměr odsouhlasit.

Podle předložené dokumentace by příjezd k nové štěrkovně měl být ze silnice I/54 Moravský Písek - Veselí nad Moravou novou účelovou komunikací podél Odlehčovacího ramene řeky Moravy, po jeho pravém břehu, v délce cca 1500 m. Není však zdůvodněno, proč není příjezd navrhován k silnici II/495 – Moravský Písek – Uherský Ostroh, od níž má být štěrkovna vzdálena pouhých cca 200 m.

Z dokumentace nelze vůbec zjistit, jak má být tato komunikace řešena, jak bude vypadat přemostění Polešovického potoka, jak bude tato komunikace zabezpečena proti únikům ropných látek do horninového prostředí. Komunikace, která se přímo dotkne ochranných pásem II. stupně vnitřních a která má být zřejmě vedena v těsném souběhu s odvodňovacím příkopem u paty ochranné hráze Odlehčovacího ramene řeky Moravy, by byla nejnebezpečnějším místem z hlediska možného ohrožení jakosti vod.

Tato komunikace by byla vedena po území dvou krajů, což komplikuje řešení havarijních úniků. Vzhledem k délce komunikace a vzhledem k počtu přejíždějících nákladních vozidel, a vzhledem k obsahu provozních náplní těchto vozidel by bylo jen otázkou času, kdy by zde nepochybně došlo k vážným haváriím, u nichž by mohlo být jen velmi obtížné zjistit původce havárie. Tyto havárie by nepochybně mohly i vyřadit z provozu část jímacího území Bzenec – komplex, konkrétně i část Bzenec I. Těmito otázkami se zpracovatel dokumentace dostatečně nezabýval a rizika z toho plynoucí vůbec nevyhodnotil a neposoudil.

Zpracovatel dokumentace nebere dostatečně vážně rizika ohrožení jakosti vod, plynoucí z plánované manipulace s PHM u skladu PHM (naskladňování a vyskladňování skladu, sudy o obsahu 200 l, tankování PHM do mechanismů, parkování mechanismů) a též rizika plynoucí z možných úniků ropných látek a náplní hydraulických systémů z kolových nakladačů a z vozidel provádějících skrývky. Nezabýval se vůbec hodnocením zabezpečení manipulačních ploch, resp. tuto otázku odbyl tvrzením o vanách pod vozidly. K haváriím však dochází ve většině případů nikoliv ve skladu ale na plochách mimo sklad!

Zpracovatel dokumentace o hodnocení vlivů se vůbec nezabýval vlivem vypouštění odpadních vod v množství $30 \text{ l}\cdot\text{s}^{-1}$, na jakost podzemních vod. Není vůbec známa jakost odpadních vod, které mají být vypouštěny - prakticky přímo do vod podzemních.

Rovněž není konkretizováno, kde a jak budou likvidovány lidské exkrementy z mobilní sociální buňky firmy EKO DELTA s.r.o.

Není potvrzeno, že při mazání pásových dopravníků nejsou používána mazadla, obsahující vodám závadné látky.

Předpoklad zpracovatele dokumentace – že biologickým oživením odkryté podzemní vody v těžebním jezeře dojde ke zlepšení jakosti vody v jezeře - v porovnání s vodou podzemní, je nesprávný a neodpovídá skutečnosti.

Riziko ve smyslu možného ohrožení jakosti vod, plynoucí z případného odkrývání souvislé hladiny podzemní vody ve vodohospodářsky chráněných oblastech, je mj. vyjádřeno i příslušnými zákazy ve vodním zákoně. Zpracovatel dokumentace tato rizika v daném případě dostatečně nezohledňuje a podle našeho názoru je naopak zlehčuje. Jeho závěry jsou založeny z velké části na domněnkách a předpokladech – např. že budou ze strany všech subjektů vyvíjejících aktivity při těžbě a dopravě štěrku absolutně dodržena jím navržená opatření k ochraně vod. Takový předpoklad patrně nebude naplněn. Pokud by tomu tak bylo, nebylo by třeba vůbec vypracovávat žádné havarijní plány (jako příklad je uvedena již vytěžená štěrkovna Státního statku Veselí nad Moravou, které představuje problematický relikv po těžbě v nevelké vzdálenosti od posuzovaného záměru).

Z vodohospodářského hlediska MěÚ konstatuje, že záměr je v rozporu s platným vodním zákonem a v rozporu s rozhodnutím o vyhlášení ochranného pásma zdroje vody Bzenec - komplex. Vlivy záměru na povrchové a podzemní vody, zejména na jejich jakost a možná rizika z toho plynoucí, nejsou v dokumentaci dostatečně vyhodnoceny a posouzeny. Závěr zpracovatele dokumentace o hodnocení vlivů na životní prostředí – že vliv záměru na jakost vod by prý byl nevýznamný až nulový, neodpovídá skutečně možným vážným rizikům, vlivům a důsledkům případné realizace záměru - zejména ve vztahu k možnému ohrožení jakosti vod. Záměr proto musí být odmítnut, neboť jeho realizace je nepřijatelná.

3) Z hlediska odpadového hospodářství.

Je nutno respektovat platný zákon č.185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. Z hlediska platné legislativy bude nutné k nakládání s nebezpečnými odpady získat souhlas příslušného orgánu odpadového ve smyslu § 16 odst. 3 zákona o odpadech.

4) Z hlediska ochrany ovzduší.

Z hlediska ochrany ovzduší upozorňujeme na povinnost v maximální míře omezovat a předcházet znečišťování ovzduší a snižovat množství vypouštěných znečišťujících látek. Ke vztahu k této povinnosti považujeme za nelogické vybudování příjezdové komunikace ke štěrkovně v délce 1500 m ze státní silnice I/54 Moravský Písek-Veselí nad Moravou, když štěrkovna je vzdálena pouhých 200 m od státní silnice II/495 Moravský Písek – Uherský Ostroh (nová komunikace bude dalším zdrojem emisí znečišťujících látek nehledě na to, že z dokumentace nelze zjistit, jak bude komunikace konstrukčně řešena).

Předložená dokumentace neobsahuje opatření ke snížení emisní zátěže (zvláště suspendovanými částicemi PM₁₀) ke vztahu k vlastní těžbě a následné přepravě vytěženého materiálu (prašnost komunikace, prašnost přepravovaného materiálu, sekundární emise, resuspenze emitovaných tuhých částic, emise spalovacích motorů, organizačně dopravní opatření, stáří vozového parku).

V předložené dokumentaci není dále uvedeno, jaké bude mít zvýšené imisní zatížení vliv na životní prostředí a zdraví člověka. Upozorňujeme, že uvedená lokalita je zařazena (dle Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP o hodnocení kvality ovzduší – vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší, na základě dat za rok 2005) do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k imisím PM₁₀.

5) Z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu (ZPF).

Z předložené dokumentace vyplývá, že výše uvedený záměr bude realizován na ploše 30 ha náležejících do zemědělského půdního fondu a proto je nutno požádat o souhlas ke stanovení dobývacího prostoru (§ 6 zákona ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, ve znění pozdějších předpisů) a vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond dle § 5 vyhl. MŽP ČR č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu. Toto vyhodnocení tvoří přílohu k žádosti o udělení souhlasu k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 9 zákona. Žádost ke stanovení dobývacího prostoru se podá postupem dle § 18 uvedeného zákona.

Vypořádání posudku:

1) *Postup rekultivace v textu dokumentace popsán není nebo pouze velmi stručně. Tato problematika je však poměrně obsáhle řešena v příloze H11. Z přílohy je zřejmé, že se předpokládá postupná rekultivace v souběhu s pokračující těžbou. Otázkou je, zda je reálné uvedený způsob rekultivace naplnit. Zejména vybudování ostrova se zdá být příliš předimenzované z pohledu nároků na zajištění značného objemu inertního materiálu a jeho dopravy.*

2) *Pokud se jedná o pomnutí některých dotčených orgánů samosprávy v procesu EIA, pak jde o pochybení. Z hlediska posuzování vlivů na životní prostředí nehraje tento fakt zcela zásadní roli, avšak nelze předjímat, jaké případné požadavky, připomínky a námítky by mohly být z jejich strany vzneseny.*

Soulad s územně plánovací dokumentací představuje určité rozhraní mezi řešením ryze právním a řešením vlivů na životní prostředí. Územně plánovací dokumentace by měla vycházet z technických a přírodních limitů hodnoceného území. Ty by měly vycházet ze skutkové podstaty věci a ověřeného stavu v území. Územní plány spadají do režimu zákona 100/2001 Sb. v platném znění (proces SEA). Stávající územní plány s těžbou nepočítají. Změna územního plánu, která by měla vést k uvolnění zájmového území k těžbě se nejvíe jako reálná pro jednoznačný nesouhlas některých dotčených orgánů státní správy.

Pokud se jedná o rozpor záměru s platnou legislativou, opakovaně uvádíme, že nejsme kompetentní provádět výklad legislativy.

Podle názoru posuzujícího týmu vodní zákon výslovně těžbu nerostů s otevřením hladiny v CHOPAV nezakazuje, neboť se odvolává na její možné povolení za podmínek stanovených nařízením vlády. Zde jednoznačně závisí na výkladu slovního spojení „v rozsahu“ (to může být vnímáno jako v rozsahu vymezení chráněné plochy, nebo – volněji - v rozsahu podmínek NV. Kloníme se spíše k druhé variantě, protože první varianta v důsledku vede k rozporu NV se zákonem).

V NV je uvedeno, že zákaz se nevztahuje na těžbu štěrkopísku, budou-li časový postup a technologie těžby přizpůsobeny možností následného vodohospodářského využití prostoru ložiska. Uváděný nesoulad NV se zákonem se nám jeví být proto nepodložený. Naopak souhlasíme s tím, že za vodohospodářské využití ve smyslu NV nelze považovat chov ryb. A pokud by tomu tak v extrémním případě bylo, není naplněna podmínka, že těžba musí být tomuto záměru přizpůsobena. Návrh plošného a hloubkového rozsahu těžby mnohonásobně přesahuje potřeby pro chov ryb.

Z tohoto pohledu se jeví uváděný postup těžby jako účelový, který je v rozporu se smyslem a posláním zákona. Zákon ani nařízení vlády neuvádějí konkrétní důvod zákazu resp. omezení než v obecné poloze ochrany významné akumulace podzemních vod. Nejde tak o posouzení přímého vlivu na životní prostředí, ale o posouzení právního stavu.

U rozporu záměru s povodňovou ochranou je situace poměrně jednoznačná. Podle názoru posuzujícího týmu se opravdu jedná o jednoznačný rozpor se zákonem. Činnost by představovala zhoršení odtokových poměrů v aktivní zóně záplavového území, což zákon výslovně zakazuje. Zde nejde pouze o rozpor se zákonem, ale také jednoznačně o negativní vliv na odtokové poměry v území.

Rozpor se zákonem o vodovodech a kanalizacích je podle názoru posuzujícího týmu obtížně naplnitelný. Vodní zdroj sice byl zřízen a je provozován ve veřejném zájmu a těžba představuje pouze záměr podnikatelský, který veřejným zájmem není. Zákon však podle našeho názoru tento problém ve skutečnosti neřeší. Ustanovení o veřejném zájmu má podle našeho názoru poněkud jiný faktický důvod. Z hlediska hodnocení vlivu záměru na životní prostředí je tento rozpor nepodstatný, neboť nedochází ani k přímému ani nepřímému hodnocení vlivu na životní prostředí a jedná se toliko o výklad práva. Obdobně je tomu v případě stanovených ochranných pásem.

V dalším textu se uvádí, že těžba štěrkopísku může být realizována na jiném ložisku, zatímco jímací území přemístit nelze. Pokud bychom chtěli být objektivní, je třeba připustit, že také „těžba“ vody může být teoreticky realizována v jiném místě, které k tomu má přírodně predisponované poměry. Rozdíl je pak opravdu zejména v oblasti veřejného zájmu. Zde nepochybně má vodní zdroj nezastupitelný význam a v území byl vybudován jako první. Je evidován ve všech významných koncepčních materiálech (rozvojové programy krajů, plány rozvoje vodovodů a kanalizací apod.) a představuje klíčový zdroj pro zásobování jihovýchodní Moravy pitnou vodou.

Posuzovaným záměrem je těžba štěrkopísku, tedy běžné stavební komodity s dostatečnými zásobami na území ČR. Jak uvádí dokumentace, byla provedena vstupní rešerše údajů o dalších ložiscích a případných střetech zájmů. Tyto údaje dokumentace neobsahuje. Ve všech případech se jedná o ryze podnikatelskou aktivitu, jejímž cílem je především tvorba zisku.

Proto předpokládáme, že ve všech případech se jednalo o vyhledání místa k otevření nové těžebny. Pokrytí potřeb regionu je ale pravděpodobně reálné z provozovaných těžeben. Pokud jsou ložiska, kde těžba negeneruje neřešitelné střety zájmů již „obsazena“, nemůže to být důvodem k tlaku na otevření těžby v citlivé oblasti, ve které je jakékoliv negativní ovlivnění podzemních vod nežádoucí.

Rozpor mezi podmínkami platného rozhodnutí o stanovení ochranných pásem vodního zdroje a návrhem na vybudování skladu PHM je nejen z pohledu právního, ale v tomto případě jednoznačně i z pohledu negativních vlivů na životní prostředí. Stávající právní stav nedovoluje zřízení skladu a dosažení změny rozhodnutí v tomto směru se jeví jako nereálné. Změna rozhodnutí v tomto směru je také nežádoucí. Primární ochrana kvalitních podzemních vod by měla být nadále zajištěna preventivním opatřením, tak jak je tomu nyní.

Dopravní řešení na účelových komunikacích je v dokumentaci opravdu pouze zmíněno. Proč schází předpokládaný výjezd na silnici II/495 není zřejmé, důvodem mohou být dopravní omezení (nosnost mostů). Stejně jako MěÚ se domníváme, že pokud by to bylo možné, přeprava do severních částí území by probíhala přednostně tímto směrem. Popis obslužné komunikace podél Nové Moravy a její napojení na I/54 v dokumentaci uveden není a schází hodnocení vlivu této parciální části záměru na hlukovou a imisní situaci (a sekundárně na faunu a flóru) a na podzemní a povrchové vody. Stejně jako MěÚ se domníváme, že havárie na tomto úseku by znamenala možné ohrožení vodních zdrojů a povrchových vod.

Pominutí popisu možných úniků pohonných hmot ze skladu PHM při jeho provozování, stejně jako provozní úniky při manipulaci se skřívkami a produktem je nedostatkem dokumentace. Úniky pohonných hmot a provozních náplní nelze vyloučit. Instalace a provoz skladu jsou v zájmovém území nežádoucí.

Dokumentace opravdu neřeší vypouštění vod z praní v objemu cca 30 l.s^{-1} . V textu měly být uvedeny podrobnější údaje jak o čerpání vod na praní, tak o dopravě vody po praní do kalových polí. Také kalová pole popsána nejsou a chybí představa o kvalitě vypouštěné vody v ukazateli nerozpuštěné látky.

Dokumentace není jednotná v popisu vzniku splaškových odpadních vod. Na jedné straně uvádí, že mobilní buňka nebude zdrojem vody ze sociálních zařízení na druhé straně uvažuje s jímkami na splaškové vody a jejich vyvážení. Nakládání s odpadními vodami představuje další riziko znečištění podzemních a povrchových vod.

Lze souhlasit s připomínkou MěÚ, která hodnotí otevření volné hladiny a biologické oživení jezera jako negativní pro kvalitu vody v jezeře. Argument snížení obsahu Fe a Mn není doložen žádným dokladem nebo příkladem (citací), kde by bylo možné uváděné údaje ověřit. Na druhou stranu se nepodařilo dohledat ani údaje, vypovídající o zhoršující se kvalitě v jezerech u Týnce. Podle sdělení provozovatele se analýzy již řadu let neprovádějí.

3) Podmínky pro nakládání s odpady by byly splnitelné. Z hlediska nakládání s odpady nebo použitými výrobky se jako nejzávažnější jeví výměny provozních náplní strojů na místě.

4) *Doprava bude zvýšenou měrou zatěžovat ovzduší zejména suspendovanými částicemi PM₁₀. Vedení dopravy z těžebny na veřejnou dopravní síť po blíže nepopsané cestě podél Nové Moravy představuje z hlediska emise PM₁₀ horší variantu než napojení na II/495 na severu. Dokumentace opravdu neobsahuje žádná opatření ke snížení imisní zátěže. Ta je v případě suspendovaných částic v obcích patrně již nyní nepřiměřeně vysoká a její další navyšování je nežádoucí. Pokud jde o hodnocení vlivu prašnosti na zdraví, pak hodnoceno v dokumentaci je ve specializované studii (jak již bylo na příslušném místě posudku uvedeno). Tato studie je poměrně nejednoznačně formulovaná.*

Zatímco dokumentace a rozptylová studie operují s výsledky z roku 2004, v roce 2005 byla situace podstatně méně příznivá. Toho si je patrně autor vědom a uvádí, že zátěž obyvatelstva suspendovanými částicemi je ze zdravotního hlediska problematická. Na druhou stranu však zároveň konstatuje, že záměr se na této situaci podílí zanedbatelnou měrou.

Tento závěr je poněkud rozporuplný. Je zjevné, že na zvýšené zátěži ovzduší poléťavým prachem se spolupodílí řada plošných, liniových i bodových zdrojů. V místech hodnocených dokumentací – tj. obytných domů na přepravních trasách – je dominantním zdrojem doprava. Podíl záměru na celkových intenzitách dopravy je poměrně nízký. Nikoliv však z důvodu nízké intenzity přepravy produktu, ale z důvodu vysoké intenzity stávající dopravy. Její další navyšování je tak nežádoucí do doby realizace opatření, která intenzitu jízdy v obcích sníží (dopravní řešení).

5) *Vyjádření pouze obsahuje popis dalšího nutného postupu. Obsahuje informaci o nutnosti stanovení dobývacího prostoru. Ta je podstatná pro dokladování toho, že proces EIA měl být veden jako stanovení nového dobývacího prostoru v gesci MŽP.*

Vyjádření je nesouhlasné. Důvody zamítnutí realizace záměru jsou objektivní.

Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s.

Stejně jako KHS uvádí VaK Hodonín, že své připomínky uplatnili již ve fázi zjišťovacího řízení a že dokumentace na tyto připomínky reaguje pouze částečně. Reakce má pouze formu vypořádání připomínek, přičemž vlastní obsah dokumentace zůstal nezměněn. Připomínky a požadavky proto uplatňují ve stejném rozsahu znovu.

VaK Hodonín, a .s. se záměrem jako společností provozující a spravující jímací území a ochranné pásmo nesouhlasí . Důvody jsou zejména následující:

Záměr je situován do OP VZ Bzenec – komplex, který je nejvýznamnějším zdrojem jižní Moravy.

Záměr leží v aktivní zóně záplavového území řeky Moravy.

Záměr leží v CHOPAV Kvartér řeky Moravy, kde je těžba s otevřením volné hladiny podzemních vod zakázána (výjimka se na daný případ nevztahuje).

Těžba by ovlivnila režim a jakost podzemních vod ve vodohospodářsky chráněném území jak během realizace záměru, tak po jeho ukončení. Na zachování co nejkvalitnějšího zdroje je nutné pohlížet z dlouhodobého hlediska. Kvalitní surová voda patří k nejcennějším zásobám.

Záměr je v rozporu s platnými právními předpisy - rozhodnutím o stanovení ochranného pásma - a veřejným zájmem.

Posouzení vlivu těžby na vodní zdroje, zpracované ve specializované studii H8 považuje za nedostatečné (nedostatečné množství pozorovacích vrtů, jednorázové měření při vysokých stavech hladin podzemních vod, nízké koeficienty filtrace). Není tak jednoznačně vyloučen vliv podtékání Nové Moravy, podstatně vyšší rychlosti transportu znečištění, podhodnocení čerpaného množství vody při těžbě).

V dalším textu se odvolávají na vyjádření MěÚ Veselí nad Moravou a požadují zpracování oponentního posudku firmou SAKOL-ekotechnologie spol. s r.o.

Vypořádání posudku:

Opakovaně je třeba souhlasit, že dokumentace v textu ani přílohách nedoznala v důsledku výsledku zjišťovacího řízení žádných změn. Všechny připomínky a požadavky včetně uplatněných ze strany VaK Hodonín byly vypořádány povětšinou odmítnutím nebo stručným vysvětlením.

Protože se jedná o důvody popsané již ve vyjádření předcházejících a bylo na ně příslušně reagováno, odkazujeme zejména na vypořádání připomínek MěÚ Veselí nad Moravou.

Zpracování oponentního posudku jmenované firmě může VaK Hodonín zadat na své náklady. S ohledem na zpracování posudku v rámci procesu EIA se zdá být jeho zpracování nadbytečné. Je však pouze věcí navrhovatele, zda svoji potřebu naplní.

Vyjádření je nesouhlasné. Námitky jsou opodstatněné.

Ministerstvo životního prostředí – odbor ochrany vod

Ve vyjádření MŽP uvádí doslovně citaci NV85/1981 Sb. bez dalšího komentáře. Dále pak konstatuje, že nikde v dokumentaci není uvedena hloubka hladiny podzemní vody v prostoru těžebny. Těžba je bez řádného hydrogeologického průzkumu zavádějící. Předpokládá se, že průzkum by prokázal vážná rizika ohrožení jakosti vod při těžbě.

Dále se konstatuje situování záměru do OP vodního zdroje Bzenec-komplex bez dalšího komentáře.

Záměr je situován do aktivní zóny záplavového území řeky Moravy. Následuje citace vyloučení činností spojených s těžbou v takovémto území, opět bez dalšího komentáře.

Těžba štěrku by mohla ohrozit stabilitu ochranných hrází ramene řeky Moravy.

Realizace záměru se nedoporučuje.

Vypořádání posudku:

Jedná se opět o připomínky, které se opakují takřka ve všech vyjádřeních. Připomenutí platné legislativy bez podrobnějšího názoru na její smysl nepřináší žádné poznatky, které by již v posudku nebyly komentovány a dále se jimi nezabýváme. Stejně tak tomu je v případě ochranných pásem, dotčení hrází a záplavového území.

Pokud jde o úroveň hladiny podzemních vod, lze potřebné údaje nalézt ve specializované studii v příloze H8. Z té je jednoznačné, že hladina podzemních vod se nachází velmi mělce pod terénem a je během roku značně rozkolísaná zejména v důsledku komunikace s vodami povrchovými. Hydrogeologický průzkum ložiska uváděn není a není jasné, zda byl proveden. S ohledem na charakter zvodnělého prostředí a údaje z průzkumu ložiskového však je zřejmé jaké hydrogeologické poměry v místě panují.

Máme proto za to, že průzkum jako takový by rizika ohrožení jakosti vod při těžbě prokázat nemohl. Výsledky průzkumu by musely být použity současně s predikcí změn kvality vody a důsledku tohoto stavu pro okolí v důsledku možné migrace.

Takovéto výsledky jsou dosažitelné patrně pouze užitím matematického modelu k simulaci vzniku a šíření znečištění. Tyto postupy (ač byly ve zjišťovacím řízení požadovány) byly zpracovatelem dokumentace odmítnuty jako neadekvátní a drahé. Přesto jsou výsledky matematického modelování v rozsahu potřebném pro posouzení záměru k dispozici u provozovatele vodního zdroje a mohly být patrně využity.

Vyjádření je nesouhlasné.

Obvodní báňský úřad v Ostravě

Nemá připomínky.

Vypořádání posudku:

Vyjádření je souhlasné

Městský úřad Uherské Hradiště – odbor životního prostředí

Nemá připomínky.

Vyjádření je souhlasné

VI. CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLVIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Posuzovaný záměr „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ představuje podnikatelský záměr soukromého investora. Záměr ve své podstatě předpokládá vytěžení části ložiska štěrkopísku vymezeného přibližně silnicí II/295 na SV, Polešovickým potokem na JZ, Novou Moravou na JV a hranicí katastrů Uherského Ostrohu a Moravského Písku na SZ.

Těžba má probíhat z vody pomocí drapáku na jednu etáž o mocnosti asi 25 m. Těžba je plánovaná po dobu cca 20 let na rozloze 30 ha. Předpokládá se postup od západu k východu po úsecích v rozsahu cca 3 ha. Před otvírkou bude provedena skrývka vytvořeny mezideponie. Po každé etapě se předpokládá provedení částečné rekultivace břehů. Materiál bude na místě upravován mokrou cestou a ukládán na mezideponiích určených k expedici. Expedice bude probíhat těžkými nákladními vozy odběratelů po místní účelové komunikaci vedené podél Nové Moravy a napojené na silnici I/54. Sávající a výhledový stav komunikace a její napojení na veřejnou komunikaci dokumentace neřeší.

V místě bude zřízen sklad pohonných hmot, maziv a odpadů. Objem uskladněných PHM jednorázově nepřesáhne 1200 l. Roční obrat je předpokládán 35 000 l. Bude vybudována plocha pro odstavení mechanismů a vozidel a buňka pro obsluhu se sociálním zařízením. Proti povodním má být vznikající jezero ohrázováno. Pro sledování potenciálního znečištění bude vybudován blíže nespecifikovaný monitorovací systém.

Realizace záměru vyžaduje změnu územního plánu města Uherský Ostroh, která se připravuje. Se změnou v bodu, který se týká možnosti těžby, nesouhlasí mj. vodoprávní úřad MěÚ Veselí nad Moravou. V době zpracování posudku tak záměr není v souladu s územním plánem obce.

Hodnocení zdravotních rizik provedené na základě údajů hlukové a rozptylové studie prokázalo, že zamýšlený záměr sice neovlivní významným způsobem veřejné zdraví v okolních obcích, nicméně navýší již stávající nevyhovující zátěž hlukem a suspendovanými částicemi s pravděpodobnými celkovými negativními vlivy na zdraví. Takovéto další zvýšení zdravotní zátěže není žádoucí.

Z hlediska ostatních socio-ekonomických vlivů se předpokládá se, že celkový charakter oblasti se ve srovnání se současným stavem významněji nezmění.

Vlivy samotného provozu záměru na kvalitu ovzduší nebudou významné. V areálu těžebny a v jejím nejbližším okolí se budou projevovat vlivy emisí po suspendovaných částic z deponovaných materiálů, respektive emise oxidů dusíku, benzenu, jejichž zdroje budou obslužné stroje. Velikost imisní zátěže z těchto zdrojů dokumentace nepopisuje. V obytných částech přilehlých sídel by vliv tohoto příspěvku měl být minimální. Zdrojem emisí oxidů dusíku, prашného aerosolu a benzenu bude také vyvolaná nákladní doprava. Záměr sám o sobě v oblasti nezpůsobí překročení imisních limitů žádné ze sledovaných znečišťujících látek. Celková zátěž ovzduší suspendovanými částicemi podél přepravních tras však s velkou pravděpodobností může překračovat platné imisní limity.

Vzhledem ke stávající situaci v zájmovém území a umístění záměru vzhledem k obydleným územím lze kvalifikovaně odhadnout, že hluk z provozu těžebny neovlivní obydlená území. Rovněž intenzity externí dopravy nedosáhnou úrovní, které by významně ovlivnily hlukovou situaci v okolí přepravních tras. Hluková zátěž na přepravních trasách je však již v současnosti neúnosná. I přes nízký příspěvek záměru je jakékoliv navyšování hluku nepřijatelné.

Přenos vibrací dokumentace neuvažuje. Ve venkovním prostoru mohou být zdrojem vibrací nákladní automobily na nerovném povrchu vozovek.

Odpadní vody ze sociálního zařízení zázemí provozu těžebny budou převáženy na biologickou čistírnu odpadních, kde budou čištěny.

Odtěžením štěrkopísku vznikne jezero o rozloze cca 30 ha a hloubce okolo 25 m. Změní se tak hydrologické a hydrogeologické poměry v relativně velkém území. Obnaží se volná hladina podzemních vod a zvýší se zranitelnost zvodně. Lze očekávat mírně negativní kvalitativní změny vody v jezeře. V případě havarijních stavů dojde pravděpodobně k zasažení podzemních vod ve vodárensky významném území (CHOPAV a OP VZ). Zasažení vodních zdrojů v případě havárie je za předpokladu sanačního zásahu málo pravděpodobné. Vyloučit jej s naprostou jistotou však nelze. Posílení odběrů v jímacích územích změni dosahy depresí a směry proudění podzemních vod a z prostoru těžebny tak může dojít k odtoku směrem do JÚ Bzenec I i Bzenec III. Odtěžba ložiska by byla nepříznivá i pro případ migrace znečištění z jiných prostorů.

Vliv záměru je problematický i z hlediska změn odtokových poměrů v zátopovém území. Omezení retenční kapacity krajiny provázené vznikem překážek (mezideponie, mezisklady produktu, zvýšené prostory parkovišť a zejména ohrázování) zkomplikuje průchod velké vody a může mít negativní vliv na stabilitu hráze Nové Moravy. Z tohoto pohledu je i v rozporu s platnou legislativou.

Povolení výstavby skladu PHM by si vyžádalo změnu Rozhodnutí o stanovení ochranných pásem vodního zdroje Bzenec-komplex. Existence a zejména provoz skladu PHM (stáčení a výměna náplní) je v daném místě značně riziková pro zachování kvality podzemních vod.

Záměr je ve značném rozporu se smyslem vodního zákona a nařízení vlády o CHOPAV. Legislativa obnažování souvislé vodní hladiny těžbou v CHOPAV považuje za nepřípustné, pokud nebude jezero vodohospodářsky následně využito, což předpokládá primárně vyslovení potřeby vodohospodářů po vzniku takového útvaru a definování jeho rozsahu na základě potřeb (tj. těžba slouží v podstatě pouze k zabezpečení vodního útvaru k využití). Mělo by být tedy posouzeno, jak velký by měl být vodní útvar pro chov ryb. Plošný i hloubkový rozsah se zdají být pro „potřeby“ značně předimenzované.

Investor předkládá zjevně postup obrácený: vytvoří jezero v rozsahu maximální možné těžby a následně dojde k jeho vodohospodářskému využití. Tímto využitím má být chov ryb. Pěstování ryb nelze považovat za vodohospodářské využití ve smyslu výše uvedené legislativy. Jde patrně pouze pokus účelově naplnit podmínky nařízení vlády. V tomto případě jde o názor posuzujícího týmu, výklad legislativy je na příslušném úřadu.

Chybí posouzení vliv případných havárií na přepravních trasách. Zejména úsek účelové komunikace podél Nové Moravy je z hlediska případných úniků pohonných hmot rizikový.

Z hlediska ochrany vodohospodářských zájmů je realizace záměru nežádoucí.

Záměr způsobí zábor zemědělské půdy v rozsahu cca 30 ha (při nejistotě reálného záboru). Nejedná se o půdy nijak kvalitní. Před zahájením činnosti bude postupně vyjmuta půda potřebná pro těžbu v úsecích po cca 3 ha. Vlastní provoz nepředstavuje zdroj znečištění půdy v areálu ani v blízkém okolí za běžných stavů.

Při realizaci záměru může dojít k ovlivnění některých zvláště chráněných živočichů, zejména obojživelníků žijících v ploše těžebny nebo jejím bezprostředním okolí. Předpokládá se jejich samovolná migrace na jiná stanoviště, kterých je v okolí dostatek. V případě potřeby odchyt a transfer. Dokumentace nepočítá s možným ovlivněním blízkého prvku systému Natura 2000 - ptačí oblasti - hlukem z těžby a úpravy a zejména přepravou produktu podél Nové Moravy. Tento vliv by však pravděpodobně nastal.

Nepředpokládá se významnější vliv na flóru. V území převažují bezcenné agrocenózy. Smýtit bude třeba remízek malého rozsahu. V okolí nalezené trsy pryšce bahenního mají být přemístěny na jiné vhodné stanoviště. Realizace záměru za dodržení uvedených podmínek by neměla představovat závažný problém.

Záměr prakticky neovlivní okolní ekosystémy a klima.

Odtěžbou by došlo ke neobnovitelným ztrátám štěrkopísků, to je však cílem záměru. Jedná se o surovinu pro stavebnictví, která je vcelku běžná a dokonce také z větší části nahraditelná.

Vliv na kulturní památky se nepředpokládá.

Vzhledem k charakteru záměru, jeho lokalizaci a údajům o vlivech záměru na životní prostředí shromážděných v rámci procesu posuzování je zřejmé, že problematika přeshraničních vlivů na životní prostředí není v případě posuzovaného záměru relevantní. Se záměrem nejsou spojeny žádné vyhodnotitelné přeshraniční vlivy na životní prostředí.

Zpracovatel posudku konstatuje, že za předpokladu realizace záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“, budou některé složky životního prostředí v území ovlivněny nad únosnou mírou.

Jedná se o hluk a imisní zátěž suspendovanými částicemi na přepravních trasách v obydlených sídlech – a v důsledku o vlivy na zdraví obyvatelstva. Tyto složky jsou nadměrně a neúnosně zatěžovány již nyní, a i když příspěvek záměru není velký, je další navyšování nepřijatelné.

Jedná se o vlivy na podzemní vody, kdy za běžného stavu dojde odtěžením krycích hlín a obnažením vodní hladiny k vyšší zranitelnosti vodárensky významného území CHOPAV a ochranného pásma vodního zdroje Bzenec – komplex. Lze očekávat postupnou negativní změnu kvality vody v otevřeném jezere. Realizace záměru zvyšuje riziko havárie na podzemních a povrchových vodách ve vodárensky chráněné oblasti.

Některé zemní práce představují problém z hlediska ochrany před povodněmi – předpokládá se, že zemní hráze a deponie by vzdouvaly nežádoucím způsobem povodňovou vlnu a mohly by mít negativní důsledek na stabilitu hráze Nové Moravy. Nelze vyloučit ani narušení funkčnosti budované protipovodňové ochrany Moravského Písku.

Záměr je v některých ohledech v rozporu s platnými právními předpisy a rozhodnutími na úseku vodního hospodářství.

Z výše uvedených důvodů není možné záměr akceptovat. S ohledem na údaje obsažené v posudku a vyjádřeních účastníků procesu k dokumentaci proto doporučujeme nesouhlasné stanovisko k záměru.

VII. NÁVRH STANOVISKA

Návrh stanoviska podle § 10 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, je zpracován dle přílohy číslo 6 tohoto zákona.

Krajský úřad Zlínského kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Tř. T. Bati 3792
760 01 Zlín

Ve Zlíně, dne: 2007

Č.j.:

Vyřizuje: .....

STANOVISKO **K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU** **NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

podle § 10 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

I.1. Název záměru

Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok .

I.2. Kapacita (rozsah) záměru

Těžba štěrkopísku na ploše cca 30 ha,
400 tis. t/rok, tj. 234,7 tis. m³/rok,
celkové zásoby 6 791 tis. m³

I.3. Umístění záměru

Kraj: Zlínský (těžba a doprava) , Jihomoravský (doprava)
Obec: město Uherský Ostroh (těžba),
město Veselí nad Moravou a obec Moravský Písek (doprava)

I.4. Obchodní firma oznamovatele

František Jampílek

I.5. IČ oznamovatele

IČ : 49495950

I.6. Sídlo (bydliště) oznamovatele

Na Pruhu 335, 250 89 Lázně Toušeň

I.7. Oprávněný zástupce oznamovatele:

RNDr. Pavel Josefus, Slunečná 353/2,
748 01 Hlučín – Bobrovníky
tel.: 724 135 612,
e-mail:josefus@corelia.cz

II. PRŮBĚH POSUZOVÁNÍ

II.1. Oznámení (zpracovatel, datum předložení)

Oznámení záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ zpracovala v květnu 2006 firma VEGI s.r.o. - kolektiv autorů pod vedením Ing. Stanislava Hrouzka, držitele autorizace ke zpracování dokumentace a posudku podle §19 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů. Autorizace (osvědčení odborné způsobilosti) č.j.: 3162/335/OPVZP/95.

Oznámení bylo předloženo dne 28.6.2006 v rozsahu dokumentace dle přílohy číslo 4 zákona a záměr byl předmětem zjišťovacího řízení podle §7 zákona. Na základě provedeného řízení dospěl Krajský úřad Zlínského kraje k závěru, že předložené oznámení nelze považovat za dokumentaci a původní oznámení je třeba dopracovat do podoby dokumentace ve smyslu závěru řízení KUSP 44455/2006 ŽPZE-ZJ ze dne 9.8.2006.

II.2. Dokumentace (zpracovatel, datum předložení)

Dopracovaná dokumentace byla předložena dne 15.11. listopadu 2006. Zpracovatelem byla firma VEGI s.r.o., držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků dle zákona č.100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, Ing. Stanislav Hrouzek, osvědčení č.j. 3162/335/OPVZP/95.

Dne 28. 11. 2006 byla dokumentace rozeslána dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávním celkům ke zveřejnění a vyjádření.

II.3. Posudek (zpracovatel, datum předložení)

Posudek o vlivech záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ na životní prostředí zpracoval v únoru 2007 RNDr. Ivo Staněk, držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku podle §19 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů. Osvědčení o odborné způsobilosti č.j.: 8200/1309/OPV/93 vydané MŽP dne 25.10.1994 a prodloužení autorizace MŽP č.j. 234/ENV/06 ze dne 1.2.2006.

Posudek o vlivech záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ na životní prostředí byl předložen příslušnému úřadu dne ...února 2007.

II.4. Veřejné jednání (místo, datum konání)

Veřejné jednání se konalo dne ..... od ..... hodin v ..... a proběhlo v souladu s § 17 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a s § 4 vyhlášky MŽP ČR číslo 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí.

Výsledky veřejného jednání jsou uvedeny v zápisu z veřejného jednání č.j.: ..... ze dne .....

II.5. Celkové hodnocení procesu posuzování včetně účasti veřejnosti

Proces posuzování vlivů záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ na životní prostředí proběhl v souladu s příslušnými ustanoveními zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky číslo 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí. Vlivy záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ na životní prostředí byly posouzeny ze všech podstatných hledisek.

Dne 28. června 2006 bylo příslušnému úřadu (Krajský úřad Zlínského kraje, odbor posuzování životního prostředí a zemědělství) předloženo oznámení záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“. Dne 10.7.2006 bylo zahájeno zjišťovací řízení a příslušným úřadem bylo podle §16, odstavec (3) zajištěno zveřejnění informace o oznámení a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet.

Během zjišťovacího řízení se ke zveřejněnému oznámení záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ vyjádřily následující subjekty, jejichž případné připomínky byly zapracovány do závěru zjišťovacího řízení:

- Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (zpracováno dne 04.08.2006)
- Městský úřad Veselí nad Moravou, odbor životního prostředí (doručeno dne 17.07.2006)
- Obvodní báňský úřad v Ostravě (doručeno dne 24.07.2006)
- ČIŽP OI Brno (doručeno dne 26.07.2006)
- Městský úřad Uherské Hradiště, odbor životního prostředí (doručeno dne 27.07.2006)
- KHS ZK se sídlem ve Zlíně (doručeno dne 02.08.2006)
- Povodí Moravy, s.p. (doručeno dne 02.08.2006)
- KHS Jihomoravského kraje se sídlem v Brně (doručeno dne 03.08.2006)
- Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. (doručeno dne 03.08.2006)
- Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí (doručeno dne 07.08.2006)

Veřejnost své možnosti podat vyjádření nevyužila.

Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 9.8.2005 vydáním následujícího závěru zjišťovacího řízení:

Záměr „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 tis. t/rok“ naplňuje dikci bodu 2.5 Těžba nerostných surovin 10 000 až 1 000 000 tun/rok, kategorie II, přílohy č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb. Vzhledem k výše uvedenému bylo dle § 7 zákona provedeno zjišťovací řízení, jehož cílem bylo zjistit, zda záměr bude posuzován podle tohoto zákona.

Na základě zjišťovacího řízení provedeného podle § 7 zákona, ve kterém byly vzneseny připomínky došel příslušný orgán k závěru, že záměr „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 tis. t/rok“ bude dále posuzován podle citovaného zákona.

Do dokumentace vlivů záměru na životní prostředí zpracované autorizovanou osobou dle přílohy č. 4 citovaného zákona je nutné zpracovat a vypořádat se s připomínkami v došlých vyjádřeních. Součástí dokumentace dále budou následující studie:

Hodnocení zdravotních rizik zpracované osobou, která je držitelem osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivu na veřejné zdraví.

Způsob rekultivace a revitalizačních opatření dle návrhu uvedeném v Biologickém hodnocení.

Ovlivnění vod jímacích území - studie bude dále obsahovat výpočet šíření možné kontaminace látek a jejich koncentrací za normálních podmínek a při případných haváriích.

Doplnění hlukové studie o návrh protihlukových opatření ve spolupráci se správcem komunikace. Součástí hlukové studie bude měření hluku před a po ukončení realizace záměru.

Vyhodnocení rizik souvisejících s potenciálním ukončením provozu jímacího území s tím, že by v daném případě pravděpodobně nebylo možno vyloučit užívání vody z individuálních vodních zdrojů, jejichž kvalita (opět s určitou pravděpodobností) neodpovídá požadavkům stanoveným vyhl. č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody ve znění pozdějších změn a doplňků.

Vyhodnocení situace, kdyby došlo ke kontaminaci v důsledku vlastní těžební činnosti resp. realizací změn, a kdy vlivem realizace záměru resp. vlivem změn hydraulických parametrů dojde k posunu stávajícího kontaminačního mraku chlorovaných těkavých uhlovodíků k jímacím objektům.

V dokumentaci je nutno jednoznačně prokázat vyloučení možnosti jakéhokoli ohrožení kvality a vydatnosti vod zdroje provozem záměru a to i za povodňových situací.

Na základě provedeného zjišťovacího řízení bylo konstatováno, že oznámení záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ není možno považovat podle § 7, odstavec (4) za dokumentaci.

Dne 15.11.2006 obdržel Krajský úřad Zlínského kraje dokumentaci záměru. Dokumentace byla rozeslána dne 27.11.2006 dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům ke zveřejnění a vyjádření.

K dokumentaci se vyjádřili:

- Obecní úřad Moravský Písek (doručeno dne 10.1.2007)
- Městský úřad Veselí nad Moravou (doručeno dne 13.12.2006)
- Městský úřad Uherské Hradiště (doručeno 19.12.2006)
- Krajský úřad Zlínského kraje (zpracováno dne 21.12.2006)
- Krajský úřad Jihomoravského kraje (doručeno dne 18.12.2006)
- Krajská hygienická stanice Zlínského kraje (doručeno dne 4.1.2007)
- Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje (doručeno dne 12.12.2006)
- Česká inspekce životního prostředí OI Brno (doručeno dne 27.12.2006)
- Ministerstvo životního prostředí odb. OV (doručeno dne 16.1.2007)
- Obvodní báňský úřad v Ostravě (doručeno dne 11.12.2006)
- Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. (doručeno dne 22.12.2006)

Veřejnost své možnosti podat vyjádření nevyužila.

Podle § 23 odstavec 9 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů se k dokumentaci vlivů záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ na životní prostředí nevyjádřila žádná občanská sdružení ani obecně prospěšné společnosti.

Všechny připomínky vyplývající z doručených vyjádření k dokumentaci byly vypořádány v rámci zpracování posudku a při formulaci stanoviska příslušného úřadu dle § 10 zákona.

Dne 2.1.2007 byl příslušným úřadem (krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství) ustanoven zpracovatel posudku. Dne ... února 2007 byl příslušnému úřadu předložen zpracovaný posudek, který obsahoval následující závěry zpracovatele posudku:

Zpracovatel posudku konstatuje, že za předpokladu realizace záměru „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“, budou některé složky životního prostředí v území ovlivněny nad únosnou mírou.

Jedná se o hluk a imisní zátěž suspendovanými částicemi na přepravních trasách v obydlených sídlech – a v důsledku o vlivy na zdraví obyvatelstva. Tyto složky jsou nadměrně a neúnosně zatěžovány již nyní, a i když příspěvek záměru není velký, je další navyšování nepřijatelné.

Jedná se o vlivy na podzemní vody kdy za běžného stavu dojde odtěžením krycích hlín a obnažení vodní hladiny k vyšší zranitelnosti vodárensky významného území CHOPAV a ochranného pásma vodního zdroje Bzenec – komplex. Lze očekávat postupnou negativní změnu kvality vody v otevřeném jezeře. Realizace záměru zvyšuje riziko havárie na podzemních a povrchových vodách ve vodárensky chráněné oblasti. Nelze vyloučit zasažení vodních zdrojů.

Některé zemní práce představují problém z hlediska ochrany před povodněmi – předpokládá se, že zemní hráze a deponie by vzdouvaly nežádoucím způsobem povodňovou vlnu a mohly by mít negativní důsledek na stabilitu hráze Nové Moravy. Nelze vyloučit ani narušení funkčnosti budované protipovodňové ochrany Moravského Písku.

Některé aktivity záměru jsou v rozporu s platnými právními předpisy a platnými rozhodnutími.

Z výše uvedených důvodů není možné záměr akceptovat. S ohledem na údaje obsažené v posudku a vyjádřeních účastníků procesu k dokumentaci proto doporučujeme nesouhlasné stanovisko.

Na veřejném projednání .....

Podrobněji jsou výsledky veřejného projednání specifikovány v zápisu z veřejného projednání č.j.: ..... ze dne .....

Na základě oznámení, dokumentace, posudku a veřejného projednání vydal příslušný úřad dne .... 2007 stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. Vydané stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

II.6. Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zčásti nebo zcela zahrnuta

- Obecní úřad Moravský Písek
- Městský úřad Veselí nad Moravou
- Krajský úřad Zlínského kraje
- Krajský úřad Jihomoravského kraje
- Krajská hygienická stanice Zlínského kraje
- Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje
- Česká inspekce životního prostředí OI Brno
- Ministerstvo životního prostředí odb. OV
- Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s.

III. HODNOCENÍ ZÁMĚRU

III.1. Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti

Záměr „Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“ představuje, s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí, nepřijatelný způsob získávání stavebních materiálů. Důvodem je zejména situování záměru do prostoru vodárensky významného a využívaného a doprava výrobku.

Hodnocení zdravotních rizik provedené na základě údajů hlukové a rozptylové studie prokázalo, že zamýšlený záměr sice neovlivní významným způsobem veřejné zdraví v okolních obcích, nicméně navýší již stávající nevyhovující zátěž hlukem a suspendovanými částicemi s pravděpodobnými celkovými negativními vlivy na zdraví. Takovéto další zvýšení zdravotní zátěže není žádoucí.

Z hlediska ostatních socio-ekonomických vlivů se předpokládá se, že celkový charakter oblasti se ve srovnání se současným stavem významněji nezmění.

Vlivy samotného provozu záměru na kvalitu ovzduší nebudou významné. V areálu těžebny a v jejím nejbližším okolí se budou projevat vlivy emisí suspendovaných částic z deponovaných materiálů, respektive emise oxidů dusíku, benzenu, jejichž zdroji budou obslužné stroje. Velikost imisní zátěže z těchto zdrojů dokumentace nepopisuje. V obytných částech přilehlých sídel by vliv tohoto příspěvku měl být minimální. Zdrojem emisí oxidů dusíku, prašného aerosolu a benzenu bude také vyvolaná nákladní doprava. Záměr sám o sobě v oblasti nezpůsobí překročení imisních limitů žádné ze sledovaných znečišťujících látek. Celková zátěž ovzduší suspendovanými částicemi podél přepravních tras však s velkou pravděpodobností může překračovat platné imisní limity u suspendovaných částic

Vzhledem ke stávající situaci v zájmovém území a umístění záměru vzhledem k obydleným územím lze kvalifikovaně odhadnout, že hluk z provozu těžebny neovlivní obydlená území. Rovněž intenzity externí dopravy nedosáhnou úrovní, které by významně ovlivnily hlukovou situaci v okolí přepravních tras.

Hluková zátěž na přepravních trasách je však již v současnosti neúnosná. I přes nízký příspěvek záměru je jakékoliv navyšování hluku nepřijatelné.

Přenos vibrací dokumentace neuvažuje. Ve venkovním prostoru mohou být zdrojem vibrací nákladní automobily na nerovném povrchu vozovek.

Odpadní vody ze sociálního zařízení zázemí provozu těžebny budou převáženy na biologickou čistírnu odpadních, kde budou čištěny.

Odtěžením štěrkopísku vznikne jezero o rozloze cca 30 ha a hloubce okolo 25 m. Změní se tak hydrologické a hydrogeologické poměry v relativně velkém území. Obnaží se volná hladina podzemních vod a zvýší se zranitelnost zvodně. Lze očekávat mírně negativní kvalitativní změny vody v jezeře. V případě havarijních stavů dojde pravděpodobně k zasažení podzemních vod ve vodárensky významném území (CHOPAV a OP VZ). Zasažení vodních zdrojů v případě havárie je za předpokladu sanačního zásahu málo pravděpodobné. Vyloučit jej s naprostou jistotou však nelze. Posílení odběrů v jímacích územích změni dosahy depresí a směry proudění podzemních vod a z prostoru těžebny tak může dojít k odtoku směrem do JÚ Bzenec I i Bzenec III. Odtěžba ložiska by byla nepříznivá i pro případ migrace znečištění z jiných prostorů.

Vliv záměru je problematický i z hlediska změn odtokových poměrů v zátopovém území. Omezení retenční kapacity krajiny provázené vznikem překážek (mezideponie, meziskládka produktu, zvýšené prostory parkovišť a zejména ohrázování) zkomplikuje průchod velké vody a může mít negativní vliv na stabilitu hráze Nové Moravy. Z tohoto pohledu je i v rozporu s platnou legislativou.

Povolení výstavby skladu PHM by si vyžádalo změnu Rozhodnutí o stanovení ochranných pásem vodního zdroje Bzenec-komplex. Existence a zejména provoz skladu PHM (stáčení a výměna náplní) je v daném místě značně riziková pro zachování kvality podzemních vod.

Záměr je ve značném rozporu se smyslem vodního zákona a nařízení vlády o CHOPAV. Legislativa obnažování souvislé vodní hladiny těžbou v CHOPAV považuje za nepřijatelné, pokud nebude jezero vodohospodářsky následně využito, což předpokládá primárně vyslovení potřeby vodohospodářů po vzniku takového útvaru a definování jeho rozsahu na základě potřeb (tj. těžba slouží v podstatě pouze k zabezpečení vodního útvaru k využití). Mělo by být tedy posouzeno, jak velký by měl být vodní útvar pro chov ryb. Plošný i hloubkový rozsah se zdají být pro potřeby předimenzované.

Investor předkládá zjevně postup obrácený: vytvoří jezero v rozsahu maximální možné těžby a následně dojde k jeho vodohospodářskému využití. Tímto využitím má být chov ryb. Pěstování ryb nelze považovat za vodohospodářské využití ve smyslu výše uvedené legislativy. Jde patrně pouze pokus účelově naplnit podmínky nařízení vlády. V tomto případě jde o názor posuzujícího týmu, výklad legislativy je na příslušném úřadu.

Chybí posouzení vliv případných havárií na přepravních trasách. Zejména úsek účelové komunikace podél Nové Moravy je z hlediska případných úniků pohonných hmot rizikový.

Z hlediska ochrany vodohospodářských zájmů je realizace záměru nežádoucí.

Záměr způsobí zábor zemědělské půdy v rozsahu cca 30 ha (při nejistotě reálného záboru). Nejedná se o půdy nijak kvalitní. Před zahájením činnosti bude postupně vyjmuta půda potřebná pro těžbu v úsecích po cca 3 ha. Vlastní provoz nepředstavuje zdroj znečištění půdy v areálu ani v blízkém okolí za běžných stavů.

Při realizaci záměru může dojít k ovlivnění některých zvláště chráněných živočichů, zejména obojživelníků žijících v ploše těžebny nebo jejím bezprostředním okolí. Předpokládá se jejich samovolná migrace na jiná stanoviště, kterých je v okolí dostatek. V případě potřeby odchyt a transfer. Dokumentace nepočítá s možným ovlivněním blízkého prvku systému Natura 2000 - ptačí oblasti - hlukem z těžby a úpravy a zejména přepravou produktu podél Nové Moravy. Tento vliv by však prokazatelně nastal.

Nepředpokládá se významnější vliv na flóru. V území převažují bezcenné agrocenózy. Smýtit bude třeba remízky malého rozsahu. V okolí nalezené trsy pryšce bahenního mají být přemístěny na jiné vhodné stanoviště. Realizace záměru za dodržení uvedených podmínek by neměla představovat závažný problém.

Záměr prakticky neovlivní okolní ekosystémy a klima.

Odtěžbou by došlo ke neobnovitelným ztrátám štěrkopísku, to je však cílem záměru. Jedná se o surovinu pro stavebnictví, která je vcelku běžná a dokonce také z větší části nahraditelná.

Vliv na kulturní památky se nepředpokládá.

Vzhledem k charakteru záměru, jeho lokalizaci a údajům o vlivech záměru na životní prostředí shromážděných v rámci procesu posuzování je zřejmé, že problematika přeshraničních vlivů na životní prostředí není v případě posuzovaného záměru relevantní. Se záměrem nejsou spojeny žádné vyhodnotitelné přeshraniční vlivy na životní prostředí.

Záměr je v některých ohledech v rozporu s platnou legislativou.

III.2. Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí

Technické řešení záměru je pro potřeby jeho posouzení z hlediska dosaženého stupně poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí, zpracováno v dokumentaci v elementárně dostatečném rozsahu i v podrobnosti.

Technologie těžby nepředstavuje z pohledu primárního znečišťování životního prostředí závažnější riziko a lze ji označit jako odpovídající stupni poznání. Technologie navazující (úprava těženého štěrkopísku) již bezproblémové nejsou. Praní suroviny v důsledku vede k produkci znečištěných důlních vod, které mají být vypouštěny do sedimentačních polí. V současné době jsou však k dispozici technologie pro separaci nerozpuštěných látek. Nejproblematictější je pak vybudování skladu pohonných hmot a provozních náplní v těžebně a jejich doplňování a výměna na místě.

Dokumentace podrobnější popis neobsahuje. Z kontextu však vyplývá, že by se jednalo o způsob činnosti, která je z hlediska ochrany životního prostředí technologicky již dlouhou dobu překonaná. Tato činnost je navíc navrhována do prostoru ochranných pásem vodního zdroje. Nelze tak v žádném případě hovořit o adekvátním technologickém řešení.

Z pohledu legislativy je pak část záměru v rozporu s platným rozhodnutím o ochranných pásmech vodního zdroje a celý záměr v rozporu se zákonem o vodách.

III.3. Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí včetně povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí

Opatření navržená k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí jsou souhrnně uvedena v kapitole „D.IV. Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí“.

Opatření navržená zpracovatelem dokumentace nevedou k eliminaci nebo snížení vlivů na některé složky životního prostředí v míře přijatelné. To se týká zejména vlivu na vody, ovzduší, hluk a zdraví obyvatelstva.

III.4. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí

Stanovení pořadí variant umístění ani variant řešení záměru není v daném případě relevantní, protože záměr je v rámci České republiky navržen pouze v jedné variantě umístění a jedné variantě technického řešení. Posuzovanou variantu nelze doporučit k realizaci.

III.5. Vypořádání vyjádření k dokumentaci a k posudku

Vypořádání všech relevantních připomínek, které byly obsaženy v obdržných vyjádřeních dotčených orgánů veřejné správy a veřejnosti je provedeno v části „V. Vypořádání všech obdržných vyjádření k dokumentaci“ předkládaného posudku. Požadavky, připomínky a návrhy z doručených vyjádření, které byly z hlediska posuzovatele relevantní, byly zpracovatelem posudku komentovány a v použity k vypracování návrhu stanoviska.

III.6. Vypořádání vyjádření k posudku

.....

III.6. Stanovisko příslušného úřadu z hlediska přijatelnosti vlivů záměru na životní prostředí s uvedením podmínek pro realizaci záměru, popřípadě zdůvodnění nepřijatelnosti záměru

Na základě oznámení, dokumentace, posudku, veřejného projednání a vyjádření dotčených územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů a veřejnosti k nim uplatněných

v y d á v á

Krajský úřad Zlínského kraje jako příslušný úřad podle § 21 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 10 odstavec 1 téhož zákona, z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí

n e s o u h l a s n é   s t a n o v i s k o

k záměru

„Uherský Ostroh - těžba a úprava štěrkopísku v množství 400 000 t/rok“

dle navrženého řešení, které bylo předmětem hodnocení podle zákona číslo 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

Platnost tohoto stanoviska je 2 roky ode dne jeho vydání s tím, že jeho platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanoveními § 4 odstavec 1 písmeno e) a § 10 odstavec 3 zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Toto stanovisko není Rozhodnutím podle zákona číslo 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Datum vydání stanoviska:

Otisk razítka příslušného úřadu:

Jméno, příjmení a podpis pověřeného zástupce příslušného úřadu:

RNDr. Alan Urc

vedoucí odboru

Životního prostředí a zemědělství

Datum zpracování posudku: 26.2.2007

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele posudku a osob, které se podílely na zpracování posudku:

Řešitelé: RNDr. Marcela Blahutová (DHV CR, Praha)
Ing. Veronika Klajmonová (DHV CR, Praha)
Mgr. Jana Kašková (DHV CR, Brno)
RNDr. Ivo Staněk (DHV CR, Brno)
Ing. Václav Starý (DHV CR, Brno)
Ing. Jiří Vavřínek (DHV CR, Praha)

DHV CR, spol. s r. o.
Táboritská 1000/23
130 87 Praha 3
telefon: 267092359, 267092350
fax: 267092350
e-mail: dhv@dhv.cz

Odpovědný řešitel: RNDr. Ivo Staněk

Podpis zpracovatele posudku:

.....
RNDr. Ivo Staněk

Autorizace ke zpracování posudku:

Autorizace ke zpracování dokumentace a posudku ve smyslu § 19 odstavec 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů. Osvědčení o odborné způsobilosti č.j.: 8200/1309/OPV/93 vydané MŽP dne 25.10.1994 a prodloužení autorizace MŽP č.j. 234/ENV/06 ze dne 1.2.2006.

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

- Bajer T., Komárková J.: Vyhodnocování rozsahu (velikosti) a významnosti vlivů záměrů na půdu a horninové prostředí 1. díl. EIA č.2/99. Příl.1. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 1999; 2. díl. EIA č.3/99. Příl.1. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 1999.
- Bajer T. a kol.: Oznámení o hodnocení vlivů na životní prostředí dle přílohy č. 4 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 93/2004 Sb. Rozšíření sanačních technologií – technologie pro likvidaci matečných louhů zbývajících po krystalizaci kamence. MS, ECO-ENVI-CONSULT, Jičín, 2005.
- Bajer T., Kotulán J.: Vyhodnocování rozsahu (velikosti) a významnosti vlivů záměrů na obyvatelstvo. EIA č. 2/98. Příl.1. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 1998.
- Bajer T., Liberko M.: Metodika zpracování a kvantitativní významová hlediska pro posuzování hluku v dokumentacích EIA. EIA č.4/99. Příl.1. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 1999.
- Bajer T. a kol.: Metodika k vyhodnocování vlivů liniových staveb (pozemních komunikací) na životní prostředí. EIA 1/2000, příloha. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 2000.
- Bajer T., Martinovský V.: Vyhodnocování rozsahu (velikosti) a významnosti vlivů záměrů na vody. EIA č.1/99. Příl.1. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 1999.
- Bláha K., Cikrt M.: Základy hodnocení zdravotních rizik. Státní zdravotní ústav, Praha, 1996.
- Godron M., Forman T.T.: Krajinná ekologie. ACADEMIA, Praha, 1993
- Hlavatý J. a kol.: Závěrečná zpráva Lednicko – Břeclavsko, surovina štěrkopísky a písky. MS, Geologický průzkum Ostrava, Brno, 1978.
- Hlavatý J., Krejčíř M., Pacák F.: Moravský Písek. Surovina: štěrkopísky a písky. MS, Unigeo Ostrava, 1973.
- Kouřil Z.: Návrh ochranných pásem vodních zdrojů v Pomoraví na okr. Hodonín. MS, Hydroprojekt Brno, 1976.
- Kalenda F.: Jižní Morava – štěrkopísky I fáze. MS. Unigeo Ostrava, 1995.
- Krobl L.: Stav a očekávaný vývoj v produkci emisí škodlivin z výfukových plynů motorových vozidel. MS, Ústav pro výzkum motorových vozidel, Praha, 1995.
- Krška R.: Bzenec – Moravský Písek – hydrogeologický průzkum. MS, Geotest Brno, 1982.
- Křivka V.: Vodohospodářské posouzení těžby štěrkopísku v prostoru Nedakonice – Moravský Písek. MS, Vodní zdroje Praha, 1989.
- Löw J. a kol.: Rukověť projektanta místního územního systému ekologické stability. Nakl. Doplněk, Brno, 1995.
- Macháček M.: Vyhodnocování rozsahu (velikosti) a významnosti záměrů na přírodu a krajinu. EIA č.3/98. Příl.1. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 1998.
- Malý J.: Ostroh. Zpráva o výsledku hydrogeologického průzkumu pro skupinový vodovod. MS, Geologický průzkum Brno, 1961.
- Malý J.: Závěrečná zpráva o sestavení účelových pozorovacích sítí podzemní vody u Ostrožské Nové vsi a Polešovic... MS, Hydrogeologie s.r.o., Napajedla, 1993.

Maňák J., Obršál. Z., Šára M.: Vyhodnocování rozsahu (velikosti) a významnosti záměrů na ovzduší a klima. EIA č.4/98. Příl.1. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 1998.

Marhold J.: Přehled průmyslové toxikologie. Anorganické látky. Avicentrum, Praha 1980.

Mejzlík L.: Skupinový vodovod Bzenec – Kyjov – Hodonín, lokalita 1. – průzkumné práce etapová zpráva. MS. Vodní zdroje Praha, 1973.

Míchal I.a kol.: Návrh na vydání vyhlášky MŽP ČR pro hodnocení vlivu na krajinný ráz – pracovní výtisk, edice – I., AOPK, Praha 1999.

Míchal I., Petříček V.: Metodické podklady pro bilanci významných krajinných prvků v krajích ČSR – metodika. SÚPPOP, Praha 1988

Míchal I.: Ekologická stabilita. MŽP ČR, Praha, 1992

Michlíček E., Pavézková A.: Pomoraví – zdroje a pohyb kontaminantů. MS, Getotest Brno, 1991.

Piskač M.: Bzenec – Prameniště I. Závěrečná zpráva. MS. Vodní zdroje Praha, 1975.

Šebor G. A kol.: Emise ze spalování motorových paliv. MS, VŠCHT Praha, 1996.

Šebor G. A kol.: Vliv druhů a složení paliv na emise motorů. MS, VŠCHT, Praha, 1997.

Taraba J.: Zpráva o podrobném hydrogeologickém průzkumu - Moravský Písek. MS. Geotest Brno. 1977.

Vorel I., Sklenička P.: Péče o krajinný ráz, cíle a metody – Sborník přednášek z kolokvia, ČVUT, Praha 1999

Právní předpisy týkající se životního prostředí a ochrany zdraví obyvatel, normy a metodické pokyny MŽP.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

A	akustický tlak
AIM	automatizovaný imisní monitoring
BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
ČBÚ	Český báňský úřad
ČEÚ	Český ekologický ústav
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
DIČ	daňové identifikační číslo
dB	decibel
DP	dobývací prostor
EIA	hodnocení vlivů na ŽP
ha	hektar (10 000 m ²)
CHLÚ	chráněné ložiskové území
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
IČ	identifikační číslo
JÚ	jímací území
k.ú.	katastrální území
KÚ	krajský úřad
MěÚ	městský úřad
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OBÚ	Obvodní báňský úřad
OP	ochranné pásmo
OÚ	obecní úřad
OŽP	odbor životního prostředí
PD	projektová dokumentace
PHM	pohonné hmoty
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
PUPFL	pozemek určený k plnění funkce lesa
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
TNA	těžký nákladní automobil
TZL	tuhé znečišťující látky
ÚP	územní plán
ÚPD	územně-plánovací dokumentace
ÚSES	územní systém ekologické stability
VKP	významný krajinný prvek
VZ	vodní zdroj
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ZPF	zemědělský půdní fond
ŽP	životní prostředí

<i>DHV CR, spol. s r.o.</i>	Příloha č. 1
POSUDEK EIA: UHERSKÝ OSTROH – TĚŽBA ŠTĚRKOPÍSKU	
Č. projektu:	B-07-1B-02
Odpovědný řešitel:	RNDr. Ivo Staněk
DOKLADY O ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI	

DHV CR, spol. s r.o.	Příloha č. 2
POSUDEK EIA: UHERSKÝ OSTROH – TĚŽBA ŠTĚRKOPÍSKU	
Č. projektu:	B-07-1B-02
Odpovědný řešitel:	RNDr. Ivo Staněk
KOPIE VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI	